

[C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Beletria\Kostiha Vladimir\Unos Mildred
Hawkinsonove.pdb](#)

PDB Name: Kostiha_Vladimir-Unos_Mildred_H

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.2.2004

Modification Date: 16.2.2004

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Vladimír Kostiha

ÚNOS MILDRED HAWKINSOVÉ

Ten podivný předmět se objevil nad Milwaukee ve Wisconsinu v deset hodin. Asi minutu visel nehybně nad městem a potom vysokou rychlostí zamířil k východu. Přestože byl vidět pouhých šedesát sekund, upoutal pozornost celého města. Nikdo nedokázal odhadnout, jak vysoko se záhadná koule nachází. Jedni říkali, že je to několik set metrů, jiní byli přesvědčení, že jsou to nejméně tři kilometry. Ať už měl pravdu kdokoli, ta koule tam byla. Visela nehybně ve vzduchu, její povrch měl hrozivě černou barvu a byla nejméně desetkrát větší než balón. A lesklá plocha na jejím boku zlověstně odrážela paprsky podzimního slunce. Kouli viděla i Mildred Hawkinsová z místní rozhlasové stanice RFE, což nebyla filiálka Svobodné Evropy, nýbrž anglická zkratka Rádía pro každého. Pozorovala ji se svou kolegyní Jean Rossovou z okna a popisovala své dojmy v živém vstupu. Protože svou práci uměla, způsobila dramatickým líčením dopravní chaos, řidiči zastavovali, aby se na podivnou věc na obloze podívali. aniž přitom dbali na ostatní. V jedenáct hodin odvysílala zprávy. V nich uvedla, že kouli pozorovali i v Nashotě a v Menomonee Falls, kde nad vodopády s třeskem explodovala. Rázová vlna teplého vzduchu polekala obyvatele indiánské rezervace, ale nezpůsobila škody. Zajímavé bylo, že radary na letišti v Milwaukee podivný předmět neviděly, zatímco policejní radary se zbláznily. Mildred Hawkinsová pak přesvědčila Jean Rossovou, aby s ní šla na lunch do nově otevřeného bistra Three Sisters. Když vyšly z budovy, oslovil je neznámý muž a odvedl si Mildred stranou. Jean sledovala jejich rozhovor z pozadí,

nicméně brzy pochopila, že se děje něco neobvyklého. Muž mířil na Mildred zlatou trubičkou a promlouval k ní se zvláštní naléhavostí. Ta nejprve zbledla, pak se rozhořčeně načepýřila a nakonec rezignovaně přikývla. Než nastoupila do čekajícího automobilu, stačila jen zavolat:

"Tento muž mě unáší! Zavolej Jimovi!" Pak za ní zaklaply dveře a automobil zmizel za rohem. Jean si myslela, že je to žert. Pak jí došlo, že to žert nebyl, a začala ječet, jako by unesli ji. V jedenáct dvacet oznámila únos policii. V půl dvanácté pustila do éteru informaci o únosu oblíbené moderátorky. CNN dala ve stejné době do globálního vysílání zprávu o podivném létajícím předmětu nad Milwaukee.

* * *

Jim Hawkins tu podivnou kouli viděl také. Zpozoroval ji náhodou, stál právě u okna a přemýšlel nad další pasáží své práce. Když si všiml neobvyklého tělesa, pozvedl se zájmem obočí. Napadlo ho, že armáda zkouší nový typ stroje. Pak si uvědomil, že je ve Wisconsinu, ne v Nevadě či Novém Mexiku. Opřel se dlaněmi o okno a sledoval kouli s novým zájmem. Než si ji stačil důkladně prohlédnout, koule nabrala rychlost a zmizela za východním horizontem. Jimu Hawkinsovi bylo pětadvacet let. Navzdory svému mládí se stal uznávanou místní autoritou v prognózách budoucího vývoje lidstva. Zásahu na tom měla i Mildred. Dokázala z jeho prací vytáhnout zajímavé myšlenky a společně s Jean Rossovou jimi kořenily hudební bloky a besedy s ochránci životního prostředí. Jim a Mildred tvořili dvojici, která se dobře doplňovala. Alespoň co se týká práce a zájmů. Pokud jde o vzhled, Jean Rossová nechápala, co Mildred na Jimovi vidí. Mildred byla v jejích očích úchvatná kráska s hříšně vlajícími černými vlasy a mnohoslibně podmanivým pohledem, zatímco Jima vnímala jako tuctového mladíčka intelektuálního založení, s nímž není žádná legrace. Hodil by se spíše k ní než k Mildred. Jean svůj názor nedala nikdy najevo. Pokládala se za obyčejnou šedou myš a byla ráda, že má v Mildred přítelkyni – její temperament a krása ji neustále vytrhávaly z poklidu, na jaký byla z domova zvyklá. S Mildred si připadala jako na jevišti – reflektory sice mířily na přítelkyni, ale dost světla dopadalo i na ni. Svému vzhledu a vystupování musela věnovat permanentní péči. Jean chodila před dvěma lety s Paulem Arlingtonem, Jimovým kamarádem od dětství. Když si vyjeli do Menomonee Falls, potkali u vodopádů Jima a Mildred. Jim představil Paulovi svou nastávající a požádal ho, aby mu šel za svědka. Paul řekl ano a Jean šla za svědka Mildred. Záhy poté se Paul odstěhoval do Menomonee Falls a Jeanina láska uvadla dřív, než stačila vzejít. Když koule zmizela za obzorem, Jim Hawkins se zamyslel. Viděl hloučky lidí na ulicích, kteří diskutovali o neobvyklém úkazu, ale nevšímal si jich. Přemýšlel o kouli – to, co viděl, nebyl atmosférický jev. Zcela jistě to byl létající stroj pozemského či mimozemského původu. Byl-li vyroben na Zemi, pak měl revoluční způsob pohonu. Bylo-li to těleso mimozemského původu, pak bude lépe nedělat předčasné závěry a počkat na nejbližší zpravodajství. Jim se posadil do křesla. Něco se mu na kouli nezdálo. Nebylo to dílo lidských rukou, tím si byl jist. Stroj návštěvníků z vesmíru to patrně také nebyl – kdyby se rozhodli ukázat se, postupovali by jinak... Z úvah ho vytrhl telefon. Volala Jean Rossová a byla velice rozrušená.

"Jíme, unesli ti ženu!"

"Co říkáš?" zeptal se. Pořád byl v myšlenkách u koule a realitu nevnímal.

"Unesli ti ženu!"

"Ty si děláš legraci!"

"Nedělám! Unesli ji před mýma očima! Právě jsme vycházely z rozhlasu! Šly jsme na lunch, když vtom k ní přistoupil nějaký muž, vtáhl ji do auta, a než jsem se vzpamatovala, byli pryč!"

"Jak víš, že ji unesl?"

"Protože mi to řekla! Stačila jen zavolat: Tento muž mě unáší, zavolej Jimovi! Vysílala jsem to před chvílí ve zprávách, copak jsi to neslyšel?"

"Ne. Policie o tom ví?"

"Samozřejmě. Za chvíli přijedou a zahájí vyšetřování."

Jim si přejel rukou po čele.

"Počkej, musím se vzpamatovat... Víš, proč ji unesli?"

"Ne. Ale únosce byl jen jeden."

"Jak vypadal?"

"Normálně. Takový nevýrazný typ, jakého si běžně nevšimneš. Tmavší vlasy, bez vousů, džínsy a kožená

bunda, modrá sportovní čepice."

"Nic zvláštního na něm nebylo?"

"Ne. Počkej, vlastně ano. Měl v ruce zlatou trubičku a mířil s ní na Mildred. A jeho gestikulace byla divná, jako by měl narušenou koordinaci pohybů."

"A co auto?"

"Obyčejný modrý ford, jakých jezdí stovky."

"Všimla sis poznávací značky?"

"Ne. Moment – už je tu policie. Inspektor mi naznačuje, že s tebou chce mluvit. Měj se, ještě ti zavolám." V sluchátku to zašustilo.

"Dobrý den, pane Hawkinsi, tady je Bonesby. Nemám vůbec radost z toho, co se stalo, věřte mi. Jediná dobrá věc na tom je, že vám to nemusím říkat sám. Nemáte tušení, kdo vaši ženu unesl?"

"Ani v nejmenším. Jsem z toho v šoku."

"To věřím. A z toho, co nám oznámila slečna Rossová, se zdá, že s tím únosem nemáte nic společného."

"Já? Zbláznil jste se?"

"Tu otázku vám musím položit, pane Hawkinsi, ať už si myslím cokoli. My teď vyslechneme slečnu Rossovou a lidi kolem a rozběhneme pátrání. Potom přijedeme k vám. Myslím, že to bude kolem dvou, možná o něco později."

"Dobře, budu vás čekat." Jim položil sluchátko. Chvíli na ně civěl, jako by nevěřil, že to, co slyšel, je pravda. To nemohla být pravda. Něco takového přece není možné! Ale čím déle na sluchátko civěl, tím více na něho realita doléhala. Unesli mu ženu. Unesli mu Mildred. Jeho Mildred. Krásnou, báječnou a po životě tolik dychtící Mildred. Laskavou, milující, roztouženou, něžnou i divokou Mildred... Ale kdo ji unesl? A u všech čertů proč?! Začal přecházet po místnosti. Jedna část mozku horečně přemýšlela, co by měl udělat, aby ji zachránil, druhá mu předkládala Mildred v tisíci podobách. Mildred na první schůzce, rozpačitý úsměv, vyhybavý pohled. Mildred mu běží v ústrety. Mildred ve svatebních šatech. Mildred vystupuje z bazénu a utírá se do oranžové osušky. Mildred se probouzí a protahuje... Telefon znovu zazvonil. Jeho zvuk ho zasáhl jako ostří šavle. Volal Paul Arlington.

"Jime, jsi to ty?"

"Ano."

"Okamžitě přijed' ke mně! Je to životně důležité!"

"To nejde, Paule. Musím být doma. Za dvě hodiny přijde policie. Kde jsi?"

"Na chatě ve Springtownu. Zapomeň na policii a jed' sem!"

"Ztratil jsi rozum? Copak mohu odjet, když má přijet policie? Poručík Bonesby..."

"Jime, vykašli se na policii! Vedle mě stojí muž, který chce s tebou nutně mluvit! A míří na mě zlatou trubičkou!"

"Cože?!!"

"Ano, Jime! Spěchej! A nikomu nic neříkej!"

"A Mildred?" Cvak.

"Paule!" vykřikl Jim.

"Paule!!" Telefon oněměl.

* * *

Jim horečně uvažoval, co podnikne. Rozhodl se rychle – načmáral zprávu o tom, kam jel, a zalepil ji do obálky. Na obálku napsal Otevřít v případě, že bych zmizel a vložil ji do jiné obálky, na niž napsal Pro poručíka Bonesbyho. Obálku položil na psací stůl, skočil do auta a vyrazil na výpadovku k Menomonee Falls. Napětí, které ho ovládalo od chvíle, kdy mluvil s Jean, opadlo, když vyjel z Milwaukee. Cítil v žaludku ledovou krychli, ale byl už v akci – dělal něco pro záchranu Mildred. Neměl ani tušení, proč Mildred unesli. Nevěděl, kolik je únosců, zatím slyšel jen o muži se zlatou trubičkou. Ale v autě mohli být další a Jean je neviděla. Nebo mohli být jinde. Na okamžik ho napadlo, zda se nevystavuje riziku, když jede za únosem sám. Pak myšlenku zavrhl – kdyby ho chtěli unést, nechtěli by s ním vyjednávat. Navíc: kdyby ho unesli, kdo splní jejich požadavky? A jaké to budou požadavky? Peníze? Nebo je to další skupina pomatených jedinců, kteří chtějí odvysílat v rádiu prohlášení? A jak přišli na Paula? Počkat! pomyslí si a zvolnil. Tady něco nehraje. Ten muž se zlatou trubičkou unesl Mildred v jedenáct patnáct. A

Paul mu telefonoval v jedenáct čtyřicet pět. Za třicet minut člověk z Milwaukee do Springtownu nedojede. Do Menomonee Falls se to dá stihnout, když se zapomene na pokuty. Ale do Springtownu je to deset kilometrů po obyčejné silnici. A potom dalšího půldruhého kilometru po úzké a klikaté cestě do kopce. To znamená, že u Paula nebude únosce, ale vyjednávač. Člověk, který mu řekne, co musí udělat, pokud chce dostat Mildred zpět. A co všechno jsem ochoten udělat, abych dostal Mildred zpět? pomyslel si Jim. Kde je hranice toho, co pro záchranu své ženy udělám?

* * *

Springtown je osada se zhruba deseti domky rozhozenými kolem potoka Swift Creek, který protéká údolím mezi kopci. Stavení jsou tak daleko od sebe, že to ani osada není, nicméně osadníci, kteří se zde v dobách dobývání středozápadu usadili, na pojmenování trvali. Název se nakonec vžil, a když si na okolních svazích postavili chaty lidé z Milwaukee, Springtown se objevil i v některých turistických mapách. Jim po zbytek cesty uvažoval o strategii, s jakou bude s únosci vyjednávat. Probral si desítky variant, od útočné až po prosebnou, ale nakonec si přiznal, že žádnou variantu nemá. Měl jedinou možnost – vyslechnout si požadavky a získat co nejvíce času na jejich splnění, aniž by tím ohrozil Mildredin život. Jedině dostačující časový prostor umožní policii rozvinout záchrannou operaci. Pokud to podmínky únosců nevyhloučí. Projel Springtownem a začal se šplhat do kopců. Chvatně si znovu promítl rozhovory s Jean a s Paulem a hledal nějaký detail, jehož by se zachytil. Věděl toho málo a žádný záchytný bod nenašel. Rezignovaně vzdychl a zastavil u Paulovy chaty. Paulova chata byla postavena ve stylu prvních osadníků. Hlavním stavebním materiálem bylo hrubě opracované dřevo. Moderní izolační materiály byly dovedně ukryty pod ním. Vnitřní vybavení nemělo s prvními osadníky nic společného. V přízemí byla dokonale zařízená kuchyně a velký obývací pokoj s ručně vyřezávaným nábytkem viktoriánského stylu. V patře byly tři ložnice, jedna větší pro majitele a dvě malé pro hosty. Paulův stříbrný plymouth parkoval pod přístřeškem vedle hospodářské budovy, což byla nepříliš vzhledná kůlna na nářadí. Modrý ford ani jiný automobil v okolí chaty nestál. Jim si byl jist, že Paul ho slyšel přijíždět. Nevyšel-li ho přivítat, znamenalo to, že mu to únosci nedovolili. Oklepal si na zápraží boty a vstoupil dovnitř. Srdce mu začalo bušit rychleji. To, co uviděl, ho dokonale zmátlo. Očekával, že Paul bude svázán nebo jinak přinucen k poslušnosti a únosce ho bude ohrožovat zbraní. Místo toho oba muži seděli u krbu, popíjeli grog a vyprávěli si vtipy. A příchodzího vůbec nezaregistrovali. Pak si všiml, že je to Paul, kdo popíjí grog a povídá vtipy. Od tepla a alkoholu měl červené tváře a anekdoty jako obvykle provázel širokými gesty. Muž, který seděl blíže k elektrickému krbu, se grogu nedotkl. A smích, jakým reagoval na vtipy, nepůsobil přirozeně. Ani jeho gestikulace a mimika nebyla normální, vypadalo to, jako napodoboval Paulův smích a jeho gesta. A v jeho výslovnosti byla lehká stopa cizího přízvuku. Jim si odkašlal. Paul k němu vzhledl.

"Jíme!" zvolal radostně.

"Konečně jsi tady! To je John Whitney, můj host. Čeká na tebe skoro hodinu! Řekne ti všechno sám. Seznamte se, já ti zatím udělám grog. Chceš taky kávu?"

"Ne, děkuji," řekl Jim a potřásl si s neznámým rukou. Posadil se do křesla, a když Paul odešel do kuchyně, promluvil:

"Říkal jste, že se jmenujete John Whitney. To je vaše pravé jméno?"

"Ano. V této zemi se jmenuji John Whitney."

"V této zemi? Vy jste cizinec?"

"Cizinec?" zeptal se muž a zamyslel se.

"Ano, dá se to tak říci. Ale o tom jsem s vámi nechtěl mluvit."

"Kde je má žena?"

"V bezpečí. Nemějte obavy, nic se jí nestane. Do její blízkosti se nemůže dostat nikdo, kdo by jí mohl jakkoli ublížit."

"Jaké mám záruky toho, že říkáte pravdu?"

"Máte mé slovo," řekl Whitney. Sáh do náprsní kapsy, vytáhl zlatou trubičku a začal si s ní pohrávat.

"Osobně jsem ji dopravil do místa, kde se k ní žádný člověk nedostane. Zanedlouho ji uvidíte."

"To znamená, že není daleko."

"V jistém smyslu je velice blízko. Ale než vás k ní zavedu, musíme si spolu promluvit o jisté záležitosti."

"Chápu," řekl Jim. Chtěl dodat, že to bude o podmínkách propuštění, ale nevyslovil to, protože přišel Paul a postavil před něho kameninový hrnek s kouřícím grogem.

"Jíme, pan Whitney je hrozně prima chlap! Víš, kolik jsme si za hodinu řekli vtipů? Smáli jsme se, až nám tekly slzy!"

"Když jsi mi telefonoval, tak ti do smíchu nebylo."

"Já jsem ti telefonoval?"

"Ano. Asi před hodinou."

"Co mi to povídáš, Jíme? Pan Whitney přišel a říkal, že zde má s tebou schůzku ve třináct hodin. Omlouval se, že přijel o něco dřív." Jim se podíval na Whitneye, na Paula a znovu na Whitneye. Ten jen pokrčil rameny.

"Chceš něco k jídlu, Jíme?" zeptal se Paul.

"Mám tam hamburgery a cheesburgery. Taky nějaké muffiny, myslím, že zázvorové a piškotové."

"Muffiny jsem dlouho neměl. Udělej mi k nim kávu, prosím. Pan Whitney mi mezitím něco vysvětlí." Když Paul odešel do kuchyně, Jim upřel na Whitneye tázvý pohled.

"Vím, nač se chcete zeptat," řekl muž.

"Navrhuji vám, abychom odpověď na tuto otázku odložili na vhodnější dobu. Odpovím vám na všechny otázky. Jistě mi dovolíte, abych pořadí těch odpovědí určil sám. Ne proto, že vám nechci odpovědět. Později to pochopíte." Jim neřekl nic. Díval se na Whitneye a cítil, jak se ho zmocňuje hněv. Dělalí si z něho blázny. Paul mu telefonuje, aby za ním přijel, a když je tady, tvrdí mu, že mu nevolal. Whitney říká, že unesl Mildred, a přitom to nemohl za půl hodiny stihnout. Zvláště, pokud měl v té době ukrýt Mildred.

"Pane Whitneyi!" řekl ostře. "Přestaňme si hrát na schovávanou! Jaké jsou vaše podmínky?"

"O jakých podmínkách mluvíte?"

"Chci vědět, kdy a za jakých podmínek mi vrátíte ženu!" Whitney na něho udiveně pohlédl.

"Proč je ve vás najednou tolik nepřátelství, pane Hawkinsi? Slíbil jsem vám, že svou ženu zanedlouho uvidíte." Pozvedl zlatou trubičku a otáčel ji v prstech, jako by si na ní něco prohlížel. Na jejím povrchu zatančil odlesk plamenů z krbu. Jim ucítil, jak ho hněv přechází. Náhle pocítil k muži náklonnost. A ani mu nevadil jeho cizí přízvuk a podivná gestikulace. Ty ne zcela koordinované pohyby mu byly docela sympatické. Ve vhodné chvíli se ho musí zeptat, jestli neměl nehodu.

"Musíte mít nějaké podmínky, abyste mi Mildred vrátili!" řekl se zbytky doznívající zloby.

"Přece jste ji neunesl jen tak!"

"Mou podmínku právě plníte. Pro mě je životně důležité prodiskutovat s vámi jeden problém. Potom vás zavedu za vaši ženou a ostatní si rozhodnete sám."

"Co když nás do té doby najde policie? Nechal jsem zprávu poručíku Bonesbymu."

"Myslím, že se vrátíte domů dřív, než k vám poručík Bonesby dorazí. I s vaší ženou. Samozřejmě pokud se nerozhodnete změnit svůj program." Paul přisupěl s podnosem, na němž byla káva, hamburgery a muffiny. Muffiny ohřál nad opékačem toastů, posypal je mletým cukrem a naskládal jako vojáky. Whitney si je se zájmem prohlížel.

"Tak těmto bábovičkám říkáte muffiny! Četl jsem, že je jich na pět set druhů! A prý jsou velice chutné!"

"Jsou součástí naší kuchyně," řekl Paul.

"Žena, která neumí upéci aspoň deset druhů muffinů, by se neměla vdávat, protože nikdy nepřipraví manželovi a dětem něco dobrého k snědku! Chcete také ochutnat, pane Whitneyi?"

"Ne, děkuji. Možná později." Paul se posadil. Než Jim nebo Whitney mohli promluvit, plácl se do stehů a začal se smát.

"Pánové! Právě jsem si vzpomněl na jeden z nejlepších vtipů! Ten vám musím hned říct!"

"Ale já jsem chtěl mluvit o Mildred!" namítl Jim.

"To chvilku počká! Poslouchejte: Stará paní z Utahu, která nikdy nebyla dál než v okresním městě, letěla poprvé v životě letadlem. Když vzlétli, přišla za ní letuška a zeptala se jí, jak snáší let. Dobře, řekla dáma z venkova. Jen mi trochu zaléhá v uších. Nevíte, co mám proti tomu dělat? Vím, řekla letuška. Na to nejlépe pomáhá žvýkačka. Dáma z venkova si vzala od letušky balíček žvýkaček a celou cestu se spokojeně usmívala. Když přistáli v New Yorku, šla za letuškou a povídá: Slečno, ta žvýkačka mi ohromně pomohla! Neporadíte mi teď, jak ji dostanu z uší?" Jim se nezasmál. Úsměv se neobjevil ani na

tváři Whitneye. Paul znejistěl.

"Řekl jsem ten vtip špatně?" zeptal se.

"Ne," řekl Jim.

"Ale my tu mluvíme o něčem jiném. Pan Whitney mi unesl ženu." Paul znejistěl ještě víc. Podíval se na Jima, na Whitneye a znovu na Jima.

"Ty si děláš legraci, že?" Jim zavrtěl hlavou. Paul se obrátil k Whitneyovi.

"Že si Jim dělá legraci, vidíte?"

"Ne," řekl návštěvník.

"To jsem blázen," vybuchl Paul.

"Co se to tu kčertu děje? Jíme, ty tvrdíš, že jsem ti telefonoval, a já o tom nevím! Ted' říkáš, že pan Whitney, s kterým si hodinu povídám vtipy, ti unesl ženu! A on mi to potvrzuje! A přitom si spolu přátelsky povídáte! Je to normální? Nebo jsem se ocitl v absurdním divadle!" Whitney ho poslouchal. Točil přitom mezi prsty zlatou trubičkou, na níž opět zatančil odlesk plamenů v krbu.

"Posaďte se, přáteli," řekl mírně. Paul se bez odmluvy posadil. Opřel si hlavu a zabloudil očima ke stropu. Potom zív.

"Ten grog na mě začíná nějak působit. Už budu potichu a nechám vás povídat." A začal dřímát. Změna Paulova chování Jima překvapila. Zadíval se na Whitneye s další nevyslovenou otázkou v očích. Ten řekl: "Zanedlouho se všechno dozvíte, pane Hawkinsi. Zatímco váš přítel bude odpočívat, my budeme hovořit o tom, kvůli čemu jste přijel. Pokud je můj časový odhad správný, za dvacet minut budete se svou ženou. Vsaďte se, že její radost, až vás uvidí, bude nelíčená."

"To dokážu pochopit," řekl Jim. "Kdyby mě unesli, také bych měl radost, když ji uvidím. O čem jste chtěl mluvit? Ale rychle, ať to do těch dvaceti minut stihneme!"

"Váš přítel usnul. Nepůjdeme do předsíně, abychom ho nerušili?" Jim vrhl na Whitneye podezíravý pohled, ale pak pokrčil rameny.

"Dobře," souhlasil. Vzal svůj hrnek s grogem a vstal. V předsíni bylo chladněji než ve vytopeném pokoji. Jim si oblékl větrovku a Whitney koženou bundu.

"Pane Hawkinsi, chci s vámi mluvit o vašich pracích. O vašich prognózách života v budoucnosti."

"Je v nich něco špatné?"

"Špatné? Neřekl bych. Četl jsem je téměř všechny. A musím vám říci, že já i mí přátelé se jimi náramně bavíme."

"Z vašeho tónu usuzuji, že vám na nich něco vadí. Ale je to důvod k tomu, abyste unesl mou ženu?"

"V tomto bodě se mýlíte, pane Hawkinsi. Napsal jste skvělé práce! Opravdu se jimi dobře bavíme! Pokud mi něco vadí, pak jedině to, že píšete o příliš vzdálené budoucnosti. Proč nenabídnete lidem představu života za třicet let? Nebo za půl století?"

Jim se zamyslel.

"To je obtížnější. Já vím, že v relativně krátké době dojde k objevům, které nás posunou hodně dopředu. Ale netroufám si odhadnout, kdy k nim dojde. Za třicet let budu patrně naživu. Kdybych se mýlil, budu ostatním pro smích."

"Tím chcete říci, že nevíte, jak bude život na Zemi za třicet let vypadat?"

"Obávám se, že jste to formuloval poměrně přesně."

Whitney vytáhl z kapsy kalkulačku a vytiskl na ní sérii číslic.

"Tak se na to podíváme, co říkáte?" Když zmáčkl poslední tlačítko, v předsíni se krátce zablesklo a stáli v otevřené krajině. Byla to pustina jako v nevadské poušti. Kopce v okolí měly stejný tvar, ale nerostl na nich jediný strom. Zmizela tráva, domy v údolí, potok. Nebylo tu nic než vyprahlá půda a nesnesitelné vedro. Jim zalapal po dechu.

"Kde to proboha jsme?"

"Ve Springtownu. O třicet let později."

"Vy žertujete. To je nějaká iluze. Nebo holografická projekce."

"Nežertuji. To jsou důsledky globálního oteplování. Cena za miliardy tun spáleného uhlí a ropy." Horko bylo příšerné. Jim cítil, jak se mu potní kanálky otvírají a vystřikují z nich maličké gejzíry potu. V minutě byl promočený na kůži.

"Kolik je tady stupňů?"

"Čtyřicet šest a půl. Na tuto roční dobu poměrně chladno."

"A lidé? Ti tady nežijí?"

"Ó, ano! Gangy si rozdělily svá teritoria. Když najdou někoho, koho neznají, oberou ho o všechno."

Někdy ho i zabijí, ale to se stává málokdy. Lidé jsou tady vzácní, víte?"

"Měl jsem na mysli normální lidi. Civilizovaný způsob života."

"Civilizovaný způsob života? Ten naleznete v severní Kanadě. Tam je Dreamland, Země snů. Hlavním městem je Uranium City."

"Tam, kde je nejsevernější jaderná elektrárna?"

"V této době jsou ještě severnější. Ale vidím, že na vás není suchá nitka. Jestli vás tu ještě chvíli nechám, omdlíte horkem."

"Máte pravdu, pane Whitney. Začínám mít nesnesitelnou žízeň. Není tu někde trochu vody?"

"Bohužel. Nejbližší studna je dvanáct mil daleko, v místě, kde dřív bylo Menomonee Falls." Z údolí se k nim doneslo burácení silných motocyklů.

"Co je to za hluk?" zeptal se Jim.

"Místní gang už o nás ví, mají tu detektory. Pokud nemáte námitky, podíváme se raději dál." Whitney vzal kalkulačku a opět se krátce zablesklo. Kolem nich se zvedl vítr a hnal údolím husté sněhové vločky.

"Proboha!" vykřikl Jim.

"Kde to jsme teď? A proč je tak příšerná zima?"

"Jsme pořád ve Springtownu, pane Hawkinsi, ale o dalších třicet let dál. Když se prohrály oceány, odpařilo se obrovské množství vody. Mraky zakryly slunce. Začalo se rychle ochlazovat a nastala doba ledová. Zbytek si domyslíte."

"Žije tu někdo?"

"Loupeživí Eskymové. Ti jsou nebezpečnější než gangy před třiceti lety. Ztratili úctu k životu."

"Pojďme odtud, prosím! Cítím, jak se ze mě stává rampouch!"

"Jak si přejete," řekl Whitney a opět se zablesklo. Stáli v předsíni a bylo tam mnohem tepleji než ve sněhové vánici před chvílí.

"Hurá!" zajásal Jim a zamnul si prokřehlé ruce.

"Konečně jsme zpátky v Paulově chatě! Pojďme se ohřát ke krbu!" A hrnul se ke dveřím do kuchyně.

"Počkejte, pane Hawkinsi!" zadržel ho Whitney.

"Nejprve se převlékněte do suchého oblečení, ať nezemrznete! Máte ho tu připraveno!" Jim se vrátil k odkládací stěně. Na polici ležela jeho větrovka, kalhoty i ostatní části oděvu.

"Kde se to tu vzalo?" zeptal se udiveně.

"Připravil jsem to pro vás. Když projdete dobou veder a dobou ledovou, vždycky se musíte převléknout. Vždyť na vás není ani kousek suchý." Jima začal promočený oděv studit. Překonal stud a bleskově si převlékl.

"Co mám udělat s mokrým oblečením?" zeptal se.

"Nechte ho tady, později to uklidíme. Teď se pojd'me ohřát." Jim na tuto větu čekal. Sotva dozněla, rozběhl se do kuchyně, a než Whitney dorazil, ohříval si ruce u krbu. Whitney se posadil do křesla.

"Napijte se grogu, pane Hawkinsi. To vám udělá dobře."

"To je skvělý nápad!" řekl Jim. Pak se plácl do čela.

"Já trouba! Nechal jsem hrnek v předsíni!"

"Máte ho na římse u krbu."

"Vy jste mi ho přinesl?" zeptal se potěšeně.

"Děkuji vám, pane Whitney!" Napil se, položil hrnek na stůl a vytřeštil oči.

"Kde je Paul?" Whitney neodpověděl. Jim zvýšil hlas.

"Pane Whitney! Můžete mi říci, proč tu není Paul?" Whitney odpověděl stejným způsobem.

"Pane Hawkinsi! Můžete mi říci, proč se napřed nerozhlédnete?" Jim se rozhlédl. Byli v Paulově chatě, nebo nebyli? Na první pohled bylo všechno stejné. Ale při pozornějším pohledu začal vidět rozdíly. Židle u jídelního stolu měly jinak vyřezané ozdoby. Obraz nad komodou chyběl. Za okny byla tma, přestože bylo brzy po poledni... Ale tyto rozdíly Whitney asi neměl na mysli, napadlo ho. Musí tu být něco

důležitého. Mnohem důležitějšího. A pak to uviděl. Přesněji řečeno pak je uviděl. Postavy sedící na zemi pod oknem. Jedna vedle druhé a v tupé nečinnosti. Některé měly hlavy složené na kolenou, jiné se dívaly apaticky před sebe, jako by je propustili z psychiatrické léčebny. Nebo jako by v té léčebně právě byly. "Kde to jsme?" zeptal se.

"Dalších třicet let v budoucnosti?" Muži sedícímu v rohu se rozblikalo na hřbetě levé ruky červené světlo. Vstal, vytáhl ze zánadří šňůru a zapojil ji do zásuvky. Pohyboval se, jako by trpěl lehkou poruchou koordinace.

"Musím vám odpovídat na vaši poslední otázku?" zeptal se Whitney.

"Myslím, že to není zapotřebí," řekl Jim. Znovu se rozhlédl po pokoji.

"Chci znát odpovědi na jiné otázky, pane Whitneyi. Či spíše bych měl říci potvrzení mých závěrů."

"Poslouchám vás, pane Hawkinsi."

"Jestli se nemýlím, toto je zdařilá replika Paulovy chaty."

"Máte pravdu, i když ne ve všech aspektech. Pokračujte."

"Tato chata se nachází pod silnou vrstvou ledu."

"Nemýlíte se. Doba ledová ještě neskončila."

"Chtěl bych se mylit, ale domnívám se, že ti, kdo tuto chatu stavěli, ji stavěli z nostalgie. Jako vzpomínku na člověka."

"Přesný zásah. Pokuste se ještě o dva závěry."

"Myslím, že vím, proč jste unesl mou ženu."

"Předpokládám, že na to přijdete," řekl Whitney a sáhl do kapsy pro zlatou trubičku.

"K tomu se ještě vrátíme. Váš poslední závěr?"

"Někde mezi těmi roboty je má žena." Postava, sedící s hlavou na kolenou, se protáhla, jako by se probudila z hlubokého spánku. Potom odložila čepici a narovнала se. Černé vlasy zatančily ve světle a jejich vůně zaplavila místnost. Byla to Mildred.

"Jíme!" zvolala. To už byla na nohou a vzápětí nato mu visela kolem krku.

"Jsem tak ráda, že jsi mě našel!"

"Nestalo se ti nic, Mildred?"

"Co by se mi mělo stát? Pan Whitney mi slíbil, že se mě nikdo nedotkne! A taky se mě nikdo nedotkl! Běda tomu, kdo by se o to pokusil!"

"Domnívám se, že tento druh nebezpečí ti tady bohužel nehrozil. Nemám pravdu, pane Whitneyi?"

"Bohužel máte." Mildred se podívala na svého muže, potom na Whitneye.

"Co tím chcete říci, pánové? Že už nejsem k světu? Nebo něco jiného!"

"Něco jiného, Mildred. Jsou tu samí roboti. A nad hlavou mají kilometr ledu. Pan Whitney nás teď dopraví domů."

"Mohu vás dopravit jen do chaty pana Arlingtona, paní Hawkinsová. Právě kvůli tomu kilometru ledu, chápete?"

"Co máte pořád s tím ledem? Jíme, můžeš mi to vysvětlit?"

"Víš, Mildred," začal Jim. Whitney ho zadržel.

"Nezlobte se, že vám skáču do řeči, pane Hawkinsi, ale vaše žena usnula a nic si nepamatuje. Vysvětlování by zabralo moc času. Řeknete jí to později."

"Já to chci slyšet hned!" trvala na svém Mildred.

"Musím vědět, co se tady děje!"

"Posaďte se, paní Hawkinsová," řekl Whitney.

"Prosím!" Vzal zlatou trubičku a zamířil s ní na Mildred. Ta se svezla do křesla a usnula.

"Co jste s ní udělal?" zděsil se Jim.

"Nezlobte se, ale bylo to nevyhnutelné. Až se vaše žena probudí, nebude o ničem vědět." Vytáhl z náprsní kapsy kalkulačku a ukázal ji Jimovi.

"Přístroj na cestování časem je naprogramován. A my ještě musíme nalézt odpověď na zbývající otázku." Jim pohlédl ustaraně na svou ženu.

"Opravdu se jí nic nestane?"

"Buďte bez obav. Techniky, které ohrožují život člověka, byly zničeny po pádu robotické diktatury." Jim

sáhl po hrnku s grogem.

"Začíná toho na mě být trochu moc," řekl a napil se.

"Nicméně vím, kam míříte. Roboti ovládli tuto planetu a dospěli k závěru, že člověka eliminují. V této době už lidé na Zemi nežijí." Whitney přikývl.

"I ostatního života je poskrovnu. To, co nevymřelo v údobí veder, zaniklo v době ledové."

"A vaše civilizace? Civilizace robotů?" Whitney pozvedl obočí.

"Poznal jste, že jsem robot. To je dobře, bude se mi snáze odpovídat." Usadil se pohodlněji v křesle a začal vyprávět.

"Je to prostý příběh. Zrationalizovali jsme život na Zemi do posledního detailu. Všechno, co bylo nelogické a neefektivní, jsme eliminovali. Zrušili jsme tisíce továren a postavili jednu centrální na výrobu robotů. Fungovala perfektně. Dokud nepřiletěl asteroid a nezničil ji."

"A teď?"

"Teď existujeme. Každý robot existuje tak dlouho, než se v něm pokazí důležitá součástka. Ubývá nás."

"Proč nepostavíte novou továrnu?"

"Roboti specializovaní na výrobu robotů byli zničeni při pádu asteroidu. Neumíme to. A abych řekl pravdu, snad ani nechceme. Vidíte ty netečné roboty sedící pod oknem? Neznají smysl svého bytí. Nevědí, co mají dělat a proč to mají dělat, pane Hawkinsi."

"Chybí jim člověk. Nebo robot s intelektem lidí."

"Robotů s lidským – přesněji řečeno pseudolidským – intelektem je několik set. Já jsem jedním z nich."

"Proč s tím něco neuděláte, pane Whitney?"

"My s tím něco děláme, pane Hawkinsi. Proto jste tady. Jedna skupina pracuje na úpravě programového vybavení robotů. Chce dosáhnout toho, aby si roboti sami hledali zdroj energie. Noví roboti budou vznikat spojením programů dvou jiných robotů. Materiál na výstavbu nových robotů si získají z vnějších energetických zdrojů." Jim ho poslouchal s rostoucím úžasem.

"Ale to je potrava, rozmnožování a růst!" zvolal. "Z robotů se stanou lidé!"

"Možná," řekl Whitney.

"Netušíme, kolik tisíc generací bude trvat, než roboti vymění kovové části za organické. Nepochybně přitom dojde k dramatické degradaci inteligence a velikosti organismu. Nevylučujeme, že to může být až na úroveň bakterií. Ale zárodek budoucí inteligence zůstane v programu zachován."

"Měl byste říci v genech," opravil ho Jim, ale hned dodal:

"Je to vlastně jedno, protože to je taky program. Pane Whitney, uvědomujete si, že vývoj, který plánujete, může trvat tři sta miliónů let?" Whitney přikývl.

"Ano. Také si uvědomujeme, že na konci vývoje bude inteligentní tvor, který se nemusí podobat člověku." Jim si všiml, že na stole je podnos s muffiny.

"To jste připravil pro nás? Je to umělé nebo z přírodních materiálů?"

"Pekla je matka pana Arlingtona. Pan Arlington je vezl na chatu, a když je nenašel v autě, myslel si, že je zapomněl doma. Ty, co jsou v jeho chatě, koupil v Menomonee Falls, když tankoval benzin. Ochutnejte, prosím." Jim si jeden vzal.

"Jsou opravdu dobré. Paulova maminka je vždycky uměla péci." Když dojedl, otřel si ruce do ubrousku a znenadání se rozesmál.

"Čemu se smějete, pane Hawkinsi?" zeptal se Whitney.

"To asi nepochopíte."

"Pokuste se to vysvětlit."

"A neurazíte se? To, co vám řeknu, není míněno jako urážka."

"Budu vaše slova chápat jako vysvětlení."

"Napadlo mě, že já, čistokrevný bílý Američan, říkám robotovi pane. Rozumíte, co tím míním?" Whitney se usmál.

"Rozumím tomu velice dobře," řekl.

"Také jsme prošli údobím, kdy se jeden typ robotů cítil nadřazený." V jeho úsměvu jako by najednou bylo něco lidského. Jim pohlédl na Mildred a zvažněl.

"Vím, proč jste ji unesl, pane Whitney. Chtěl jste mě přinutit, abych viděl budoucnost. A teď se mě

zeptáte, zda tu chceme zůstat a založit nové lidstvo."

"To je jedna možnost."

"Proč si nás tu nenecháte násilím?"

"Naše zákony to nedovolují. Vrátili jsme se k zákonům robotiky, přestože člověk neexistuje."

"A druhá možnost?"

"Začněte psát o budoucnosti, jaká bude. Možná se vám podaří ji změnit."

"Jak já, ubohý tuctový pisálek, mohu změnit budoucnost? Myslíte, že mi bude někdo naslouchat?"

"Jste první člověk, s nímž o budoucnosti mluvím, pane Hawkinsi. Nejste ale poslední. Z každé země sem někoho pozveme." Jim se zamyslel.

"Připust' me, že se nám to podaří a změníme budoucnost. Vy ale potom nebudete existovat. Proč jednáte proti sobě, pane Whitneyi?"

"Musím vám na tuto otázku odpovídat, když je v sázce tři sta miliónů let? A i kdybychom tento aspekt pominuli, mé jednání je v souladu se zákony robotiky. Ty zákony znáte, ne? Pocházejí z vaší doby, napsal je pan Asimov."

"Znám," řekl Jim.

"A začínám vidět celou šíři vašeho programu. Pane Whitneyi, vaše myšlení je možná z technického hlediska robotické, ale pokud jde o program evoluce v organickou bytost, to je sebeobětování, jakého jsou schopní jen výjimeční lidé. Ted' chápou, proč jste se zmínil o mém rozhodnutí."

"A pro kterou variantu se rozhodnete?" Jim rozmáchl ruce.

"Jak to mám vědět? Copak takové rozhodnutí mohu udělat bez přemýšlení?" Něco zapípalo. Whitney vytáhl kalkulačku a mrkl na displej.

"Musíme se vrátit do vaší doby," řekl. Krátce zablesklo a byli v pokoji, v němž spal Paul. Mildred klímala v sousedním křesle. Whitney schoval kalkulačku.

"Kolik času potřebujete k přemýšlení?" otázal se, jako by se nic nestalo.

"Nevím," odpověděl Jim.

"Měsíc, rok..."

"Dobře. Sejdeme se za rok ve stejnou dobu." Vytáhl zlatou trubičku a zamířil s ní na Paula.

"Co mu chcete udělat?"

"Prodloužím jeho spánek do vašeho odjezdu. Aby o ničem nevěděl, až se probudí. Bude to tak lepší." Z trubičky vyšlehl nitkový paprsek. Paul zaklonil hlavu a začal chrápat. Na Whitneyově ruce se rozsvítilo červené světlo.

"Promiňte, pane Hawkinsi, musím se vrátit domů. Bohužel nestihnou uklidit nádobí."

"Postarám se o to. Proč se nedobijete ze zásuvky?"

"Vy používáte elektřinu, my ne. Co řeknete poručíku Bonesbymu?"

"Nevím. Něco vymyslím. Nevíte něco o kouli nad Milwaukee?"

"Ach, ta koule! Málem jsem na ni zapomněl. To byl zastírací manév'r, aby vaši ženu tak rychle nehledali. Koule byla ze zmrzlé plazmy. Nechal jsem ji vybit nad neobydlenou krajinou."

"O zmrzlé plazmě jsem něco četl."

"Nemám čas vám to vysvětlit. Bylo mi s vámi dobře, pane Hawkinsi. Rád bych ještě zůstal, ale opravdu musím jít. Omlouvám se vám za únos. Na shledanou v lepší budoucnosti!"

"Na shledanou," řekl Jim a dodal:

"Pane Whitney!" Ale to už se zablesklo a po hostu se zlatou trubičkou nebylo ani památky. Jim se podíval na hodinky. Potom pohlédl na hodiny na zdi a zase na hodinky. Jeho hodinky ukazovaly o sedmdesát minut víc než hodiny na zdi. Podle hodin na zdi byli v budoucnosti minutu. Jednu minutu. Jim se zamyslel. Potom vzal telefon a zavolal do Milwaukee.

"Poručíku Bonesby, už jsem svou ženu našel. Bylo to určité nedorozumění, víte? Vysvětlím vám to, jakmile se vrátíme. Ne, nešlo o únos, jen o nedorozumění. Má žena je v naprostém pořádku. Ne, nemohu vám ji dát k telefonu, právě spí a nechci ji budit. Za dvě hodiny budeme doma, potom k vám přijedeme, platí? Na shledanou!" Když domluvil, uklidil nádobí, přinesl si z auta blok a začal zuřivě psát. Mildred se zavrtěla v křesle. Zívla, protáhla se a rozhlédla se kolem sebe.

"Jíme, měla jsem zvláštní sen! Zdálo se mi, že mě unesli! Musela jsem sedět mezi roboty a čekat, až mě

najdeš a vysvobodíš!"

"Ano, miláčku," řekl, aniž zvedl hlavu od psaní.

"To byl báječný sen! Byla jsem tak napjatá, jestli mě poznáš mezi těmi roboty, že jsem z toho usnula! Ani jsem si nevšimla, kdy jsi tam přišel! Představ si, nechtěli mě pustit ven, prý je tam kilometr ledu! Jíme, posloucháš mě vůbec? A co to pořád spisuješ? Ukaž mi to!" Jim obrátil popsané listy a položil před ni první stranu. Stálo na ní: Člověče, copak chceš opravdu ztratit dalších tři sta miliónů let?

CHYŤTE SI INDIÁNA!

"Dědečku, pojď si s námi povídat!" žadonil malý Bjnts.

"Ano!" přidala se Ujna a s ní ostatní děti.

"Vyprávěj nám něco!"

"Dobře. Co chcete slyšet?"

"Je to pravda, že tě rejnok zasáhl elektrickým proudem?"

"Ano. Byla to rána, jakou bych nikomu nepřál. Zajiskřilo se mi v očích i v mozku. Od té doby se dívám na svět jinak."

"A je to pravda, že jsi byl na tom ostrově?"

"Jen na kraji, Ujno. Když jsem spatřil indiány, raději jsem se vrátil."

"Dědečku, a opravdu jsi jednoho indiána chytil?"

"To byla ode mne velická hloupost, Bjntsi. Byl jsem ještě slabý po úderu elektrickým proudem. A nevěděl jsem, že indiáni tak mistrovsky zacházejí s oštěpem, sekerou a nožem. Chytil jsem ho ve vodě, když se koupal. Ostatní mu přišli na pomoc a způsobili mi vážná zranění. Kvůli těm zraněním vás teď hlídám."

"Od té doby ses na ostrov nevypravil?"

"Rozhodně ne ve dne. V noci jsme k ostrovu pluli s vašimi rodiči, to indiáni spí. Jenže když jsme se dostali ke břehu, byli vaši rodiče příliš slabí a nedokázali vystoupit na pláž."

"Já tak slabý nebudu!" řekl Bjnts.

"Já taky ne!" přidala se Ujna. Dědeček zavrtěl hlavou.

"Nechvástejte se, děti! Nemáte tušení, jak těžké je vystoupit na tom ostrovu na břeh! Musíte hodně jíst a hodně cvičit! Potom se to možná někomu z vás povede!"

"Já to dokážu, dědečku!" řekl Bjnts.

"Podívej se, už teď jsem větší a silnější než ostatní!"

"Budu rád, když to dokážeš, chlapče. Možná to dokážou i ostatní."

"Dokážeme!" zvolaly děti.

"Budeme hodně cvičit!"

"Dobře," řekl dědeček.

"Až se setmí, poplujeme k ostrovu a začneme trénovat výstup na břeh. Dokážete něco, co se ještě nikomu před vámi nepodařilo!"

"Hurá!!!"

* * *

Děti záhy pochopily, že dostat se na břeh tohoto ostrova je mnohem obtížnější, než si myslely. Trénovaly výstup každý večer a o půlnoci padaly únavou. Několikrát to chtěly vzdát, ale Bjnts a Ujna je pokaždé přesvědčili. Někdy se na ně přišli podívat i rodiče a se zájmem sledovali, jak malá tělíčka pod dědečkovým vedením rostou a nabírají neobvyklou sílu a pružnost. Dědeček před každým tréninkem rozestavil hlídky.

"Budete se po hodině střídat!" řekl přísně.

"Nepodceňujte indiány! Jakmile je uvidíte, okamžitě spust'te poplach! Dokud nebudete bezpečně na břehu, nesmějí o nás vědět!" Výcvik trval tři měsíce. Dědeček děti chválil, jak jsou nyní silné, ale v hloubi duše se obával, že ani tato síla patrně nebude dostatečná k překonání pobřežní bariéry. A za ní se otevíral nádherný nový svět plný neznámých vůní a chutí. Vzpomněl si na včerejší rozhovor s Ajtnou, Ujninou matkou. Osopila se na něho, že děti moc týrá, že ostrý výcvik mladým organismům neprospívá. Vysvětloval jí, že organismus je nutno cvičit pro výstup na ostrov od dětství, v dospělosti žádné cvičení nepomůže, protože nebyl vytvořen základ pro neobvyklou sílu. Ajtna to věděla, byla ve skupině, která se kdysi neúspěšně pokoušela dostat na ostrov. Ale teď ji zaslepily mateřské city a strach o své dítě.

Nakonec to vyřešila Ujna.

"Ale, maminko! Přece nechceš, abych toho teď nechala! Víš, jaká by to byla před ostatními dětmi hanba? Vždyť jsem ze všech dívek nejlepší!" To už se děti dokázaly pohybovat v mělkých vodách a odolávaly vlnám přílivu a odlivu. Když viděly, že to jde, cvičily ještě usilovněji. A pak jednoho dne Bjnts na břehu vykřikl.

"Dědečku, dokázal jsem to! Já stojím! Na všech osmi chapadlech! Ujno, pojď sem, ukážu ti, jak na to!"

"Výborně, chlapče! Dostaneš Řád zlaté chobotnice! A až se naučíš chodit, můžeš si chytit indiána! Jsou opravdu chutní!"

ZACHRAŇME PROFESORA AMBROSE

Profesora Alberta Ambrose jsem znal ze salónku za restaurací na nábřeží, kam jsem občas chodíval hrát šachy. A protože jsem věděl, že je známým matematikem, který by mi mohl pomoci vyřešit problém, jímž se trápil několik týdnů, počkal jsem, až dohrál svou partii a oblékl se k odchodu.

"Pane profesore, potřeboval bych s vámi mluvit," zastavil jsem ho před restaurací. Pohlédl na mě, a když mě poznal, mrkl s omluvou na hodinky.

"Nezlobte se, ale nemohu se vám dnes věnovat, protože mám schůzku s doktorem Vašítkem a jestli ho znáte, víte, jaký je to morous. Ale máte-li zítra dopoledne čas, zastavte se za mnou na univerzitě, mezi devátou a desátou jsem volný." Podal mi bílou kartičku se svým jménem a telefonním číslem 22 45 93 a byl pryč. Ráno jsem se za ním vypravil. Pozval mě do svého kabinetu, a když jsem se mu svěřil s problémem, uvařil mi kávu a posadil se do protějšího křesla. Chvilí něco počítal, a potom mi nabídl řešení, jaké by mě nikdy nenapadlo.

"Inu, matematika je opravdu kouzelná věda," řekl, když jsem vše pochopil.

"Dokáže člověka nejen pobavit, ale také náležitě potrápít. Má mnoho krásných míst i řadu úskalí a záludností." Vstal a svlékl si kárované sako, které ho proslavilo mezi celými generacemi brněnské univerzity. Prohrábl si zvlněně šedivé vlasy, upravil si vázanku na sněhobílé košili a zase se posadil.

"Mnohá úskalí jsou takového druhu, že se někteří matematikové dokonce domnívají, že se současnou matematikou není všechno v pořádku."

"To snad ne," odvážil jsem se oponovat. Profesor s úsměvem přikývl.

"Abych se přiznal, dávám jim v jistých aspektech za pravdu. V dnešní matematice totiž nejsou všechna čísla rovnocenná, ačkoli by tomu tak mělo být. Některá z nich mají výsadní postavení, například čísla jedna a nula." Pozvedl jsem obočí a chtěl se otázat, jak to myslí, ale nepustil mě ke slovu.

"A nejen to. Dokonce je možno sestavit rovnice, jejichž pomocí lze dokázat, že jedno číslo se rovná jinému. Mohl bych vám ukázat obecnou rovnici, podle níž můžete dokázat, že se libovolné číslo rovná libovolnému jinému kladnému nebo zápornému číslu. Chcete se na ni podívat?" Nechtěl jsem. Sám jsem znal několik podobných hříček, většinou spočívaly v nekorektní úpravě nebo v nesprávném použití kořenů kvadratických rovnic.

"Škoda. Je to opravdu zajímavá věc. Otřásla by vaší vírou ve vlastní matematické schopnosti. Ale nechtěl bych, abyste mě špatně chápal. Matematika je opravdu skvělá věda, především jí může člověk děkovat za to, že se stal člověkem. Svou abstrakcí ho vyvedla z pralesa ke hvězdám a dovede ho ještě dál. Že má drobné nedokonalosti? To nic neznamená. Lepší matematiku zatím nemáme." Na okamžik se odmlčel a navyklým pohybem si přejel prsty po jizvě nad pravým obočím. Byla to památka na bombardování Plzně v posledních fázích války. Zadíval se do okna, jímž nakukovalo teplé jarní slunce, a začal hovořit tichým, jako by nepřítomným hlasem.

"Někdy se mi zdá, že stav současné matematiky je podobný stavu chemie v minulém století. Jako bychom čekali na matematického Mendělejeva, který ji postaví na nový základ. Matematika zůstane stejná, ale my se na ni budeme dívat novými očima."

"Jsme v období počítačů. Myslíte, že je možné ještě něco objevit?"

"Právě ony tu změnu záhy vyvolají. A jsem rád, že jsme získali nový a vysoce výkonný stroj s obrovskou operační pamětí. V poslední době mě totiž pronásleduje takový podivný nápad. Jistě jste slyšel nebo četl úvahy o čtvrtém rozměru nebo o čtyřrozměrném prostoru. I když tyto úvahy patří spíše do oblasti fantazie, přesto na nich něco je. Vědci obvykle uvažují se třemi dimenzemi prostorovými a čtvrtou časovou. Ale patrně znáte i úvahy o čtyřech dimenzích prostorových. První rozměr je přímka s

nekonečným množstvím bodů. Druhý rozměr získáme, když tu přímku protneme kolmicí – dostáváme tím plochu, tedy dvojrozměrný prostor. Spustíme-li třetí kolmici, která je v pravém úhlu k oběma předchozím, získáme třetí rozměr, jenž nám umožňuje prostorové vnímání těles. Až potud si to umíme představit, a také toho dokonale využíváme, protože jsme k tomu uzpůsobení svými smysly. Ale co kdyby se někomu podařilo spustit čtvrtou přímkou, která by byla kolmá ke třem předchozím? Jaké zobrazení prostoru dostaneme?" Vstal a začal přecházet po malé místnosti stejným způsobem jako při přednáškách.

"Zatím si to nedokážeme představit. Nikdo z lidí to nedokáže. A jestli tento, pro nás hypotetický, čtyřrozměrný prostor existuje a žijí v něm nějaké bytosti, se vši pravděpodobností bychom je neviděli, ba ani předměty, jimiž se obklopují. Zato čtyřrozměrné bytosti by nás, kdo žijeme ve třech rozměrech, viděli velmi dobře. Stejně dobře, jako my vidíme dvojrozměrný obraz na fotografii. Musí tedy platit pravidlo, že ten, kdo se nachází ve vícerozměrném prostoru, může sledovat dění v méněrozměrných prostorech bez omezení, zatímco naopak to není možné. Představte si, že by vás někdo připlácl na stránku papíru. Váš život by se tím stal plošný, dvojrozměrný. Neplatilo by pro vás žádné nahoře ani dole, takže byste nemohl prostorově vnímat, a další papíry by pro vás byly jiné vesmíry, o nichž byste se nikdy nedozvěděl, neboť by byly mimo možnosti vašeho chápání. Ale ten, kdo vás připlácl na papír, by vás viděl jako na obrázku, protože žije v trojrozměrném prostoru. Mohl by dokonce manipulovat s vaším dvojrozměrným vesmírem a vy byste nikdy nepochopil, co se kolem vás děje. Kdybyste byl vědec, pokoušel byste se pro ty podivné jevy najít vědecké vysvětlení, což by se vám také v některých případech možná podařilo, i když by to neodpovídalo skutečnosti. Mne na tom přímo fascinuje představa, že když já jako trojrozměrný tvor si mohu prohlížet tisíce dvojrozměrných světů, pak čtyřrozměrná bytost může sledovat dění na celé planetě najednou. A nejen na naší planetě, ale prakticky ve všech dostatečně blízkých trojrozměrných vesmírech. A my bychom přitom tu čtyřrozměrnou bytost ani nezaregistrovali. V nejlepším případě bychom si všimli jakýchsi obtížně vysvětlitelných jevů."

"To je velmi zajímavá myšlenka, pane profesore," řekl jsem.

"A určitě jste ve svých úvahách nezůstal v tomto bodě."

"Jistěže ne. Jak jsme si už vysvětlili, naše matematika má jednorozměrný základ. S nímž jsme se dostali až k matematice trojrozměrné. Kdyby se však někomu podařilo najít nový základ, vycházející z matematicky dvojrozměrné, dostali bychom se ke čtvrtému rozměru?"

"A co ta dosavadní, jednorozměrná matematika?"

"Ta by se rázem stala učivem pro prvňáčky. Mám informace o tom, že výzkumem nových, dvojrozměrných základů matematiky se zabývá několik špičkových vědců. Jedni bádají v oblasti komplexních čísel, jiní si lámou hlavy teorií grup a tak dál. Našli se i odvážlivci, co hledají základy v trojrozměrné matematice, ale to je podle mého názoru nesmyslné. Ne, že by to bylo nemožné, ale lidský mozek není k tak vysoké abstrakci dosud dostatečně vyvinut. Ještě jsme nedokázali nalézt nové základy vycházející z dvojrozměrné matematiky. A přeskočit jeden stupeň – ne, to je nereálné."

* * *

Po návratu domů jsem o slovech profesora Ambrose dlouho přemýšlel, ale nedospěl jsem k žádnému závěru, protože jsem prostě nebyl schopen myslet v takových rovinách jako on. Několikrát jsem mu telefonoval, aby mi osvětlil některé detaily svých úvah, ale nikdy jsem ho nezastihl ani doma, ani na univerzitě. Potkal jsem ho teprve jednou navečer po čtyřech týdnech. Byl rozrušený a viditelně někam pospíchal. Ale když mě spatřil, změnil směr a připojil se ke mně.

"Pamatujete si ještě na naši debatu?" otázel se.

"Jak bych si nepamatoval!" odvětil jsem popravdě.

"Nosím ji od té doby v hlavě!" Vzal mě za paži a spiklenecky se ke mně naklonil.

"Myslím, že jsem na něco přišel! Je to tak fantasticky jednoduché! Chodili jsme kolem talíře s kouřící polévkou a nikoho nenapadlo podívat se, jaká ta polévka vlastně je! A stačilo přitom tak málo! Nežlobte se, ale spěchám k počítači, abych dokončil práci na nové symbolice čísel. Popovídáme si jindy!"

Zahleděl se někam mimo mne, pak se otočil a bez pozdravu odešel. Díval jsem se za ním, dokud nezmizel na konci ulice. Potom jsem vkročil bez rozhlédnutí do vozovky a poslední věcí, kterou jsem viděl, byly oslnivé reflektory rychle jedoucího automobilu.

* * *

Když jsem se po několika týdnech vrátil z nemocnice, našel jsem ve schránce na dopisy lístek, že mám volat číslo 22 45 93. Zavola jsem a domluvil si s profesorem schůzku před restaurací na nábřeží, kam jsme chodívali hrát šachy. Téměř jsem ho nepoznal. Byl pohublý a unavený, proslulé sako na něm viselo a jindy pečlivě upravené vlnité vlasy měl rozčuchané, jako by právě vylezl z postele.

"Jsem rád, že vás vidím!" zašeptal a zadíval se na mě horečně žhnoucíma očima.

"Jste teď jediným člověkem, s nímž si mohu bez obav popovídat! Ostatní by se mi buď smáli nebo by mě pokládali za blázna!" Naklonil se ke mně, jako by se bál, že by nás mohl někdo uslyšet, a začal hovořit tichým a ve snaze, co nejrychleji se vyjádřit, trochu zajímavým hlasem.

"Představte si, že nejbližší pravdě byli ti, kteří bádali v oboru komplexních čísel. Udělal jsem v tomto směru úžasný kus práce. Nejdéle mi trvalo, než jsem si zvykl na nový způsob psaní čísel, pak už šlo všechno jako na drátku. Nová matematika je jiná než ta dosavadní, a přesto vlastně úplně stejná. Mnohé se velmi zjednodušilo. Navíc se mi začíná v konkrétní podobě rýsovat představa čtyřrozměrného prostoru. V teoretické oblasti bych již neměl mít problémy. Než svou práci zveřejním, chtěl bych ji ověřit na několika praktických pokusech. Žena odjela do lázní, a tak se mohu plně soustředit. Jdu teď k počítači, a jakmile budu hotov, hned se vám ozvu. Přijdete se podívat?"

"Velmi rád, pane profesore," řekl jsem. A kdyby mi někdo v té chvíli tvrdil, že jsou to poslední slova, která od něho slyším, určitě bych mu nevěřil. Jenže druhý den časně ráno zadrmčel telefon.

"Prosím?" zívá jsem do sluchátka a pohlédl na budík. Měl se ozvat za půl hodiny.

"Tady je doktor Vašítek. Slyšel jste tu hroznou novinu? Dnes v noci se zřítíl dům profesora Ambrose!"

"Cože?!" vykřikl jsem. Všechna ospalost ze mě rázem spadla.

"Zřítíl se dům, v němž bydlel profesor Ambros! Krátce nato vypukl požár! Z vily toho moc nezůstalo!"

"A profesor?"

"Nevím. Asi tam zůstal." Položil jsem sluchátko a rychle se oblékl. Na místě neštěstí byla ještě požární hlídka a dva policisté.

* * *

Pár měsíců po pohřbu jsem hovořil s paní Ambrosovou. Je to hodná a tichá žena, ale nejsem si jist, že se všechno odehrálo přesně tak, jak se domnívá. Pro své pochybnosti mám několik důvodů. Například soudní znalec ve své zprávě vyslovil domněnku, že se dům nezřítíl, ale jakýmsi podivným způsobem zhroutil do sebe. Svědčí pro to fakt, že v troskách chyběla část profesorovy pracovny, zahrnující pracovní pult, psací stůl a stěnu s knihami. Nebyla nalezena ani část vedlejšího pokoje, ve kterém kdysi bydlela služka dřívějších majitelů a jenž nyní sloužil jako komora. Profesorovo tělo nebylo v rumišti objeveno. O něco později jsem zachytil zprávu, že v nigerijském Lagosu byl na psychiatrické vyšetření předveden jistý Mbao Nagubi, prostý zemědělec z nedaleké vesnice. Ten nebožák tvrdil, že opakovaně viděl průsvitnou siluetu bílého muže, který pohyboval ústy, jako by se mu pokoušel něco sdělit. Bílý muž prý měl vlnité šedivé vlasy, jizvu nad pravým obočím a kárované sako. Později byl jen v bílé košili s vázankou. Novozélandský deník The Dunedin Post přinesl ve stejné době informaci, že jeden tulák přinesl na policejní stanici kárované sako, které před něho údajně spadlo z oblohy. V saku nebylo nic kromě kapesníku a několika vizitek s nápisem Albert Ambros – 22 45 93. Jelikož tulák bývá často vídán opilý, nelze s určitostí říci, nakolik je jeho tvrzení pravdivé. Policie má podezření, že sako někde ukradl, a proto ho prozatím zadržela. Další zmínku o profesoru Ambrosovi jsem ve světovém tisku nenašel. Ale kdybyste vy náhodou zaregistrovali zejména v malých místních novinách podivnou zprávu, pošlete ji prosím okamžitě na mou adresu. Snad se nám chudáka profesora podaří nějak zachránit. Jinak postihne matematiku nenahraditelná ztráta!

DETEKTOR PRAVDY

Můj dlouholetý přítel zasunul plochou krabičku do náprsní kapsy.

"Díky," usmál se a přihladil si nervózně vlasy. Bylo mu pětáctýřicet, ale vypadal tak dobře, že mu málokdo hádal víc než sedmatřicet. Měl štíhlou atletickou postavu a povídalo se o něm, že má spadeno na blondýnky, ale na svou ženu žárlil jako čert. Podal jsem mu ještě miniaturní hranolek.

"Nezapomeň, že musíš do svého telefonu zapojit i toto čidlo!"

"Buď bez obav. Jak velký dosah to má?"

"Deset až patnáct kilometrů, podle terénu. Kdykoli ti doma zazvoní telefon, začne detektor brnět. Stiskneš černý knoflík a uslyšíš, co si povídají."

"Výborně," řekl spokojeně.

"Přesně něco takového potřebuji! Konečně budu vědět, na čem jsem! Co jsem dlužen?"

"Přesně tolik, kolik tato hračka stála. Nevezmu od tebe ani o korunu víc." Odpočítal bankovky a podal mi je.

"Víš, že jsem nevěřil, že mi to přivezeš? Ty, takový poctivý a spravedlivý člověk –"

"Co bych pro kamaráda neudělal!" usmál jsem se a rychle se rozloučil. Nemohl jsem ten rozhovor protahovat. Mohl by vytušit, že můj smysl pro spravedlnost je silnější než přátelství.

* * *

Detektor zabrněl právě v okamžiku, když se vracel z únavné porady na ministerstvu. Zajel s favoritem ke krajnici, vytáhl z náprsní kapsy detektor a stiskl černý knoflík.

"Vím, proč mi voláš," uslyšel hlas své ženy. Byl zkreslený miniaturním reproduktorem, ale poznal ho bezpečně.

"Jak ses rozhodla?" tázal se neznámý baryton.

"Zůstanu s ním."

"To znamená, že je mezi námi konec."

"Ano." Chvilí bylo ticho.

"Hodně jsem o všem přemýšlela," řekla žena.

"Nemohu se s ním rozvést."

"Proč?"

"Podržel mě ve chvílích, když mi bylo nejhůř. Dva roky jsem ležela. On se o mě staral."

"To s ním chceš zůstat jenom z vděčnosti?"

"To ne. Ale kdybych to udělala, připadala bych si, jako bych ho zradila."

"Už jsi ho zradila. Se mnou." Vzdychla.

"To ty asi nepochopíš."

"Co nepochopím?"

"Jak snadno je zranitelná žena, která náhle zůstane sama."

"Ale ty jsi přece nebyla sama."

"Já vím, že to tak vypadá," řekla a z jejího hlasu byla cítit únava.

"Dlouhá léta jsem pečovala o něho a o děti. Najednou děti dospěly a vylétly z domu. On přijal práci na ministerstvu a byl věčně na cestách. Chodila jsem po prázdném bytě jako tělo bez duše. A pak ses objevil ty." Opět bylo chvilí ticho.

"Proč jsi mě tak dlouho vodila za nos?" zeptal se.

"Nevodila jsem tě za nos. Měla jsem tě ráda. Ale potom jsem si začala uvědomovat, že jeho miluji. V tom je rozdíl."

"Co když mu to řeknu?"

"Co mu řekneš?"

"O nás dvou."

"Můžeš mu to říci. Ale potom mě bude mrzet, že jsem tě měla ráda."

"S tím koncem to myslíš vážně?"

"Ano."

"Ale někdy se přece můžeme někde sejít a ... popovídat si."

"Ne, už jsem to oplakala," řekla a zavěsila.

* * *

Když přišel domů, dívala se v obývacím pokoji na televizi. Posadil se vedle ní a položil si nohy na roh konferenčního stolku.

"Ta práce na ministerstvu už mi leze krkem. Člověk nemá chvíli volného času. Nejráději bych s tím praštil."

"Víš, že by mi to nijak nevadilo?" usmála se na něho velkýma očima, které měly barvu jako rozpuštěná čokoláda, a shrnula si z čela pramen kaštanových vlasů.

"Těch pár stovek ráda oželím, když budeš víc se mnou."

"Nebylo by to jenom pár stovek."

"Nevadí. Chodím přece do práce, ne?" Vstala a zmizela v kuchyni. Za chvíli se vrátila s podnosem, na němž měl večeři, a vytáhla ze skříně květovaný župan.

"Kdybys měl chuť na kousek závinu, je ve spíži. Jdu se vykoupat." Sotva si napustila vanu, zazvonil telefon. Otřela si pravou ruku do ručníku a sáhla do kapsy županu pro plochou krabičku s černým knoflíkem.

"Říkal jsem ti přece, abys mi nevolala domů!" poznala manželův hlas.

"Já vím," odpověděla jakási žena.

"Ale to už je teď přece jedno, ne?" Měla tak vysoký hlas, že jí zněl nepříjemně.

"Když já bych –"

"Raději mi řekni, jak ses rozmyslel."

"Nerozvedu se."

"Nerozvedeš?! Ale já s tebou nemíním dál takhle chodit! Už mám plné zuby věčného schovávání, čekání a uspěchaného využívání náhodných volných okamžiků!"

"Já vím," řekl.

"Houby víš! Umiš si vůbec představit, jaké to je, když jsem pořád sama a musím jen čekat a čekat?"

"Já ti rozumím. Ale já se s ní nemohu rozvést – když jsem studoval, starala se o mě i o malé děti a nikdy jsem od ní neslyšel slova výčitky."

"Aha, tak pán se nechce rozvést kvůli tomu, že chce být fěr! A to, že mě necháš plavat, to je podle tebe fěr?"

"Pochop – kdybych ji opustil, tak bych ji zradil!"

"Tak tohle ti vadí! A to, že ji se mnou zrazuješ devět měsíců, to ti nevadí, že?"

"To bylo jinak, Deniso."

"Co bylo jinak?"

"Byli jsme tehdy spolu na tom tříměsíčním školení, pamatuješ?"

"Jak bych si nepamatovala!"

"Byl jsem tam už dva měsíce předtím. Sám. Úplně sám. Pak ses objevila ty – krásná, zlatovlasá princezna s nádherně modrýma očima a okouzlujícím úsměvem..."

"A ty ses rozhodl, že si se mnou užiješ. A až přijde čas, tak mi dáš kopačky!"

"Křivdiš mi, Deniso. Já jsem se do tebe zamiloval. Bláznivě, jako malý kluk. Musela jsi to poznat."

"A co že tě to zamilování najednou přešlo?"

"Nepřešlo. Ale pochopil jsem, že nemohu mít dvě ženy."

"Tím chceš říci, že já jsem ta horší, ano?"

"Vůbec ne. Ale k ní mě toho váže mnohem víc. Nevím, jestli to pochopíš. Ona je velký kus mého života." Chvilí bylo ticho.

"Co když jsem v jiném stavu?" zeptala se.

"Ani kvůli tomu bych se nerozvedl."

"Ale ona by se kvůli tomu rozvedla s tebou."

"Možná," připustil a odmlčel se.

"Buď klidný," řekla po krátké pauze.

"Nejsem." Neřekl nic.

"Co když jí to prozradím?"

"Co jí prozradíš?"

"O nás dvou."

"To myslíš vážně?"

"Naprosto."

"To jsem od tebe nečekal."

"A co jsi čekal? Že se nechám využít a odkopnout?"

"Kdy jí to chceš říci?"

"Nevím. Snad zítra."

"Můžeš jí to říci hned. Je doma."

"Zavolej mi ji k telefonu."

"Počkej okamžik," řekl.

"Hned pro ni dojdou." Žena ve vaně zatajila dech. Slyšela, jak odložil sluchátko na stolek. Za několik vteřin zaklepal na dveře koupelny.

"Co je?" zeptala se s předstíranou lhostejností, ale srdce jí bušilo až v hrdle.

"Marie," zavolal příškrčeným hlasem. "Jistá dáma si přeje s tebou mluvit!"

"Počkej," řekla, aby získala čas. Zhluboka se nadechla, aby se uklidnila, a chvatně uvažovala, jak má reagovat.

"Víš co?" rozhodla se náhle.

"Řekni té jisté dámě, ať mi vleze na záda!" Beze slova se vrátil k telefonu. Když přiložil sluchátko k uchu, bylo němé. Denisa mezitím položila.

* * *

Na obzoru se rýsoval první náznak nového letního dne, když jí podával temně rudou noční košili a zálibně ji pak pozoroval, jak se obléká. Viděla, že se na ni dívá, ale nevadilo jí to. Upravila si oběma rukama kaštanové vlasy a potom se mu schoulila do náruče.

"Už dlouho jsi mě tak nemiloval jako dnes," zašeptala.

"Ani nevíš, jak jsi mi scházel!"

* * *

Dopoledne mi oba telefonovali. Volali každý zvlášť, ale otázka, kterou mi položili, zněla stejně:

"Nevíš o někom, kdo by koupil ten detektor? Nebudu ho už potřebovat."

TAJEMSTVÍ TANCE

Za to, že jsme se s Kryšpínem narodili, vděčíme tanci. Máma dodnes s dojetím vzpomíná, že osudné noci ji táta utancoval tak, že už neměla sílu bránit se. Táta naopak tvrdí, že opravdový tanec nastal, teprve když jsme se narodili. Ať tomu bylo jakkoli, skutečností zůstává, že devět měsíců po onom maskárním bálu jsme přišli dva najednou a nedalo se s tím nic dělat. Kryšpín zdědil lásku k tanci po mamince. Co se mne týče, musím přiznat, že jsem spíš po tátovi. Už v tanečních mi jedna dívka řekla, že tančím jako ligový fotbalista. Cítil jsem se polichocen, ale jen do chvíle, než dodala, že jsem taky samý šlapák. Navzdory tomu jsme chodili s Kryšpínem na taneční zábavy nejraději spolu. On hledal na parketě ideální partnerku k tanci, já jsem se věnoval více studiu ženských půvabů. Patrně proto jsme neměli o dívky nouzi. Byla to krásná léta. Ale pak přišel zlom. A samozřejmě ve chvíli, kdy jsme ho nejmenší čekali. Zasloužil se o něj strýc Petromil. Znali jsme ho jen z doslechu, protože bydlel na opačném konci Čech. Ale když nám napsal, abychom u něho strávili vánoce a silvestra, bez váhání jsme se k němu rozjeli. Hlavně proto, že se zmínil, že jsou u nich báječné taneční zábavy, na které se nezapomíná. Měl pravdu, taneční zábavy byly u nich vskutku báječné. Ale zapomněl nás upozornit, že žije v místech, kde se rodí podstatně víc děvčat než chlapců. Když se omladina z vesnice vypravila do nedalekého městečka do kina, dívky zabraly celou řadu, zatímco chlapci jen dvě sedadla. V okolních obcích to vypadalo podobně. Strýc sám měl čtyři dcery a žádného syna. O tom jsme se však dozvěděli až později. Hned po příjezdu jsme si totiž všimli velkého plakátu se štěpánskou taneční zábavou a bez dlouhého zdržování se na ni vyrazili. Přemíra děvčat nás nadchla. Kryšpín se na parketu téměř nezastavil a často střídal partnerky i v kole. Já jsem se tanci věnoval méně, ale o to usilovněji jsem pátral po dívce, jejíž půvaby by mě okouzly nejvíce. Těch děvčat tam bylo tolik, že jsem nevěděl, po které sáhnout. Před půlnocí se v předsáli strhla mela.

"Co se to tam děje?" podivil jsem se. Na nějakou bitku tu bylo příliš málo chlapců.

"Půjdu se tam podívat," řekl Kryšpín. V momentě přiklusal zpátky a byl bílý jako stěna.

"Človče, ty holky se tam perou! A kvůli nám!" Postarší muž, co nám seděl za zády, do sebe obrátil zbytek piva a pak se otočil k nám.

"Zdá se, že jste dotancovali, mládenci," řekl nevzrušeně.

"Až ty holky dojdou sem, uvidíte tanec, jaký jste ještě neviděli!" Zbledl jsem taky.

"Co budeme dělat?" zeptal jsem se polekaně. Proti tolika děvčatům jsme neměli šanci. A lomoz v předsáli rychle sílil. Zachránily nás dvě dívky od vedlejšího stolu. Něco si zašeptaly, potom odběhly do

šatny pro kabáty a jednoho po druhém nás vyvedly zadním vchodem přes výčep. Když jsem se dostal ven, Kryšpín tam nebyl.

"Já jsem Kristýnka," řekla dívka, co mě zachránila, a podívala se na mě očima, které byly vlhvé jako májový podvečer.

"Doprovodíš mě prosím domů? Sama bych se bála." Takové oči jsem nemohl odmítnout. Nastavil jsem jí rámě a vydal se s ní po ojínělé silnici. Bydlela v hájovně nad vesnicí. Tiše okřikla psa, aby se nerozštěkal, a provedla mě po jejich hospodářství. Když jsme byli vzadu u sadu s jabloněmi, otevřely se náhle dveře a objevil se v nich hajný s brokovnicí.

"Kde se ta holka toulá!" zahřimal rozezleně. Byl velký a vousatý a na první pohled bylo vidět, že s ním není legrace. Z domu se prosebně ozvalo:

"Táto, nechej tu pušku doma! Ještě zkazíš holce štěstí!"

"Já jí dám štěstí! Jestli ji uvidím s nějakým klukem, napálím mu to do kalhot, aby na tu tancovačku nezapomněl do smrti!" Kristýnka mě uchopila za ruku.

"Honem se pojď schovat na seník!" sykla mi do ucha.

"Jestli tě táta uvidí, opravdu to udělá!" Byli jsme tam ve zlomku sekundy. Hajný obešel stavení a zmizel zase v domě. Ale nechal na dvoře rozsvíceno, takže jsme nemohli ven. Na seníku bylo hodně sena, ale málo tepla. Kristýnce byla zima, mně byla taky zima, a tak jsme začali zahřívát jeden druhého. Zahřívali jsme se stále víc a víc, a zrovna když jsme se zahřívali nejvíc, vyšel zase hajný a odvázel psa. Museli jsme na seníku zůstat. Ale to už nám tak nevadilo, protože jsme věděli, jak se máme zahřát. Zahřívali jsme se skoro do rána. Kryšpína jsem potkal u prvního autobusu. Ani jsem se ho neptal, kde byl, protože seno mu čouhalo i z bot. A podle toho, jak se tvářil, jsem pochopil, že se bude muset ženit. Což platilo, jak jsem záhy zjistil, stejnou měrou taky pro mě. A tak jsme v tom děvčaty pozhňvaném kraji zůstali. Kryšpín se stal veterinářem, já se zabývám ekonomikou družstva. A nijak nás to nemrzí, protože zdejší ženy vědí, jak se mají o muže starat, aby jim nekoukali po jiných. Rozvod tu znají jen z románů a z televize. Téměř dvě desítky let bydlíme tedy na vesnici. Kontakty s rodným městem jsme však nepřerušili. Nejméně jednou za rok navštívíme příbuzné a zajímáme se, kolik mají naši známí synů. Ty nejšikovnější pozveme na májovou veselici. Naše dcery už na ně čekají, já jich mám šest a Kryšpín sedm. Taky mám připravenou brokovnici a v seníku dostatek sena. Ostatní podle zdejší tradice vysvětlují dcerám matky. Říkáte, že s takovou tradicí nesouhlasíte. Já ji naopak tvrdošíjně hájím. A běda: kdyby mladík, který bude doprovázet některou z mých dcer ze zábavy, chtěl utéci dřív, než splní své poslání. Bez milosti mu nasypu do kalhot broky! Jak říkával strýc Petromil: na naše taneční zábavy se nezapomíná!

FANTÓM

S Jirkou Ševčíkem kamarádím od dětství. Chodili jsme spolu do školy a přáteli jsme zůstali, i když on si našel životní cíl v medicíně, zatímco já jsem dal přednost chemii. A jak už to mezi dobrými druhy bývá, čas od času si vzájemně provedeme nějakou čertovinu. Jako třeba onehdy, když mi Jirka zavolal, sotva jsem dorazil do práce.

"Kdepak jsi byl včera?" zeptal se podezíravě.

"V Bratislavě," zalhal jsem. Navzdory našemu přátelství jsem mu dosud nepověděl o krásné tmavovlásce, s níž jsem trávil večery.

"Škoda," vzdychl do sluchátka.

"To znamená, že mi v čekárně řadí fantóm."

"Fantóm?!"

"Každé pondělí pověsí do čekárny nějaký nápis. Včera se tam objevilo: Prosíme ctěné pacienty, aby si navzájem nesdělovali příznaky svých onemocnění, protože lékař se v nich pak nemůže vyznat. Minulý týden zase k plakátu: Pravidelné cvičení zabíjí bacily! přilepil dovětek: Ale jak máme ty bacily přimět pravidelně cvičit? A týden předtím si vymyslel: Domníváte-li se, že čas zhojí vaše rány, posad'te se do naší čekárny. Možná se uzdravíte dřív, než přijdete na řadu."

"To je vtipné," zasmál jsem se.

"Tobě se to zdá vtipné, ale co moje autorita? Někdo si ze mě dělá legraci!" V tu chvíli jsem pochopil, proč mi volá.

"A ty si myslíš, že to tam vším já!"

"Jo," řekl.

"Protože máš některé pondělky volné." Neřekl jsem nic, protože čím více bych se hájil, tím méně by mi věřil.

"Víš co?" navrhl po chvilce mlčení.

"Když máš ty pondělky volné, mohl bys mi pomoci toho rošťáka chytit. Jeden nebo dva dny mi můžeš obětovat." Zdráhal jsem se. Ale když se o týden později pod plakátem: Pravidelným cvičením si prodloužíte život o deset let! objevil dodatek: Ale těch deset let strávíte cvičením!, nezbylo mi než souhlasit a příteli pomoci. Následující pondělí jsem seděl s knihou v klíně v čekárně a číhal na tajemného fantóma. Doktor každých dvacet minut vykoukl z ordinace a pozvedl tázavě obočí, jestli už tam fantóm byl. Jenže fantóm se do konce ordinálních hodin neobjevil. Jirka mě zklamaně pozval do místnosti za ordinací a tmavovlasá kráska, která mu dělala sestřičku, nám uvařila kávu. Když stará Málková začala vedle harašit s kbelíky, oblékla se a zamířila ke dveřím.

"Sestro," zavolal za ní Jirka, "podívejte se, jestli na nástěnce něco nevisí! A nechte otevřené dveře, abychom slyšeli, kdyby tam někdo něco dával!"

"Nic tam není, pane doktore!" odpověděla a krátce nato její vysoké podpatky vytřukaly po dlaždicích na chodbě rychle slábnoucí staccato. Dopili jsme kávu a zvedli se také k odchodu. Když jsme vyšli z ordinace, Jirka střelil okem na nástěnku.

"Už je to tam zas!" zalapal po dechu.

"Málková! Pojd'te sem!" Babka polekaně přiběhla.

"Stalo se něco, pane doktore?"

"To jste sem pověsila vy?" Málková vytáhla z kapsy své zástěry brýle, nasadila si je na nos a pomalu slabikovala:

"Lékař vám může vrátit zdraví, ale ne rozum!"

"Přiznejte se!" udeřil na ni.

"No dovolte, pane doktore! Copak já takovým věcem rozumím?"

"A kdo to tam tedy dal? Když sestra odcházela, nic tam nebylo! A teď to tam je!"

"Já jsem tady od uklízení a ne od čtení nástěnek! Hledím si co nejdříve uklidit a mazat domů!" Říkala to dotčeně a při posledních slovech se jí objevily v očích slzy z křivého obvinění.

"Z toho jsem tedy blázen!" zakroutil hlavou.

"Rozumíš tomu? Byli jsme tu sami dva! Můžeš mi vysvětlit, jak se to tam dostalo?" Pokrčil jsem rameny a vyšel s ním z budovy. Na zastávce tramvaje jsme se rozloučili, protože jel do města a já na sídliště. Na příští zastávce jsem vystoupil, protože mě tam čekala tmavovlasá kráska, jejíž něžné mandlové oči ještě voněly ordinací.

"Co na to říkal?" zeptala se zvědavě.

"Vyšlo to perfektně!" odpověděl jsem a dal jí radostí velikou pusou.

"Co mu tam pověsíme příště?" Sáhl jsem do kapsy a podal jí obálku s naším svatebním oznámením.

Když si to Jirka přečetl, málem vyletěl z kůže. Ale na svatbu nám nakonec přece jen šel. Ke svatebnímu daru nám přibalil nejen všechny plakáty, které jsme mu věšeli na nástěnku, ale ještě jeden navíc. A co na něm stálo? Moudrost, které jsem plně porozuměl až po letech: Některé ženy dělají z mužů blázny, jiné zase z bláznů muže.

STOPĚTKA

Pan Votýpka si koupil škodovku. Docela obyčejnou stopětku, které příliš nerozuměl, protože měl předtím trabanta. Technika mu vůbec byla vzdáleným pojmem, jako malíř a hudební skladatel měl blíže k estetickým hodnotám než k rukám od šmíru. Přesto byl na nový vůz pyšný, neboť stoupl v očích přátel. Také jeho žena se změnila. Koupila si nový kostým a chodila častěji ke kadeřníkovi. Oba se stali novými lidmi. To ale netušili, jaké je čekají problémy. Z výrobních linek totiž sjíždějí vedle standardních kusů zmetky. Výrobky s horšími nebo naopak výjimečnými vlastnostmi. Těch druhých bývá zpravidla méně. A podle zákona o všeobecné poťouchlosti věci se jeden z nich dostal do rukou právě panu Votýpkovi. Ten o tom neměl ani ponětí. Zajížděl vůz podle pokynů a ve chvílích volna listoval v příručkách pro majitele vozů Škoda. Většina pojmů mu nic neříkala, a tak po několika minutách zavřel s povzdechem knížku plnou užitečných rad a vrátil se k tomu, čemu rozuměl. Tedy k malování a k hudbě. První potíže nastaly,

když si nechal při garanční prohlídce seřadit motor. Technik ho vzal stranou a zeptal se:

"Vy jste s tím motorem něco dělal?"

"Víte, já motorům moc nerozumím. Jsem umělec."

"Áha! Prodejte mi váš vůz! Nebo vyměňte za favorita!"

"Proč bych ho měl prodávat, když jsem ho před několika týdny koupil? Nechám si ho."

"Škoda. Ten váš vůz totiž bere tři na sto." Panu Votýpkovi to nic neříkalo. Vzal tedy klíče a jel domů.

Když opouštěl autoservis, zaslechl technika, jak říká mechanikovi něco o házení perel sviním. Podivil se, že se tak vysloveně technicky zaměřením lidé zabývají zemědělstvím, ale pak usoudil, že se přeslechl, a pustil to z hlavy. Krátce na to paní Votýpková začala pít pivo. Dostávala na ně chuť především tehdy, když měli někam jet. Pan Votýpka jí v tom nebránil. Zvláště proto, že paní Votýpková pokaždé vypila jen skleničku od hořčice a zbytek mu nechala. Měsíce mijely. Pan Harnaba, co bydlel nad nimi, si koupil dacií a soused Piškule ladu. A když své vozy zajeli, pozvali pana Votýpku, aby s nimi jel na výstavní trhy do Brna. Pochopitelně každý ve svém automobilu a každý se svou ženou. Paní Votýpková přijala návrh s nadšením. Vykouzila odněkud pět tisíc, o jejichž existenci pan Votýpka neměl ani tušení, a než se vydali na cestu, obrátila do sebe ze samé radosti dvě sklenky vína. Přirozeně od hořčice. Do Brna jel první pan Piškule v ladě, za ním pan Harnaba s dacií a na konci pan Votýpka. Tempo jízdy zpět měl určovat pan Votýpka, protože jeho stopětka byla nejslabší. Na brněnském výstavišti viděli spoustu věcí. Ženy se nadchly oblečením a kosmetikou a utratily řadu peněz. Muži chtěli praktičtější předměty, ale protože se blížily dovolené, nekoupili nic. K večeru vyrazili na zpáteční cestu. Prvních patnáct kilometrů jeli tak, jak se domluvili – pan Votýpka, za ním Harnabovi a na konci nafoukaní Piškulovi. Cestovali v poklidném tempu. Muži se věnovali řízení a ženy si prohlížely dárky, které si na výstavišti pořídily. A pak se to stalo. Vzadu se objevil stříbrošedý vůz s cizí poznávací značkou. Míhl se kolem a mizel v dálce. Pan Piškule vyrazil za ním. Když projížděl kolem pana Harnaby, paní Piškulová se na paní Harnabovou ušklíbala. Pana Harnaby se to hluboce dotklo. Nasupil se a také vypálil. A když míjel pana Votýpku, paní Harnabová udělala na paní Votýpkovou dlouhý nos. Ta zčervenala.

"Muži, šlápní na to!"

"Ale vždyť jedu sto deset!"

"Jestli si to necháš líbit, nejsi chlap, ale baba!" Pan Votýpka uposlechl a ručička tachometru začala stoupat. Když se přehoupla přes nejvyšší údaj a zastavila se u zarážky před číslicí nula, paní Votýpková ztichla a z tváře se jí vytratila barva. Stopětka plavně minula oba sousedy a stejně snadno zdolala i vůz s cizí poznávací značkou. Paní Votýpková přestala dýchat. Potom naprázdno polkla a podivně mutujícím hlasem řekla:

"Muži, prosím tě, zastav!" Pan Votýpka zvolnil a odbočil na nejbližší odpočívadlo. Paní Votýpková vystoupila a zamířila ke zděnému domku s dvěma oddělenými vchody. Vypadala velice zaraženě a zdálo se, že chůze jí činí jisté problémy. Když se vracela, prosvíštěly kolem tři automobily – vůz zahraniční výroby, lada a s malým zpožděním dacie Harnabů. Paní Votýpková nastoupila. Vypadala o něco lépe, ale než vyjeli, prosebně špitla:

"Už to tak nežeň, ano?" Panu Votýpkovi spadl kámen ze srdce.

"Velmi rád!" řekl potěšeně, protože mohl jet opět přesně podle předpisů. O kus dál minuli policejní hlídku. Stály tam tři automobily. A také tři řidiči a dva policisté s tlustými bločky na pokuty. Pan Votýpka svým sousedům přátelsky zamával. Potom sjel do odstavného pruhu a čekal. Lada se objevila za pár minut, řídila ji paní Piškulová. Když je míjela, ani se neohlédla a přidala plyn, zatímco pan Piškule vyplázl na pana Votýpku jazyk. Pan Harnaba se zachoval ještě neslušněji. Pana Votýpku málokdy něco vyvedlo z míry, ale takové jednání ho dopálilo. Zařadil rychlost a vypálil na dálnici. Paní Votýpkovou pojala úzkost.

"Muži, neblázni!" Pan Votýpka jen zavrčel a sešlápl plyn k podlaze. Paní Votýpková vytáhla z kabelky kapesník a s rostoucím neklidem sledovala tachometr. Ručička dospěla k zarážce, ulomila ji jako zápalku a jala se opisovat další kruh. Krajina po levé i pravé straně se slila ve dvě zelené šmouhy. Ostatní vozy jako by se zastavily. Piškulovic lada i dacie Harnabů se sunuly rychlostí vpravdě hlemýždí. Paní Votýpková si zakryla obličej. Už nebyla bílá jako stopětka, ale spíše do zelena. Seděla a občas tiše sténala. Když po čase spustila ruce odevzdaně do klína, míhl se po obou stranách vozovky terč

omezující rychlost na dálnici.

"Muži, proboha, zpomal!" vyjekla.

"Za chvíli bude objížďka!" Pan Votýpka stáhl nohu z plynu. Ale to už bylo pozdě. Na silnici se objevil mladý policista a nekompromisně navedl vůz ke krajnici.

"Vystupte si a předložte doklady!" Zalistoval v nich a přísně se otázel:

"Pane řidiči, víte, jakou rychlostí jste jel?! Tři sta deset kilometrů!!!" Pan Votýpka zkroušeně přikývl.

"Tři sta deset kilometrů!" opakoval policista.

"To jsme tady ještě neměli!"

"Kolik že jel?" zeptal se jeho starší kolega, když propustil jiného neukázněného řidiče.

"Tři sta deset kilometrů! To bude v zákrutě!" Starší policista obešel vůz pana Votýpky.

"Co blbneš!" řekl mladšímu kolegovi.

"Vždyť je to obyčejná stopětka!"

"Ale radar mi hlásil tři sta deset kilometrů v hodině!" Starší policista si prohlédl motor.

"Stejný vůz mám doma," řekl pak.

"Vytáhne sto třicet, nejvýš sto čtyřicet."

"Manžel skutečně neměl na tachometru víc než sto třicet," potvrdila paní Votýpková bez uzardění. Říkala ostatně pravdu, pokud pomineme, že ručička opisovala druhé kolo.

"Vidiš," řekl starší policista. Mladší o tom chvíli přemýšlel.

"To je fakt pitomost."

"Bůhví, co ten trouba u radaru viděl," uzavřel starší policista a obrátil se k panu Votýpkovi.

"Ale vy jste překročil povolenou rychlost a vaše spolujezdkyně to potvrdila. Jste ochoten zaplatit blokovou pokutu ve výši sto korun?" Pan Votýpka přikývl a začal si prohlédávat kapsy.

"Peníze mám já!" řekla paní Votýpková a podala staršímu příslušníkovi zelenou bankovku. Ten vrátil doklady a zasalutoval, čímž jim naznačil, že smějí pokračovat v jízdě. Mladší policista mezitím stáhl ke krajnici další dvě vozidla, nám už dobře známá z dosavadního průběhu událostí. Paní Piškulová i paní Harnabová překročily povolenou rychlost o šedesát kilometrů a přišly o řidičské průkazy. Protože předcházející hlídka zadržela řidičská oprávnění i panu Piškulovi a panu Harnabovi, byla obě vozidla odstavena. Pan Votýpka to nezaregistroval, zato si toho všimla paní Votýpková. A když vyjeli, všechno svému muži pověděla.

"Vidiš," řekl na to.

"Teď už smíme řídit jen my dva."

"Mýlíš se, drahý. Teď už smíš řídit jenom ty. Já jsem přišla o řidičák hned po garanční prohlídce. Šlápla jsem trochu víc na plyn a srazila se kvůli mně dvě auta."

"Tak proto piješ pivo pokaždé, když máme někam jet!" Paní Votýpková sklopila hlavu a tvářila se velice provinile. Když viděla, že jí manžel odpustil, zeptala se:

"Poslyš, nezdá se ti, že je ta stopětka na nás příliš rychlá?"

"Zrovna o tom uvažuji. Budu s tím muset něco udělat." A taky udělal. Hned druhý den vyměnil stopětku s technikem z autoservisu za favorita, s nímž jezdí dodnes. A jeho stopětka? Věřte nebo ne, ale neztratil ji z očí. Když se někdy posadí k televizi, vídává ji na automobilových závodech. Vyhrává naprosto suverénně. Po každém takovém závodě se na chvíli zasní a představuje si, že sedí za volantem. Potom vezme paletu a štětce a namaluje krásný obraz z prostředí automobilových závodů. Nebo se posadí ke klavíru a složí symfonickou báseň o motoru své stopětky. Stopětka z něho zkrátka udělala opravdového umělce, jehož dílům se všichni obdivují. Jen Piškulovi a Harnabovi mu od onoho osudného výletu do Brna nemohou přijít na jméno.

GALAKTICKÝ BLUF

Prvního Mar'ana spatřila žena. Stál ve dveřích do stáje a mával na nás svými pavoučíma rukama, abychom šli dovnitř a připojili se k ostatním. Tvářil se přitom, jako by bylo naprosto normální, že stojí před naší chalupou a my byli pozvanými hosty. Ale po pořádku. Začalo to nešťastnou svatbou, co jsme na ni nechtěli jet. Z Ostravy je to do jižních Čech daleko a na chalupě jsme měli práce nad hlavu. Jenže příbuzní na nás naléhali, že musíme přijet, protože se tam sjede celá rodina a bylo by mrzuté, kdybychom právě my chyběli. A když nám potom dokonce poslali tisícovku na cestu, nezbývalo nám nic jiného než

koupit drahou soupravu talířů a exkluzivní lustr, aby o nás neřekli, že jsme škrobi, a v pátek před svítáním vyrazit k Jindřichovu Hradci. Přijeli jsme na poslední chvíli. Přivítali jsme se co nejsrdečněji s lidmi, které jsme neznali, vyložili svatební dary, převlékli se do gala a spěchali k obřadu. Ani jsme si nestačili dát skleničku na posilněnou. Novomanžele jsme si pořádně prohlédli v sále kulturního domu, kde se hostina konala. Seděli na opačném konci dlouhého stolu, ženich byl hezký a urostlý a nevěsta za ním nezůstávala v ničem pozadu. Oba sršeli jiskřivou energií mládí, a jak jsem je po očku pozoroval, mimoděk mě napadlo, že budou mít značné problémy, než si ujasní, kdo a v čem bude mít hlavní slovo. Ty problémy se dostavily dřív, než jsem čekal. Krátce po připitku padlo tam, kde seděli hlavní aktéři svatby, několik ostřejších slov. Nevšimli jsme si, kdo s nimi začal, protože jsme se věnovali nahluchlému prastrýci ze Znojma. Jako kluk jsem k němu jezdil na prázdniny tak dlouho, až jsem si odtamtud přivezl manželku. Že se něco děje, to jsme zpozorovali, teprve když všichni ztichli a z protějšího konce stolu k nám dolehly rozrušené hlasy. Nevěsta náhle vstala, prohlásila, že její bratr není žádná černá ovce rodiny a vrazila ženichovi facku, až mu poskočila hlava. Ten samozřejmě nelenil a vlepil jí hned dvě, aby bylo od počátku jasné, kdo bude mít doma vrch. To se ale nelíbilo nevěstinu otci. Vyskočil a s výkřikem:

"Mou dceru mi, syčáku, mlátit nebudeš!" popadl rozviklanou židli, na níž předtím seděl, a rozštípl ji nastávajícímu zeti o hlavu. Potom se strhla mela. Ti, co si připíjeli nejsrdečněji, se podle dobrého českého zvyku prali nejvíc. Jak to nakonec dopadlo, vám neřeknu. Jakmile nad námi hvízdla první láhev, vzali jsme nahluchlého prastrýce za lokty a rychle s ním vycouvali do auta. Cestou do Znojma jsme pak diskutovali o tom, jak jsou začátky každého manželství těžké. Prastrýc nás přemlouval, abychom u něho zůstali na noc, ale nás to táhlo na chalupu. Máme ji v podhůří Jeseníků, na náhorní plošině, která se kdysi v dávné minulosti zvedla zároveň s horským masívem a táhne se velkým obloukem od šternberského zlomu na severním okraji Hané až k polským hranicím. Je to drsná, ale nádherná krajina s hlubokými panenskými hvozdy provoněnými houbami a s typicky podhorským klimatem – s dravými jarními přívally rozlévajícími se po pastvinách, se žhavým a báječně opalujícím sluncem v létě a s tak hojnými příděly sněhu, že zavítáte-li do těchto končin v zimě, může se vám lehce stát, že některé vesnice vůbec nenajdete. Moderní civilizace sem ještě nedorazila. Připomínají ji jen obrazovky barevných televizorů za okny malebných stavení, do nichž za velkých mrazů nakukují srnky. Rajské ticho, jiskřící svěžím vzduchem z nedalekých hor, výjimečně přeruší zlostně frkající traktor nebo ospalý autobus kodrcající po křivolakých silničkách. Je to zkrátka učiněný ráj pro člověka, jehož nervová soustava je den po dni ničena hřmotem vymožeností techniky dvacátého století. A v tomto ráji máme chalupu. Ve vesničce, která se jmenuje Sedm dvorů. Těch stavení tam není o moc víc. Jsou rozhozena kolem říčky Bystřice, která je v těchto místech ještě potokem, a sousedé jsou od sebe povětšinou tak daleko, že si ani nevidí do oken. I naše chalupa byla kdysi dvorem. Leží na samém konci vesnice a patří k ní zahrada, která by uživila polovinu příbuzenstva na svatbě. Stavení samo je dlouhé šestadvacet metrů, kromě přízemí má patro a podkroví, a bývalá stáj, k níž není od prašné příjezdové cesty vidět, má takové rozměry, že bychom v ní mohli pořádat diskotéky pro omladinu z širokého okolí. Do Olomouce jsme přijeli za soumraku. Navečeřeli jsme se, doplnili benzín a vydali se opět na cestu. K řízení jsem pustil ženu, abych ji nepřipravil o potěšení ze serpentín nad Šternberkem, protože ráda kroutí volantem, zatímco já dávám přednost rychlé jízdě po dálnici. A právě tam za Šternberkem to začalo. Za poslední zatáčkou nás předjela bílá škodovka. Nevšiml jsem si jí, protože jsem zrovna podřimoval, ale žena do mě dloubala loktem:

"Koukni, je stejná jako naše."

"Bílých škodovek jezdí po světě tisíce," zabručel jsem bez zájmu.

"Tahle má za zadním oknem úplně stejného tygra jako my."

"A co má být?"

"A má taky úplně stejnou poznávací značku."

"Cože?!"

"Tak se pořádně podívej, jestli mi nevěříš!" Ospalost ze mě rázem spadla. Skutečně – škodovka před námi vypadala přesně jako naše. Měla nejen stejnou poznávací značku, ale také stejná zpětná zrcátka, a dokonce i škrábanec na pravém blatníku. Seděl v ní však jenom jeden člověk.

"Jed' za ní!" řekl jsem. Žena zvýšila rychlost. Mohla si to dovolit, znala tady každý metr. Jenže nestačila –

řidič před námi vypálil, jako by měl místo motoru rakety.

"Škoda," vzdychl jsem, když jsem viděl, že ho nedoženeme.

"Zatraceně rád bych věděl, kdo to byl!"

"Já taky. Neoznámíme to policii?"

"V sobotu večer je s tím nebudeme otravovat. Ráno skočím do Moravského Berouna a ohlásím to."

"Správně," souhlasila žena.

"S naší značkou nemá nikdo co jezdit! Určitě se za tím skrývá nějaká lumpárna!" Odbočila k Sedmi dvorům a projela spící vesnicí. Asfaltka skončila. Za ní se na příjezdové cestě k naší chalupě objevila závora, která tam minulý týden nebyla. U ní stál policista s červenou baterkou.

"Co to má znamenat?" polekala se žena. Než jsem jí stačil odpovědět, červené světlo se změnilo v zelené, závora se otevřela a policista nám energicky ukazoval, ať jedeme dál.

"Neměli bychom mu říci o škodovce s naší značkou?" zeptala se žena.

"To počká," řekl jsem.

"Teď mě víc zajímá, co se u nás stalo."

"Proboha! Snad nás nevykradli! Nebo jsme vyhořeli!" Bylo to něco horšího. Když jsme se přiblížili k chalupě, viděli jsme, že na příjezdové cestě stojí řada automobilů a všechny jsou bílé jako naše škodovka. Zastavili jsme několik metrů za nimi.

"Rozumíš tomu?" zeptala se žena.

"Ani za mák."

"Co budeme dělat?"

"Dej mi klíče a zůstaň ve voze. Jdu si ta auta prohlédnout." Prošel jsem kolem automobilů. Všechny měly naši poznávací značku.

"To jsem blázen!" zabručel jsem si pro sebe a zkusil jeden vůz odemknout. Klíče nesouhlasily. Vrátil jsem se k ženě.

"Nepůjčovala jsi náhodou klíče od chalupy mladšímu bráchovi? On mívá takové bláznivé nápady!"

"Naposledy měl klíče loni. Ovšem tohle není jeho styl."

"Já nevím – na blbosti je jak stvořený. O recesi ani nemluví." Přijela další bílá škodovka s naší značkou. Zaparkovala před námi a vystoupil z ní muž, který mi byl podobný, jako by mi z oka vypadl. Pokynul nám, ať jdeme za ním, a zmizel za modře natřenou branou ve dvoře.

"Je to jasné," řekl jsem.

"Tuhle maškarádu mohl vymyslet jedině tvůj brácha! Ale já mu to nedaruji! Jdu se tam podívat!"

"Počkej, jdu s tebou!" zadržela mě žena.

"Ty bys byl schopen mu nafačkovat, a já už jsem těch facek viděla dnes dost!" Prošli jsme branou. Na dvorku byla tma. Na zahradě za zídou, kde kdysi byly chlévy, jsme uviděli další škodovky. Nebylo mi jasné, jak se tam dostaly. Když jsem si představil, jak bude vypadat můj anglický trávník, na kterém jsem si dával tak záležet, zacloumal mnou vztek.

"To si ten holomek vypije!" zavrčel jsem a rozzlobeně vykročil kolem verandy ke stáji.

"Prosím tě, neblázni!" zvolala prosebně žena a rozběhla se za mnou. Prvního Mart'ana spatřila ona. Krátce vykřikla a uskočila za mě, ale pak se rozesmála perlivým smíchem.

"To je prima fór! Brácha tady dělá maškarní bál!"

"Ať si tady dělá co chce, ale ta auta na zahradě mu neodpustím! Uvidíš ten tanec!" Mart'an před stájí nám pokynul, ať jdeme dovnitř. Mart'an to samozřejmě nebyl, to bylo poznat na první pohled. Vypadal jako mimozemšťan z kreslených seriálů, měl krátké baňaté tělo, pavoučí končetiny, dlouhý tenký nos s bambulkou na konci a zakroucenou anténku na hlavě. Byl legrační, a kdybych nebyl tak nahněván, rozesmál bych se s ženou.

"Koukni!" ukázala moje drah polovička ke stodole.

"Tam stojí další! A vypadá jako superman z komiksů! A ta hvězdná královna – to je přece princezna Quirr z tvého posledního románu!" V tom okamžiku jsem to pochopil. Můj milovaný švagr v přesvědčení, že jsme v jižních Čechách na svatbě – tu dělal generální zkoušku na největší recesi svého života! Musela ho stát majlant, ale byla tak perfektně promyšlená, že jsem nevěděl, jestli se mám na něho kvůli tomu zlobit nebo se začít smát.

"Co tomu říkáš?" zeptala se žena.

"Neměli bychom se raději vytratit a nekazit mu tu parádní legraci?"

"Asi ano. Ale ten Mart'an nás viděl. Myslím, že bude lepší, když půjdeme dovnitř a budeme předstírat, že patříme k maskám. A hrozně rád bych věděl, co všechno ten rošťák na nás chystá!"

"Jsem tak ráda, že mám tak prima bráchu! Až to budu vyprávět ženským v práci, budou z toho úplně vedle!" Vtom se ozval tichý svist. Něco se sneslo z oblohy a na zahradě přistála další škodovka.

Zaraženě jsem ucouvl. Tak daleko by můj švagr přece jen nešel. Na takové figle mu nestačila kapsa. Ze škodovky vystoupila osminohá příšera a zamířila krouživým pohybem ke stáji. Žena se ke mně přitiskla a najednou byla bílá jako křída.

"To nemůže být člověk!" zašeptala zděšeně.

"Můj brácha –" Došlo mi to ve stejném okamžiku jako jí.

"Tvůj brácha s tím nemá nic společného," řekl jsem s předstíraným klidem, přestože poznání toho, co se na naší chalupě odehrává, mě téměř paralyzovalo. Vzal jsem ji za ruku a vedl ke stáji:

"Teď se drž, děvče! Musíme mezi ně, aby nepoznali, že k nim nepatříme!"

* * *

Ve stáji byly tři desítky podivných bytostí. Některé se více nebo méně podobaly lidem, jiné se od nich lišily ve všech aspektech. Šest nebo sedm tvorů vypadalo přesně jako já, ale když jsem si je prohlédl pozorněji, zjistil jsem, že mají na sobě jakési kombinézy, takže uvnitř mohlo být cokoli. Postávali v hloučcích nebo seděli podél stěn na bedničkách, do nichž jsme na zimu ukládali brambory, a jeden z nich visel ze stropu. Vzali jsme si rovněž bedničky a uchýlili se s nimi do nejméně osvětleného kouta. Sotva jsme se posadili, přichvátal tvor, který byl věrnou kopií mé ženy. Omluvil se za zpoždění, vyskočil s neobvyklou svižností na pingpongový stůl uprostřed stáje a hlasitě zatleskal.

"Vážení zástupci obydlých světů," řekl.

"Zahajuji třetí a poslední setkání na planetě Zemi." Počkal, až se utiší i poslední účastníci, a potom pokračoval:

"Jak víte, naším úkolem je vypracovat pro Velkou galaktickou radu definitivní návrh, jak naložíme se zdejšími živočichy obdařenými částečnou inteligencí. Musíme rozhodnout, zda lidé, jak si sami říkají, mohou být Galaktické federaci užiteční, nebo jestli představují potenciální hrozbu. V prvním případě urychlíme jejich vývoj a později je přičleníme do našeho svazku. V opačném je uvrhneme zpátky do doby kamenné, abychom jim dali novou příležitost. Nyní se prosím jeden po druhém vyjádřete, jaký dojem ve vás zdejší primitivní civilizace zanechala. Kdo z vás začne?"

"Já," přihlásila se osminohá příšera. Nemluvila přímo, její hlas vycházel z komunikátoru, který se jí houpal na hrudi.

"Považuji návrh na uvržení zpět do doby kamenné za nedostatečný! Doporučuji, aby zdejší civilizace byla vyhlazena! Lidé, kteří na této planetě žijí, se zabíjejí navzájem! Tento barbarský fenomén je ve federaci naprosto neznámý! Nesmíme připustit, aby se z tohoto zvrhlého světa rozšířil!"

"Nerozčilujte se," řekla chlácholivě kopie mé ženy.

"Některé z našich dnes velmi vyspělých civilizací rovněž prošly barbarskými epochami. Další, prosím."

"Jsem pro návrat do doby kamenné," promluvil dunivě neforemný tvor, který vypadal jako meloun s kočičí hlavou.

"Lidé věnují svůj intelekt výhradně vymýšlení dokonalejších zbraní, aby se mohli účinněji vraždit. Jejich vlastní vývoj je ve skutečnosti podružný."

"Správně," souhlasila sférická bytost visící ze stropu.

"Jsou posedlí ničením, zatímco my chceme tvořit."

"Nejhorší na nich je," dodal sípavě jeden z těch, co se mi podobali,

"že za tisíciletí, která jsme jim poskytli k přirozenému vývoji, se nedokázali vyrovnat s náboženskou, národnostní a rasovou nesnášenlivostí. Můžeme od nich vůbec očekávat, že budou někdy schopni překročit bariéru biologické nesnášenlivosti?"

"Mýlíte se, vážený kolego zástupče," řekla zdvořile bytost připomínající chobotnici.

"Největší nebezpečí pro federaci spočívá v tom, že lidé jsou posedlí touhou po moci. Základním smyslem jejich života je dobýt a ovládnout. Dobýt a ovládnout za každou cenu. Umíte si do důsledků představit,

co by se s našimi mírumilovnými světy stalo, kdybychom této hanebné civilizaci urychlili vývoj?" Ve stejném duchu hovořili i ostatní. Spočítali lidstvu hříchy, jichž se během svého vývoje dopustilo – genocidu, hladomory, násilí, hrabivost, toxikománii, nemravnost, fanatismus, sobectví a tak dále, a neodpustili mu ani špetku špatností, které jsou v povaze člověka. Bylo to tvrdé a nekompromisní odsouzení a bylo zcela jasné, k jakému závěru jednání směřuje. Lidstvo bude vrženo zpět do doby kamenné. Jakým způsobem to bude provedeno, nebylo podstatné – stačila jedna celoplanetární katastrofa a lidé, kteří ji přežijí, se do doby kamenné dokopou sami. Potom přišla řada na mě.

"Souhlasím s vámi," řekl jsem co nejpevněji.

"Žijeme na planetách, kde je jakékoli nečestné jednání neznámé, takže zdejší civilizace představuje veliké nebezpečí. Ale zapomněli jsme na jednu vlastnost, která by mohla být federaci prospěšná." Všichni se ke mně otočili.

"Jakou vlastnost?" otázala se kopie mé ženy, dosud stojící na pingpongovém stole.

"Lidé jsou neobyčejně vynalézaví ve vymýšlení všelijakých zlomyslností. Kdybychom tuto jejich schopnost využili a nasměrovali ji proti –"

Nedopověděl jsem a nechal viset nedokončenou větu nad jejich hlavami. Ve stáji to zašumělo.

"Má pravdu," řekl kdosi.

"S naší pomocí by lidé možná dokázali Lory zpacifikovat!"

"A naši planetu Lorové ohrožují nejvíc!" přilila žena pohotově oleje do ohně.

"Dobře," souhlasila její kopie na pingpongovém stole.

"Budeme hlasovat. Kdo je pro kontrolovaný vývoj civilizace na Zemi?"

* * *

Před půlnocí jsme zůstali v chalupě sami. Nalil jsem ženě i sobě sklenku domácí slivovice, kterou nám nahluchlý prastrýc ze Znojma přibalil na cestu, a obrátil ji naráz do sebe. Téměř nikdy nepiji, ale tentokrát jsem cítil, že panáka věru potřebuji.

"Jak jsi přišel na ten geniální bluf?" zeptala se pak žena.

"Jednoduše," odpověděl jsem.

"Nenapínej mě!"

"I v té nejlepší rodině se najde černá ovce."

"Nerozumím."

"Když jsem je poslouchal, napadlo mě, že i v té jejich spořádané federaci musí být někdo, kdo se staví na zadní. A vyšlo to!"

"Jenže na jak dlouho?"

"S tím si teď nedělej starosti," usmál jsem se. "Myslím, že se od nás dožijí ještě nejednoho překvapení!"

SRŠEŇ

Ano, jsem sršeň. A pěkně jedovatý. Zvláště od té doby, co mi lidé rozbořili hnízdo. Měl jsem pěkné hnízdo, útulné a hluboké. V břehu pod lesem nedaleko louky, kam se chodí opalovat obyvatelé sídliště na konci města. Nechával jsem je na pokoji, a oni si mě také nevšíмали. Žilo se mi tam zkrátka dobře a myslel jsem si, že to tak zůstane navždy. Ale jednoho odpoledne jsem se vrátil domů a našel hnízdo v troskách. Bylo rozbité na padrť. Někdo ho rozkopál krumpáčem. A nejen to, navíc ho vystříkal vražednou chemikálií. V jediném okamžiku jsem přišel o všechno. Ztratil jsem rodinu i domov. Byl jsem zoufalý. První noc jsem strávil v dutině nějakého stromu. Byla mi zima a nejrady bych se byl ráno neprobudil. V mátožném spánku mě pronásledovaly děsivé sny a sotva vyšlo slunce, vyhnal mě datel svým klepáním. Trvalo čtrnáct dní, než jsem se z rány vzpamatoval. Bylo to nejbolestnějších čtrnáct dní mého života. Ted' už je mi zase dobře. Mám nové hnízdo, v bezpečném místě pod skalou, kam nikdo nechodí. A našel jsem si družku. Je mladá, hezká, s podmanivýma složenýma očima a vzorně se stará o domácnost. Jsem opět spokojený. A dá se říci, že i šťastný, protože zanedlouho čekáme první potomky. Ano, jsem šťastný. Ale vzpomínka na černé odpoledne leží ve mně jako stín. A s ní hněv a touha pomstít se za křivdu, kterou na mně lidé spáchali. V prvních dnech po tragédii jsem musel bojovat o holý život. Neměl jsem hnízdo ani zásoby pro případ, kdyby se náhodou ochladilo nebo přišly deště. Snad jen proto jsem nepropadl sebevražednému popudu bodat kolem sebe hlava nehlava do úplného vyčerpání. Naštěstí to dopadlo jinak. Můj život se díky starostlivé partnerce rychle stabilizoval a záhy jsem měl více

času pro sebe. Začal jsem přemýšlet o pomstě. Ne o bezúčelné odvetě, která by postihla nevinné jedince, ale o cílevědomém postupu proti lidskému společenství. Člověk se na mně dopustil zločinu a musel být za to potrestán. Zpočátku jsem si počínal neobratně a nešetřil jedem. Ale brzy jsem pochopil, že mému organismu chvíli trvá, než vyprodukuje další dávku. Změnil jsem taktiku. Současně jsem objevil novou, mnohem účinnější zbraň. Můj vzhled vzbuzoval v lidech hrůzu. Upravil jsem si denní režim, abych měl více volna. Od časného rána teď zuřivě pracuji. Zajišťuji všechno, co je pro klidný chod domácnosti zapotřebí, a snáším zásoby na zimu. Když jsem hotov, letím na louku a stává se ze mě trestající ruka spravedlnosti. Obvykle se tam dostávám po obědě. V palčivých paprscích poledního slunce se tam smaží několik desítek lidí. Zaujímám místo na své pozorovatelně, což je větev vysoké borovice na kraji lesa, a vybírám si první oběť. Začínám rozcvíčkou. Je to jednoduchý stereotyp a ověřuji si při něm svůj postřeh. Vyhlédnu si nesympatickou ženu, která není na louce sama. S temným bzúčením proletím okolo jejího společníka. Když si mě všimne, snesu se ženě opatrně na lýtko. Ta leží na břiše a nemá o mně ani tušení. Její společník reaguje pokaždé stejně. Sleduje mě pohledem, a když usednu, obrátí se k ženě a dotkne se prsty jejího ramene.

"Nehýbej se," řekne tiše.

"Na noze ti sedí sršeň." I ženina reakce bývá stejná. Zvedne hlavu a nedůvěřivě se podívá na svého společníka, jestli si z ní nedělá legraci. Teprve potom se ohlédne dozadu. Vyjímám se na jejím lýtku jako zlověstná skvrna. V tom okamžiku vždycky výhružně zabzučím. Žena na vteřinu ztuhne. Potom – místo aby zůstala bez hnutí ležet – strašlivě zaječí:

"Áááááá!". Vyskočí a začne kolem sebe divoce mávat rukama a kopat nohama a nepřestává přitom ječet, jako by ji chtěl její společník zavraždit nebo znásilnit. Celá louka je v mžiku na nohou. V té době již sedím dávno na své pozorovatelně a bavím se zmatkem, který pode mnou propukl. Žena ještě pořád křičí jako pomínutá. Muž, rudý hanbou, se ji marně snaží uklidnit. Samozřejmě jsem ji nebudl, jed si nechávám pro jiné případy. Ale včera se mi ta rozcvíčka málem nevyplatila. Vybral jsem si ženu středních let, která se kysele rozhlížela po louce a v jednom kuse někoho pomlouvala. Usoudil jsem, že si zaslouží, abych ji trochu vystrašil. Muž vedle ní byl dobrosrdečný tlouštík v úzkých plavkách a s břichem jako sud. Viděl mě, jak sedám ženě na lýtko. Na rozdíl od jiných mužů ani nemukl. V jeho malých očích se zlomyslně zablýsklo a čekal, co se bude dít. Měl jsem na vybranou. Buď odletím a najdu si jinou oběť, nebo ženu pošimrám předními nohama, aby mě ucítila. Vybral jsem si druhou možnost. Žena se ohlédla. Když mě spatřila, na okamžik ztuhla. Nezačala však ječet jako jiné ženy, ba ani nevykřikla. Otočila hlavu zase dopředu a celá se rozklepala.

"Ložíku," řekla plačtivě, "na noze mi sedí sršeň! Udělej s ním něco, než mi dá žihadlo!"

Muž se uchechtl.

"On ti nic neudělá, Káčo," zabručel chlácholivě.

"Na chvíli si odpočine a poletí dál." Ale to jeho chlácholení znělo jaksi falešně.

"Zažeň ho, prosím tě!" zakvílela žena a po tváři se jí začaly kutálet slzy.

"Hrozně se ho bojím!" Tlouštík jen zakroutil hlavou.

"Jsi jako malá," řekl posměšně. Bylo vidět, že mu utrpení ženy činí potěšení.

"Sršeň ti neublíží, když ho nebudeš dráždit."

"Ložíku!" zaúpěla nešťastně.

"Prosím tě!" Teď už plakala strachem.

"Víš přece, že jsem na včeli jed alergická!"

"Jo, připomínáš mi to pětkrát denně," odpověděl. Ani se nepohnul a dál se pásl na utrpení své ženy, dokud se dvojice ležící poblíž nezvedla a nezačala směřem k nim. Teprve potom se neochotně natáhl pro tašku, dal si ji na klín a začal se v ní přehrabovat. Přestalo mě to bavit. Bylo mi té ženy líto a nechápal jsem, jak někdo může být ke své partnerce tak krutý a mít z toho ještě radost. Vztahy mezi lidmi jsou zřejmě složitější než vztahy mezi sršni. Roztáhl jsem křídla a připravoval se k odletu. Vtom se v ruce tlustého muže objevil sprej s insekticidem. Něco zasyčelo a mrak smrtelně jedovatého organofosfátu se obrovskou rychlostí řítíl na mě, aby mě udusil. Unikl jsem v posledním okamžiku. Muž odložil sprej.

"Cha, to se mi povedlo!" řekl potěšeně a plácl se do stehén.

"Daleko ten neřád neuleti! M už na kahánku! Vidělas to, Káčo?" Slyšel jsem dobře, co povídal, ale

prchal jsem do bezpečí své pozorovatelný. Když jsem popadl dech, pozorně jsem se prohlédl. Nechybělo mnoho a svíjel jsem se někde v trávě ve smrtelné křeči s rozleptanými dýchacími orgány. Přitom ten tlust'och vypadal tak dobrosrdečně! Ve skutečnosti byl jedovatější než všichni sršní dohromady.

"To ti nedaruju!" pomyslí jsem si. A také jsem mu to nedaroval. Počkal jsem, až ho horko zmohlo a rozvalil se zase na dece. Jeho obrovský zadek vyčníval z trávy jako Mount Everest. Nalétl jsem deset metrů nad něho a hledal místo, kam bych ho bodl. Chtěl jsem, aby to jaksepatří pocítil, za ženu i za sprej. Do zad to nemělo smysl, chránila je silná vrstva tuku. Noha rovněž nepřicházela v úvahu, byl by z toho jen palčivý otok a nic víc. Krk vypadal lépe, ale ještě to nebylo ono. Měl-li jsem ho píchnout, musel na mě vzpomínat nejméně týden! A pak jsem to místo našel. Bylo pěkné, heboučké a z měkkého masa. Tam, kde pod dolním okrajem plavek končí zadek a začíná vnitřní stehno a kde je hodně nervových zakončení. Byl to ideální bod pro žihadlo, i když hodně riskantní. Ale když se trefím přesně, zadní partie v několika minutách napuchne tak, že kalhoty přes ni nenavlékne ani kouzelník. Tloušťtík bude muset jít domů v plavkách – to bude ostuda! A několik dalších dní si určitě nesedne! Muž pode mnou začal tiše chrápat. Žena mu dala na hlavu slamák a listovala v jakémsi časopise. To byla chvíle pro mě. Rozhlédl jsem se, jestli mi nehrozí nebezpečí. Ptáci se schovávali ve stínu, měl jsem tedy volné pole. Vystrčil jsem a zasunul žihadlo, abych se ujistil, že se mi v kritickém okamžiku nezasekne. Potom jsem do něj napumpoval plnou dávku jedu. To bude injekce! Tloušťtík se převálil na bok. Jednu ruku si dal pod hlavu a pokrčil nohu v kolenu. Citlivé místo na druhé noze se dokonale odhalilo. Svítilo pode mnou jako terč. Spustil jsem se jako kámen, vbodl jed a bleskově se zase vznesl vzhůru. Tloušťtík se prohnul, jako by ho kopl kůň, a zaječel. Ale jak zaječel! Ječel tak, jak jsem ještě nikdy nikoho ječet neslyšel. Ječel přerývaně a dlouho a s vyvalenými očima a mnohem hlasitěji než prasata na jatkách. Ječel a ječel a nebyl k zastavení, lidé kolem se seběhli, a on pořád ječel a jeho žena lomila rukama a volala:

"Lojzíku, proboha, co se ti stalo!" a on stále ječel a ječel, až přišel hajný a vrazil mu facku, aby neplašil v lese zvěř. Letěl jsem spokojeně domů. Ani jsem se už nezajímal, jestli se tloušťtíkovi podařilo obléknout kalhoty. Usínal jsem s hřejivým pocitem, že jsem svou denní dávku jedu nemohl využít účelněji. Dnes to bude horší. Na louce byly maminky s dětmi, a těm jsem neubližoval, pokud mi od nich nehrozilo bezprostřední nebezpečí. Několika připálených mužů spících po nočních směnách jsem si rovněž nevšímal, věděl jsem, že po probuzení budou mít dostatek jiných starostí. A zamilovaným dvojicím jsem se vyhýbal ze zásady – nebylo to tak dávno, co jsem byl sám hluchý a slepý, když jsem si namlouval svou novou družku. Na louce byli samí hodní lidé. Chtěl jsem letět domů a nechat si jed na příští den, když vtom se objevil pár, který se rozložil přímo pode mnou. Muž si rozprostřel deku a vytáhl detektivku. V minutě se do ní pohroužil tak, že nevěděl o světě. Jen jeho pleš se občas zablýskla ve slunci, jak obracel stránky. Tělnatá žena se uvelebila pod borovicí. Aniž si svlékla šaty, rozložila kolem sebe všechno, co měla v taškách. Vzala si pletení a zeptala se muže:

"Josefe, byl jsi v čistírně?" Měla nepříjemný hlas a intonace, s jakou otázku pronesla, mě dráždila. Muž neslyšel. Byl zahloubán do knihy.

"Josefe! Mluvím s tebou! Byl jsi v té čistírně?" Muž sebou trhl.

"Cože?" zeptal se a otočil stránku.

"Jo, byl." Žena upletla sedm ok.

"Josefe, kdy vyčistíš koberec v předsíni?" Muž vzdychl.

"Čistil jsem ho včera ráno, když jsi ještě spala."

"Promiň, zapomněla jsem," řekla a zdolala dalších sedm ok. Sotva se muž začel, zvedla hlavu:

"Josefe, a neměl bys spravit v koupelně kohoutek?" A tak to šlo pořád dokola. Obdivoval jsem mužovu trpělivost a začínal tušit, do koho dnes investuji jed. Mít ženu, která vás nenechá ani na chvíli na pokoji, to je hotová katastrofa. Přežije ji jen světec. Slétl jsem dolů, abych si ho prohlédl zblízka. Posadil jsem se na krabičku cigaret, co ležela kousek od jeho ruky, a upřel na něho své složené oči. Všiml si mě, když obracel stránku. Usmál se, opatrně odtáhl ruku a se zájmem si mě začal prohlížet. Měl smutné modré oči a zjevně by neublížil ani kuřeti.

"Josefe," ozvala se zase žena.

"Až půjdeme domů, skočíš do obchodu pro brambory! A stavíš se taky v drogerii!" Muž se ohlédl.

"Nemůžeš být aspoň chvíli zticha?" zavrčel.

"Tak nádherný exemplář jsem zblízka ještě neviděl! Vždyť mi ho vyplašíš!" Žena se zvedla a šla k němu.

"Co to tam máš?" zeptala se podezřívavě. Když mě spatřila, vykřikla:

"Sršeň! Fuj! Ty ses dočista zbláznil!" A mrštila po mně pletením. Vbodl jsem do ní žihadlo s chutí.

Víckrát se na louce neobjevila. Zato muž se smutným očima sem chodí nyní pravidelně a jeho oči už nejsou tak smutné. Nosí si kupu knih a pro mě kapku medu. Když není hezky, vídávám ho u knihovny. Navštěvuje ji mnohem častěji než dřív. Moje louka se stala i jeho loukou. Přijďte se i vy podívat na naši louku! Věřím, že se vám bude líbit. Je tu klid, jaký jinde nenajdete. A jestli se bojíte sršňů – nemějte strach. Lidé jsou mnohem nebezpečnější.

HOBL

(aneb: Krátké zmizení studenta Horáčka přímo před zraky profesora Mokrého)

Když jsem se onoho studeného a sychravého březnového rána loudal do školy, ani v nejmenším mě nenapadlo, jaké dobrodružství mě čeká. Cítil jsem se mizerně, a byl bych se s kýmkoli vsadil, že mám nejmiň dvě srdce – jedno v krku a druhé v kalhotách. Do maturity zbývalo posledních deset týdnů a kantoři zkoušeli jako zběsilí. Nejobávanější byl profesor Morký, kterému jsme říkali Vodník. Učil nás matematiku a fyziku a dnes nás měl hned dvě hodiny po sobě. Když jsem přišel ke škole, viděl jsem, že kluci a holky z naší třídy jsou na tom stejně. Postávali před vchodem a nikomu se nechtělo dovnitř. Nechyběl mezi nimi ani šprt Puchálek, a to už bylo co říci. Probrali jsme asi čtyřicet možností, jak se beztréstně vyhnout zkoušení a hlavně Vodníkovi. Všechny byly skvěle vymyšleny, ale žádná se naneštěstí nehodila pro celou třídu.

"To nemá cenu," řekl nakonec Venca Horáček.

"Pojďme do třídy, stejně tomu neutečeme. Zítra je Den učitelů, třeba nás nebude zkoušet."

"Vodník?" opáčil Puchálek.

"Ten tě vyzkouší vždycky! I kdybys byl na smrtelné posteli!" Budete se divit, ale poslechli jsme Vencu a šli do třídy. Zkroušeně a neochotně, ale šli. Venca Horáček je totiž nejpodivnější kluk z naší třídy.

Pomenší hubeňour s černými kudrnatými vlasy, odstávajícíma ušima a vykulenýma očima za kulatými brejličkami s kovovými obroučkami. Je trochu praštěný. Ale tak nějak správně a sympaticky praštěný, že ho máme všichni rádi, i když se učí stejně dobře jako šprt Puchálek. Říkáme mu Hobl – hotovitel blbostí. Neustále hýří spoustou bláznivých nápadů, které se okamžitě pokouší realizovat. Naposledy to byl skákací pumprlík, kterého nikdo nedokázal chytit. Když jsme se k němu přiblížili na půl metru, odskočil nevypočitatelným směrem. Honili jsme ho po celé škole. Nakonec jsme ho zatlačili ve druhém patře do kouta a hodili na něho svetr. Jenže pak se objevil ředitel a pumprlíka nám sebral. Slíbil, že nám ho na konci školního roku vrátí. Silně o tom pochybujeme, protože ředitel je tlustý a pumprlík mrštný. Posadili jsme se do lavic s náladou hluboko pod bodem mrazu. Ani Špačková a Pěnkavová neštěbetaly v koutě jako obvykle a Krejčířová se nechlubila, jaké jí maminka právě šije šaty. Sotva zazvonil zvonek, vrazil Vodník do třídy a energicky rázoval ke katedře.

"Sednout!" zavelel ještě dřív, než k ní dorazil. To bylo zlé znamení. Rozhlédl se po třídě, a když zjistil, že nikdo nechybí, přísně se zeptal:

"Má někdo nějaký problém?" Třída oněměla. Kdykoli se Vodník takto zeptal, měl špatnou náladu a zkoušení bylo pro zkoušeného horší než procházka peklem. Byl jsem bledý jako ostatní a krve by se ve mně taky nedořezal. Neodvažoval jsem se ani pohnout, abych na sebe neupozornil a nevykoledoval si nástup k tabuli. Ticho ve třídě bylo k nevydržení. S napětím a obavami jsme čekali, koho postihne rána osudu. Vtom se zezadu ozvalo:

"Já." Všichni jsem se otočili.

"Vy, Horáček?" pozvedl Vodník přísně obočí.

"A jaký máte problém?"

"Začal jsem se zajímat o cestování časem." Několik minut jsme na něho hleděli jako vyjevení, jestli se náhodou nezbláznil. Potom jsem pochopili a propukli v hurónský smích. Hobl byl prostě génus! I Vodník se na něho chvíli díval, jako by nevěřil vlastním ušima.

"Vy si děláte legraci, Horáček! Chcete se vyhnout zkoušení!" Ale Hobl nehnul ani brvou.

"Myslím to vážně. Za poslední měsíc jsem prostudoval sto třicet šest odborných publikací." Někdo se uchechtl, ale hned toho nechal. Napadlo mě, že za tento geniální tah bychom měli dát Hoblovi po vyučování hobla.

"To, že jste si přečetl sto třicet šest odborných knih, Horáček," řekl Vodník, "vám rozhodně neuškodí. Ale vztaženo k vašemu problému to byla ztráta času. Protože cestování časem je nemožné."

"Proč?" zeptal se kdosi, zřejmě ve snaze Hoblovi pomoci.

"Také jsem o tom něco četl." Ale pomáhat už nebylo zapotřebí, protože Vodník se chytil.

"To jsou jen domněnky a fantazie. Probereme si tento problém vědecky, studenti. A vy se, Horáček, posad'te a dávejte pozor." Hobl se posadil a my jsme dávali pozor. Rozhodně to bylo příjemnější než zkoušení a ve vlastním zájmu jsme ani nedutali. Navíc nás to začalo zajímat.

"Cestování časem je na první pohled velice jednoduché," začal Vodník.

"Ale jen na první pohled. Zdálo by se, že se stačí přenést o libovolnou dobu po ose času a hotovo. Problém je ve skutečnosti mnohem složitější." Vzal křidu a nakreslil na tabuli kruh.

"Představme si, že to je zeměkoule. My se řekněme nacházíme na rovníku v bodě, kde ho protíná nultý poledník. Co se stane, přeneseme-li se o šest hodin do minulosti? Budeme zase na stejném místě?" Rozhlédl se po třídě, a když nikdo neodpověděl, řekl:

"Nebudeme! Ocitneme se o devadesát stupňů na východ! V místě, které v tomto bodě bylo před šesti hodinami! Protože se zeměkoule otáčí!"

"Rychlostí čtyři sta padesát pět metrů za sekundu," dodala snaživě Pěnkavová.

"Správně, Špačková," pochválil ji Vodník. Vždycky si je pletl a už jsme se tomu ani nesmáli.

"Se vši pravděpodobností bychom naši cestu časem nepřežili, i kdybychom to dokázali, protože povrch zeměkoule není rovný. Je vcelku jedno, jak vysoko nad zemí bychom se ocitli – pád z šedesáti metrů má pro člověka většinou tytéž následky jako ze tří kilometrů. Stejně nedůležité je, jak hluboko pod povrchem bychom se materializovali – dva metry stejně jako dva kilometry znamenají jistou smrt. A pravděpodobnost, že by obě místa měla stejnou nadmořskou výšku, je prakticky nulová. Chápete, Horáček?" Hobl nejistě přikývl.

"Ale kdybychom se do minulosti přenesli o čtyřiaadvacet hodin," ozvala se Špačková, "nebo přesněji řečeno o dobu jedné otáčky Země kolem své osy, pak by to snad šlo, ne?"

"Ha! Věděl jsem, že se na to někdo chytí!" zazářil Vodník.

"Ale že to budete právě vy, Pěnkavová..." Vzal křidu a namaloval na tabuli schéma sluneční soustavy.

"Takhle si odpovídají spisovatelé těch pochybných vědeckofantastických románů, které se sice dobře čtou, ale vědeckou úroveň mají pramalou. Proto je studenti nečtěte, autoři vás jen klamou a vodí za nos." Odložil křidu a vzal ukazovátka.

"Ve vesmíru je všechno v pohybu. To je zákon! Zeměkoule se nejen otáčí kolem své osy, ale také obíhá okolo Slunce –"

"Rychlostí dvacet devět celých sedmdesát sedm setin kilometru za sekundu," řekl rychle Puchálek, který musel dokázat, že je lepší než Pěnkavová.

"Ano. Jestliže tedy naše planeta urazí každou sekundu téměř třicet kilometrů, pak byla před šesti hodinami hodně daleko od místa, kde je teď. Nevytahujte kalkulačku, Puchálek, je to víc než půl miliónu kilometrů."

"Asi šest set čtyřicet pět tisíc," řekl Hobl. Vodník se na něho podezíravě zadíval a vytáhl z náprsní kapsy vlastní kalkulačku.

"Velmi správně, Horáček! Piši vám za jedna! Z toho plyne, že kdybychom se přenesli o šest hodin do minulosti, neocitli bychom se na Zemi, nýbrž v kosmickém prostoru šest set čtyřicet tři tisíce třicet dva kilometry daleko!" Rozhlédl se po třídě, jaký účinek na nás jeho slova měla. Nepochybně velký, protože si spokojeně zamnul ruce a pokračoval:

"Kromě toho je celá naše sluneční soustava unášena vesmírem rychlostí takřka dvacet kilometrů za sekundu, čímž se naše vzdálenost od výchozího bodu zvětšuje o dalších více než čtyři sta tisíc kilometrů. To je dohromady přes jeden milión kilometrů za pouhých šest hodin, studenti! A to jsme ještě nevzali v úvahu pohyb naší galaxie!" Opět se rozhlédl po třídě, tentokrát s vítězoslavným úsměvem. Jeho důkazy nás zdrtily. Přitom se o cestování časem tak dobře snilo!

"Nyní je nám tedy jasné, že cestovat časem neznamena jen pohyb po ose času, ale zároveň i okamžitý přesun hmoty na obrovské vzdálenosti, které s v přímé úměře k velikosti časového odstupu rychle zvětšují. A právě tento okamžitý přesun hmoty činí cestování časem neuskutečnitelným. Sami dobře víte, kolik energie stojí jen vynesení člověka na oběžnou dráhu. (Jistě, technologie vypouštění umělých družic se neustále zlepšuje, ale potřebné množství energie k jejich vynesení do vesmíru zůstane stejné, že ano.) Ale umí si někdo z vás představit, že by se někdy někomu podařilo přenést ve stejném okamžiku člověka na milión kilometrů daleko? Já ne. Vždycky to bude trvat aspoň zlomek sekundy. A ten zlomek sekundy stačí, aby nám zeměkoule o pár kilometrů utekla nebo abychom se materializovali v jejím nitru. To nebereme v úvahu nepřesnosti výpočtů při cestách časem přes delší údobí, například půl tisíciletí! Vzdálenosti dosahují astronomických hodnot a měří se na světelné roky! Člověk tedy nebude nikdy cestovat časem. I kdyby se mi v budoucnu podařilo hypotetický stroj času sestavit, nikdy nedokáže v jediném okamžiku překonat obrovské vzdálenosti, které mezitím naše Země urazila. Už rozumíte, studenti?"

"Ano," zahučeli jsme. Výklad skončil a chvíle zkoušení neodvratně nastala. Ale mylili jsme se. Vodník odložil ukazovátka.

"Existuje ještě jeden důvod, proč člověk nemůže a nikdy nebude cestovat časem," řekl.

"Logický důvod. Víme, že všechno na Zemi se vyvíjelo a vyvíjí v přísné závislosti jednoho na druhém. Jakákoli změna v minulosti musí tedy mít za následek nedozírné změny v budoucnosti. Vezměme si například, že bychom při cestě do minulosti zašlápli nějakého brouka – a vy, Puchálek, byste ho při vaší nešikovnosti určitě zašlápli! – co by se stalo? Tento brouk by pak chyběl v energetické bilanci nějakého hlodavce, kterému by nestačily síly k rozmnožování nebo k útěku před větším nepřítelem. Všechno by se postupně vyvíjelo jinak, nejdříve maličkosti, které by se v návaznosti na sebe stávaly stále důležitějšími, až nakonec by třeba v naší třídě neseděli v lavicích mladí lidé, nýbrž ještěři. Jak vidíte, nic takového se nestalo. A kdybychom třeba neúmyslně zničili několik bakterií v počátcích vzniku života na Zemi. . ." Zatímco Vodník rozváděl své důkazy, Hobl si dal potichu aktovku na klín a vytáhl z ní plechovou krabici velkou asi jako větší bonboniéra. Nastrkal do ní z boku dvě tužkové baterie, a když se na displeji objevily číslice, kroutil chvíli knoflíkem. Potom si připevnil krabici popruhy před sebe na ramena, a právě když se Vodník zeptal:

"Co to tam Horáček, máte?", stiskl tlačítko a – zmizel. Byli jsme z toho úplně vedle. Jako by do nás uhodil hrom. I Vodník stál u tabule jako zkoprnělý. Několikrát naprázdno otevřel a zavřel ústa, a pak se mu konečně podařilo ze sebe vypravit:

"Horáček! Kde jste, Horáček!" Než jsme se stačili vzpamatovat z úžasu, seděl Hobl zase na svém místě. Vstal, přišel k tabuli a s úsměvem podal Vodníkovi něco oválného.

"Kde jste byl, Horáček! Co to máte před sebou za plechovou krabici? A co je tohle?" Vzal od Hobla oválný předmět a položil si ho na dlaň. Sotva ho začal studovat, tak se to pohnulo. Vodník vykřikl a s odporem to odhodil.

"Fuj! Vždyť ono je to živé!"

"To je trilobit," řekl Hobl. "Přinesl jsem vám ho z prvohor."

Pak ukázal na krabici.

"A tohle je transčasák. Jestli máte u sebe dvě tužkové baterie, rád vám ho půjčím."

RAKOVINA

Potkaly se dva vesmíry.

"Nějak se v poslední době necítím dobře," postěžoval si jeden.

"Jako by se mnou nebylo něco v pořádku."

"Vážně?" podivil se druhý.

"Jestli dovolíš, tak tě prohlédnu." Prohlídka trvala nějakých pět set nebo tisíc let. Ale co je to pět set nebo tisíc let v životě vesmíru? Potom ten druhý zachmuřeně řekl:

"Nelíbí se mi to, brachu."

"Něco jsi našel?" zneklidněl první.

"Je to zlé?"

"Zatím ještě ne. Ale bude to chtít operaci."

"Operaci? A co mi je?"

Druhý vesmír se na okamžik zamyslel.

"Je to zvláštní," řekl pak pomalu, "že se tato choroba objeví vždycky, když dosáhneme určitého věku. V tvém případě se ložisko našťěstí našlo snadno, protože leží v jednom spirálním rameni daleko od středu galaxie. Zapálíme tamější slunce v novu a celou oblast vydezinfikujeme."

"A pomůže to?" otázal se ustaraně první.

"Určitě. Pokud se ovšem nevyskytnou metastázy."

* * *

Kdyby Slunce vybuchlo před prohlídkou, byla by operace účinná. Jenže v době, kdy se změnilo v novu, zkoumaly už hvězdolety pozemšťanů okolní souhvězdí.

NOC V BUNKRU

Odkládáš knihu a díváš se na hodinky. Je jedna po půlnoci. Vstáváš a zapínáš mrazicí box. Přes den ho nepouštíš, aby vás svým tichým hučením neprozradil. Není sice pravděpodobné, že by si toho ti nahoře všimli, když neslyší tolik jiných zvuků, ale nechceš riskovat. Potom zhasínáš televizi. Syn s dcerou se odebrali do svého pokoje už před desátou a žena usnula jako obvykle dřív, než skončil hlavní program. Třetí obytná místnost měla patřit rodině tvého zetě, ale zabral si ji pro sebe vnuk se svým děvčetem. Ztlumiš světlo a stahuješ ženě sluchátka z uší. Je na to zvyklá. Zamumlá jen:

"Pojď už spát, Zdeňku," otočí se ke stěně a začne znovu pravidelně oddychovat. Pohladíš ji po vlasech.

Kdysi bývala velmi hezká, a když jí slunce prozářilo plavé kadeře, připadala ti jako princezna se zlatou korunou. Mohl jsi na ní nechat oči. Teď je jí pětasedesát, ale stále ji vidíš jako ve dvaceti. Nasazuješ si sluchátka a připojuješ je k mikrofону, kterým odposloucháváš dění v domě. Venku je chladno, pouhých třiačtyřicet. Lidé se probouzejí k životu opatrnými větami. Ze zkušenosti víš, že hovor bude postupně sílit a nejrušnější bude za svítání, kdy teplota klesne na třicet osm stupňů. To uslyšíš hádky, rvačky a často i horší věci, které jsi ve svém domě předtím neznal. Jenže ten dům už není tvůj. Patří lidem, co si ho vzali. Zprvu se do něho nastěhovalo deset, dvanáct rodin. Jejich počet se neustále měnil, protože se zabíjeli a znásilňovali, a když se náhodou mezi sebou domluvili, byli vyhnáni gangem jiných rodin. Takové zákony tam nahoře teď platily. A vy dole musíte být zticha, protože jste ztratili právo existovat. S výjimkou vnuka a jeho děvčete. Jak dlouho už platí ty nové zákony? Které říkají, že každý, kdo vychová potomky schopné postarat se o sebe, ztrácí právo na život? A kolik měsíců se už schováváte v betonovém bunkru pod domem, který byl ještě docela nedávno rajskou oázou klidu na samotě za malou vesnicí v podhůří Jeseníků? Přestal jsi to počítat. Protože na tom nezáleží. Nezáleží v podstatě na ničem, ti nahoře se řídí svými zákony a vy dole jinými. A kdybyste neměli rádio a televizi, nedokázal bys už spočítat, kdy k vám vtrhla první vlna vetřelců. Vojáci je zastavili u Olomouce. Pro vás to bylo včas, protože jste se stačili uchýlit do bunkru a přerušit kontakty s vnějším světem. Pro dceru, co se vdala na jižní Slovensko, to bylo pozdě. Patrně se už nedozvíš, jestli se pokoušela utéci. Po první vlně vetřelců přišla další. Ach ano, armáda se ji snažila zadržet, páčila do nich z kulometů, zasypávala je kat'ušemi. Jenže i vetřelci měli zbraně. A taky zoufalou odvahu, protože nemohli zpátky. Kulkám se přece jen mohli vyhnout, ale hrůze, která je přiměla k pochodu, nikoli. První vlna vždy prolamovala obranu. Za ní následovaly další, z mužů, žen a dětí. Nebyly jich desítky, stovky nebo tisíce, ale milióny. Vojáci do nich stříleli a stříleli a před nimi se vršily hromady mrtvol. Když vystříleli všechny náboje, museli se dát na útěk, protože proud vetřelců neměl konce. Mnozí mladí chlapi ve slovenských kopcích a na hanáckých rovinách z toho zešíleli. Muži v domě se začali hádat. Padla sprostá nadávka, po ní druhá. Pak třeskl výstřel. Tlumené žuchnutí mrtvého těla a nepříjemné mrazení v zádech. Na ty bezdůvodné vraždy si pořád nemůžeš zvyknout, i když pro ty nahoře jsou součástí všedního života. A po každé vraždě ti proti tvé vůli bleskne hlavou imaginární představa vysokého komisaře pro výživu obyvatelstva, jak si mne ruce, neboť má opět o jeden hladový krk méně. Odpojuješ sluchátka a ukládáš je na policičku nad televizi. Kdykoli někoho zabijí, ztrácíš zájem sledovat, co se tam nahoře děje. Každá vražda v tobě vyvolá depresi a pocit marnosti. Předvídal jsi, že na zemi nastane peklo, předvídal jsi ho patnáct let předtím, než k němu došlo. Ale teď se ti zdá, že to peklo nikdy neskončí. Po zvláště brutálních vraždách neodoláš nutkání a jdeš zkontrolovat zásoby potravin. Máte jich na deset, jedenáct měsíců. Při rozumném hospodaření a plném využití skleníku můžete vydržet i rok. Potom se budete muset rozhodnout – buď zemřete v bunkru hladu,

nebo vyjdete na povrch a tam vás zabijí. I vnuka a jeho děvče, protože neměli právo vás schovávat. Uléháš. Chvilí přemýšlíš, jestli by sis neměl poslechnout zprávy. Ale po tom, co se stalo nahoře, nemáš chuť. Nic se nezměnilo. Lidé se vybíjejí, aby jich bylo co nejmíň. Aby ti, co zbudou, měli co jíst a kde spát. Aspoň do doby, než přijde další vlna vetřelců. Z vedlejšího pokoje se ozývá vrzání postele. Vnuk se miluje se svým děvčetem. Někdy se milují i několikrát za den. Ale jaké je to milování, když nesmějí mít děti, ani se vzít za ruce, vyjít ven a nastavit tváře osvěžujícímu vánku? Nezbyvá jim než čekat, až to všechno skončí. Jak to skončí, to vědí všichni. Ale ti dva mladí při milování aspoň na chvíli zapomínají na strašlivou realitu, která panuje venku. Několik vzdechů a zase je ticho. A ty, místo abys spal, ležíš s otevřenýma očima a v myšlenkách se vracíš do minulosti. Do minulosti, která tu hroznou realitu způsobila. Když ti bylo třicet, neuvažoval jsi o budoucnosti. Koupil jsi starou hájovnu za vesnicí poblíž Moravského Berouna a přestavěl ji na moderní rodinný domek. Měli jste zahradu, kus louky na krmení pro býčka a tucet králíků, taky pár slepic a hus. Kolem dokola byly lesy. V létě plné borůvek a v zimě zaváté i dvěma metry sněhu. Jedinými zvuky, které občas rušily váš klid, byly vzdálené výstřely tanků z vojenského cvičiště, které ještě ne tak dávno patřilo jiným vetřelcům. Jednou jsi dokonce viděl padat letadlo. Pilot se katapultoval a přistál na kraji vesnice, asi kilometr od vás. Prostor okamžitě obklíčili vojáci. Živého parašutistu jsi víckrát nespátl. Syn vyrostl a studoval na univerzitě. O třetích prázdninách přijel s děvčetem a s počítačem. Dívka byla milá a žena si ji rychle oblíbila. Tobě se také zamlouvala, ale víc tě zajímal počítač. Zvláště poté, co jsi objevil ten nešťastný program. Syn tě varoval, abys ho neaktivoval. Pouštěl ti hry, některé hloupé a pro malé děti, jiné docela inteligentní. A čím víc tě od programu odrazoval, tím větší zvědavost v tobě probouzel. Naučil ses s počítačem pracovat. A když syn odjel se svou dívkou k moři, program sis pustil. Neměl jsi to dělat. Kdybys býval poslechl, žil bys dál jako předtím. Bylo ti pětadvacet a nemusel jsi měnit způsob života. Mohl jsi setrvat v přesvědčení, že ve zdravém podhorském vzduchu to při troše štěstí dotáhneš do osmdesátky, a než odejdeš za svými předky, pohoupáš si na kolenou nejedno z pravnoučat. Ten zatracený program všechno změnil. Dokázal ti, že život na naší planetě nebude tak dlouho existovat. Pravda, mohl jsi zadat počítači nesprávné údaje. Ale proč bys to dělal, když tě zajímala skutečnost? Dal jsi mu, oč tě žádal. A čím přesnější informace jsi do klávesnice vyťukával, tím byl obraz budoucnosti lidstva zřejmější. A nebyla to hra. První záběry na obrazovce ukazovaly Zemi, jak vypadala v dávné minulosti. Podobala se Venuši, také měla hustou, žhavou a nedýchatelnou atmosféru. Přírodě trvalo stovky miliónů let, než uložila miliardy tun oxidu uhličitého do zemské kůry v podobě uhlí a ropy. Podobně tomu bylo se sloučeninami síry. Člověk ten proces obrátil. Ve své slepé touze po moci a bohatství stavěl větší a větší elektrárny a spaloval stále nepředstavitelnější kvanta uhlí. Stále vyššími komíny vrhal do ovzduší tak gigantická množství oxidů uhlíku, síry, dusíku a dalších jedů, že záhy bylo nad možností přírody je likvidovat. A aby své ničivé dílo pojistil, kácel lesy a zamořoval oceány olejem. Po několika dnech ti bylo jasné, že při současném trendu dojde ke katastrofě do dvaceti let. A o tom, že ten trend zůstane zachován, jsi nepochyboval. Existovala sice různá hnutí, která upozorňovala na blížící se nebezpečí a bojovala proti tomu či onomu. Dokonce se začaly realizovat určité projekty, třeba proti freonům a kyselým dešťům. Všechny projekty skončily dřív, než dosáhly nějakých výsledků. Každý člověk měl totiž svůj kousíček moci, svou hromádku bohatství či svůj podíl na civilizačním pohodlí, a jakmile se mu na cokoli z toho sáhlo, obrátil jako na obrtlíku a protestoval ještě bouřlivěji než předtím. A na skutečně účinné projekty neměly vlády peníze, protože je utratily za zbraně. Jen málokdo si uvědomoval, že nejméně polovina vyráběné energie se vyplývá na výrobu věcí, které člověk nepotřebuje. Nejméně polovina uhlí a ropy se pálila zbytečně, aby fungoval zavedený systém – aby chudí měli práci, bohatí zisky a mocní moc. Že za pouhá dvě desetiletí nebude mít nikdo nic, nikoho nezajímalo. Když ses o hrozící katastrofě zmínil v hospodě u mariáše, starý Sedláček, co bydlel u obchodu, mávl rukou:

"O té ekologii se teď mluví pořád. Straší nás, nic víc za tím není. Jen se podívej na lesy kolem, vždyť jsou pořád stejně zelené!" A všichni s ním souhlasili. Dalších deset let jsi kopal bunkr. Komfortní a dokonale izolovanou podzemní jednotku, která byla stoprocentně nezávislá na vnějším světě. Tři obytné místnosti. Kuchyně, komora, koupelna, záchod. Mrazící box, sklady, spíže, skleník. Klimatizace, přívod pitné vody, generátor, utajen vodní elektrárnička poháněná vodou z potoka ve stráni. A další nezbytné věci. Syn ti při stavbě pomáhal. Byla to podle vašeho názoru jediná šance, jak hrozící katastrofu přežít. Rok

po dokončení bunkru poprvé uhodila šedesátistupňová vedra. Byli jste čtrnáct dní v bunkru a vyzkoušeli ho. Když horka opadla a byly odklizeny mršiny zvířat a mrtvol lidí, zdvojili jste některá zařízení. Nakoupili jste zásoby potravin a určili jejich koloběh. Čerstvé šly do bunkru, starší do kuchyně. A pokud byly peníze navíc, doplňovali jste zásoby konzervami, léky a užitečnými potřebami. To jste si už byli jisti, že klidná léta nebudou dlouho trvat. Druh šedesátistupňová vedra udeřila na jižní polokouli. Trvala dva měsíce a ledový krunýř svírající Antarktidu mizel před očima. Pobřeží přímořských států zaplavila voda. Lidé prchali do vnitrozemí. Další migrační vlny vyvolaly obavy z nesnesitelných veder v tropickém a subtropickém pásmu. Popohnaly je invaze kobylek do oblastí, kam nikdy předtím nelétaly. Milióny hladových, zbídačelých a zoufalých lidí se vydaly na sever. Drancovali a zabíjeli, protože neměli jinou možnost, pokud chtěli zůstat naživu. A to chtěli všichni. Schovali jste se před nimi do bunkru. Do bezpečného úkrytu, v němž jste měli šanci přežít. Přečkat ty kruté časy plné hrůzného zabíjení. Než zůstane na Zemi tak málo lidí, že nebude potřeba tolika elektráren, chemiček a vůbec všeho, co otravuje přírodu. S vírou, že člověk tento očistný řez zvládne rychle. A hlavně včas, protože jinak se stane, že vytváření skleníkového efektu už nebude možno zvrátit. Proto také máte potraviny na necelý rok. Na tři sta třicet dnů strávených v bunkru několik metrů pod zemí, kam nedosahují vedra panující venku. Na tři sta třicet nocí, kdy ležíš s otevřenýma očima, díváš se do stropu a přemýšlíš o tom, jestli máte morální právo schovávat se v bunkru, když tam nahoře zabíjejí i děti. Také přemýšlíš o tom, jak bude vypadat svět, až ta hrůza skončí. Jestli to, co zbude, bude ještě lidská civilizace. Pokud to ovšem skončí včas. Chmurné myšlenky ti táhnou hlavou. Čím déle se jimi obíráš, tím jsou černější. A dobře víš, že ne v každé z těch dlouhých tří set třiceti nocí tě zachrání vysvobozující spánek.

JARMILKA

Přiznám se, že jsem zabila člověka. Navzdory tomu se nepokládám za vražedkyni a nemyslím, že mě za to někdy odsoudí. V té době jsem se totiž nemohla řídit zákony. Neměla jsem o nich ani potuchy a nevěděla jsem o spoustě jiných věcí. Ani jsem nebyla ženou. Prozkoumávala jsem tento sektor galaxie a pátrala po vhodných světech k osídlení. Když jsem se blížila k této planetě, nečekaně vyhořelo ovládání kosmické lodi. Podnikla jsem několik zoufalých pokusů, abych se zachránila, ale planeta rostla před mýma očima jako nafukovací míč. Vyslala jsem bleskovou zprávu na rozloučenou, že v této oblasti vesmíru není nic zajímavého, a jakmile se loď ponořila do atmosféry, katapultovala jsem se. Nevím, kde skončila má loď, ale já jsem přistála nedaleko zapadlé vesničky v Beskydech. Dopadla jsem dost tvrdě na hromadu nařezaných smrkových polen. Poranila jsem si osm chapadel a ztratila velkou část mízní tekutiny. Ležela jsem tam bez hnutí do svítání. Potom jsem se po zdravém chapadle odplížila k vodě a číhala na něco k jídlu. Byla jsem slabá a pomalá. Zdejší tvorové byli mrštní a obratně se vyhýbali mým pokusům chytit je. Za celý den jsem ulovila jenom pár brouků, ale odhodila jsem je, protože nebyli stravitelní. Můj regenerující se organismus potřeboval maso. Chtěl hodně masa a dožadoval se ho stále nesnesitelnějšími bolestmi v útrokách. K večeru se na mě usmálo štěstí. Přišel podivný dvounohý tvor. Kradl se po špičkách a stále se ohlížel, jako by ho někdo pronásledoval. Vypadal odpudivě, byl špinavý a zarostlý, a jeho pruho vaný oděv protivně páchl. Ještě dnes se otřesu odporem, když si na něj vzpomenu. Jenže tehdy jsem neměla na vybranou. Sebrala jsem poslední zbytky sil a vrhla se na něj. Když mě uviděl, rozšířily se mu oči hrůzou. Vykřikl, a než jsem mu ovinula chapadlo kolem hrdla, zbělely mu vlasy, jako by v jediném okamžiku zestárl o sto let. Nezůstaly po něm ani kosti. Během noci se mi vrátily síly. Posbírala jsem předměty, které jsem našla v oděvu onoho tvora. Čím déle jsem je studovala, tím mi bylo jasnější, že jsem pozřela bytost, která byla obdařena inteligencí, jakou jsem měla já. Necítila jsem se z toho dobře. A neutěšilo mě ani tušení, že zrovna tento exemplář mnoho intelligence nepobral. Ráno přišla k tůni dívka. S pozpěvováním si svlékla šaty a vklouzla do jiskřivé vody. Vykoupala se, a zatímco si na břehu rozčesávala vlasy, vystavovala své panenské tělo hřejivým paprskům jitřního slunce. Nemusela jsem na ni zaútočit. Nepotřebovala jsem to – energie, kterou jsem získala z masa onoho muže, stačila nejméně na týden. Ale zvědavost byla silnější – zajímalo mě, jak zdejší inteligentní bytosti vypadají uvnitř. Vrhla jsem se na ni zezadu, abych ji svým vzezřením nepřipravila o rozum. Ochromila jsem její nervovou soustavu, vnikla do jejího těla a prozkoumala podrobně všechny orgány. Ve všech ohledech se lišily od mých. Když jsem získala potřebné informace, jala jsem se pátrat v hlubinách dívčina mozku, abych porozuměla světu, na němž jsem ztroskotala. Světu, který se stával mým domovem. Za půl hodiny

jsem ho chápala jejíma očima. Byl plný jasu a vzrušujících očekávání. Nejvíce očekávání bylo spjato s urostlým vousatým mužem v lesnické uniformě, co za ní chodil. Taková očekávání jsme u nás neznali. Byla pro mě něčím novým a nezvyklým. Když jsem chtěla dívku opustit, objevil se ten vousatý muž. Sklonil se k ní a pohladil ji po vlasech.

"Jarmilko, co se ti stalo?" Dívka se nepohnula. Nemohla, byla ochromena mým jedem. Zato její nitro se pohnulo. Pohlazení drsné mužovy dlaně v ní vyvolalo bouřlivou odezvu štěstí a něhy. A bylo v tom ještě něco víc, něco krásnějšího a silnějšího, co jsem nedokázala definovat, protože jsem se s tím dosud nesetkala. A bylo to směřováno právě k tomuto muži. Byla jsem překvapena. A zmatena. Ani jsem nepostřehla, že lesník vzal Jarmilku do náruče a odnesl ji do své hájovny. Tam ji položil do vyřezávané postele a zavolal pohotovost. Než přijela sanitka, seděl u ní a hladil ji po vlasech. Hladil ji po vlasech a její nitro mu odpovídalo. Odpovídalo s takovou intenzitou, že jsem měla pocit, jako bych odpovídala já sama. Najednou jsem si přála, aby ta sanitka nejezdila a on tam seděl vedle mě a hladil mě po vlasech a povídal mi ta krásná slova, která se mu řinula z ustrašených rtů jako jarní vodopád, a aby – A potom přišel doktor a všemu byl najednou konec. Ale pro mě to tím neskončilo. Když si lékař odvedl lesníka do kuchyně a tam mu dlouho něco rozpačitě vysvětloval, dala jsem Jarmilce účinnou protilátku a vyklouzla z jejího těla. Ihned jsem zprůhledněla, aby mě nespátřila, a než se oba ztrápení muži vrátili do pokoje, byla jsem pryč. V následujícím týdnu se místním zemědělčům ztratila čtyři telata. Potřebovala jsem jejich maso, abych si vybuodovala nový organismus. Takový organismus, který by se co nejvíce podobal Jarmilčinu. Jakmile jsem byla se svým novým vzhledem spokojena, vyrazila jsem do světa, abych si našla muže, který mě bude hladit tak, jako lesník hladil Jarmilku. A který ve mně probudí to, co u nás doma neznáme. Nebylo to snadné. Mužů, kteří mě chtěli, bylo mnoho, ale jedni mě nechtěli hladit a druzí mě chtěli hladit jen jeden večer, zatímco já jsem hledala takového, co by mě hladil pořád. Nakonec jsem ho našla ve vesnici poblíž – ale její jméno vám raději neprozradím. Bylo to u rybníka, kam se děvčata chodila koupat. Asi hodinu po mně pokukoval z protějšího břehu. Potom si ke mně znenadání přisedl a řekl:

"Já jsem Vašek. A ty?"

"Jarmilka," odpověděla jsem a pokradmu se na něho podívala. Měl nazrzlé vlasy, vystupovala mu žebra a na pravém rameni mu svítilo mateřské znaménko jako pětikoruna.

"Máš hezké jméno," usmál se a pohladil mě upracovanou rukou po vlasech.

"Chtěla bys chodit s takovým obyčejným klukem, jako jsem já?" Cítila jsem, jak se v mém nitru něco hnulo.

"Chtěla," špitla jsem a nastavila hlavu k dalšímu pohlazení, aby to 'něco' ve mně zesílilo.

* * *

Od té doby uplynulo pět desítek let. Byla to hezká léta, plná Vašíčkových něžných pohlazení i všedních starostí. Když na ně vzpomínám, příjemně mě hřeje u srdce. Ta léta nebyla bez problémů. Lidé si rádi dělají problémy, a to i tam, kde si je dělat nemusí, například v politice nebo ve vztazích mezi sebou. Mnohdy se vůči sobě chovají hůř než zvířata. Kromě lásky jsem na Zemi poznala i jiné věci, které u nás neznáme. Hrabivost, sobectví, nenávisť, rasovou nesnášenlivost, závist – to všechno je našemu světu cizí. Ale vraťme se k mému Vašíčkovi. Po svatbě jsme stavěli dům. Pomáhala jsem mu, když byl doma, a ještě víc, když byl v práci. Nemohl pochopitelně vědět, co všechno se svými devíti chapadly dokážu, a dávala jsem si pozor, abych se neprozradila. Přesto mě jednou málem přistihl, když jsem v dílně natírala truhlíky na květiny a zároveň třídila šroubky. Zprůhledněla jsem v posledním okamžiku. Než obešel dům, byla jsem opět jeho Jarmilkou. V novém domě jsme měli všechno, co jsme si přáli. Jenže Vašíček časem posmutněl a chodil jako bez duše. Nechápala jsem, co ho trápí, když jsme spolu tak šťastní. Ale nedokázala jsem ho přesvědčit, aby se mi svěřil. Prozradila mi to jeho matka, když jsem jí na konci zimy přála k narozeninám.

"Děkuji ti za dárek i za květiny, Jarmilko," řekla dojatě.

"Ale větší radost bys mi udělala, kdybys mi dala pod stromeček vnučátko. Toužíme po něm všichni, já, tatínek, i Vašíček." Do té doby jsem netušila, že lidem na dětech tolik záleží. U nás se množíme dělením a můžeme se rozdělit, kdykoli chceme.

"Dostanete pod stromeček vnučátko, maminko," slíbila jsem neprozřetelně. Byla jsem ráda, že jsem se

dozvěděla, čím mohu vrátit Vašíčkovi štěstí. Nebylo to tak jednoduché, jak jsem si myslela. Naivní a nevinná lesníková Jarmilka měla jen mlhavou představu o tom, jak se děti přivádějí na svět. Musela jsem se vtělit do několika zkušených žen, než jsem pochopila všechny souvislosti. Zdokonalila jsem svůj organismus, a když mě Vašíček i jeho rodiče odváželi příštího jara do porodnice, dala jsem jim vnoučátka hned tři.

"To je nadělení!" lomila Vašíčkova maminka rukama.

"Napřed tak dlouho nic, a teď tolik dětí najednou! Co si s takovou úrodou počneme!"

"Chtěla jsem vám udělat radost, maminko," řekla jsem po pravdě.

"Jedno vnoučátko pro vás, jedno pro tatínka a jedno děťátko pro mého Vašíčka."

"Ty máš zlaté srdce, Jarmilko," řekla maminka se slzami v očích.

"Ale jak to sama zvládneš, když jsi tak křehká! Budu ti chodit pomáhat!" Přicházela každý den. Jen jí a její trpělivosti mohu děkovat za to, že jsem se naučila vychovávat děti. Nebylo to snadné, ale řeknu vám, že mateřství je stejně krásné jako láska. Dodnes nechápu, proč některé ženy nechtějí mít děti. Starosti o rodinu mě tak zaměstnaly, že jsem nepostřehla, že se s Vašíčkem opět něco děje. Měl mě rád, to jsem cítila, ale nemiloval mě jako dřív. Jako by mu zase něco scházelo. Tentokrát jsem nečekala, až mi to maminka řekne. Vnikla jsem v noci do jeho organismu a přečetla jsem si jeho myšlenky. A byla jsem zděšena. Můj Vašíček toužil po jiné ženě! Ne, nechtěl mě opustit, na to mě měl příliš rád. A ta jiná žena nebyla konkrétní, byla to neurčitá představa, sen. Myslel si, že s jinou ženou by to možná bylo lepší a více vzrušující. Má láska mu zevšedněla. Bolelo mě to. Ale rozhodla jsem se, že svému Vašíčkovi splním i toto přání, protože jeho štěstí bylo i mým štěstím. Vzala jsem na sebe podobu jeho ideálu a dala si s ním pár schůzek. Jeho polibky byly žhavé jako horká letní noc. Ale když mě chtěl svést, poslala jsem ho domů k ženě. Potom byl něžný a pozorný jako dřív. Jako by provinění vrátilo jeho lásce bývalou sílu. Ty toulavé boty si obul ještě dvakrát. Zula jsem ho z nich stejným způsobem a od té doby miluje jenom mě. Děti odrostly. Dnes máme půl tuctu vnoučat a je nám s nimi dobře. Na svůj domov si vzpomenu málokdy. Případá mi chladný a vzdálený, jako by mým domovem nikdy nebyl. A ani se tam nechci vrátit. Přesto se mi občas vynoří z podvědomí. Zrovna nedávno mi ho Vašíček připomněl, když mě vzal do kina na Vetřelce. Líbilo se mi, jak se těch neškodných příšerek bál. Ale nevím, jak bych se mu líbila já, kdyby mě spatřil v mé pravé podobě, neboť jsem tisíckrát hroznější než Vetřelec. Vy se mě však bát nemusíte. Ani kohokoli, kdo by přiletěl z mého světa. Máme sice úžasné schopnosti a ovládáme síly, o nichž nemáte tušení, ale proti laskavému člověku jsme bezbranní. To je tedy můj příběh. Musela jsem se svěřit, protože můj život se chýlí ke konci. Mohla bych se rozdělit a pokračovat v bytí, ale nechci. Miluji svého Vašíčka a budu s ním do konce jeho dní.

PŘÍTEL

Po svačině jsem se tak zabral do psaní, že jsem první zvonění úplně přeslechl. Teprve při druhém jsem zvedl hlavu a podíval se oknem, kdo to k nám jede. Po příjezdové silnici se blížil stříbrný vůz zahraniční výroby. Byl neuvěřitelně dlouhý a stejně neuvěřitelně široký. Pohyboval se tiše jako divoká kočka, slyšel jsem jen skřípot kamínků pod pneumatikami. Nikdy předtím jsem podobný automobil neviděl. S rostoucí zvědavostí jsem čekal, kdo před domem vystoupí. Náš dům je totiž daleko za městem, na malé mýtině uprostřed lesa. Návštěvy k nám nejezdí často. Kdysi to byla hájovna a od ostatního světa nás dělí hustá hradba stromů. Ale dostanete se k nám poměrně snadno. Kousek za Prahou sjedete z dálnice, po patnácti kilometrech odbočíte na úzkou asfaltovou silničku a za pár minut jste tady. Teď se asi divíte, proč jsem se usadil na tak opuštěném místě. Vybral jsem si ho záměrně. Domek je po renovaci útulný jako klícka, v přízemí máme kuchyni a dva pokoje, v podkroví je ložnice a má pracovna. Víc spisovatel ke štěstí nepotřebuje. I když je pravda, že žena se zpočátku nechtěla se samotou smířit. Ale našťástí našla zálibu v květinách a nyní si stěžuje jen zřídka. A hlavně je tu božský klid. Žádné hučení těžkých nákladů ani drnčení tramvají. Dopoledne pracuji na zahradě nebo kolem domu, po obědě se zavřu v podkroví, zadívám se na příjezdovou silnici ztrácející se v ponurém přítomném tunelu pod klenbou stromů a nápady se mi hned rojí v hlavě jako včely. Často píši dlouho do noci. Abych byl co nejméně rušen, instaloval jsem na příjezdové cestě dva páry fotobuněk a signalizaci si vyvedl ve dvou odlišných tónech do pracovny. O každém návštěvníku vím tedy dřív, než ho spatřím. Vůz před domem zastavil. Vystoupil z něj vysoký snědý muž ve světle šedém obleku a zamířil rovnou ke dveřím. John Kirkpatrick Murray!

Chvatně jsem odložil pero a běžel mu otevřít. John Kirkpatrick Murray je můj dávný přítel. Seznámili jsme se před dvaceti lety, když jsem ještě bydlel v Brně. Stál před beznadějně zaplněným hotelem a listoval v turistické příručce v marné snaze nalézt ve veletřzním městě nocleh. Pozval jsem ho k nám. Než jsme šli spát, zahráli jsme si partii šachu a pak si chvíli povídali nad sklenkou vína. Od té doby se u nás zastavil pokaždé, když do Česka zavítal. Žel, bývá to nanejvýš jednou za dva nebo tři roky. John je kultivovaný společník s neobyčejně širokým rozhledem a mám z jeho návštěv velkou radost, přestože se nikdy neohlásí předem. Nejinak je tomu i dnes. Objevil se jako blesk z čistého nebe, a než se vzpamatujeme z překvapení a stačíme si ho pořádně vychutnat, bude zase pryč, protože mu po půlnoci letí letadlo.

"Dobrý den, Johne!" přivítal jsem ho srdečně.

"Pojďte dál! To je doba, co jste u nás nebyl!" Očistil si na zápraží boty a šel za mnou do předsíně.

"Téměř tři roky," řekl. A s omluvným úsměvem dodal:

"To víte, jsem pořád na cestách." Mluvil dobrou češtinou s nepatrnou stopou po cizím přízvuku. Ale ten jeho přízvuk byl stejně nedefinovatelný jako jeho vzezření. Jméno a statnou postavu zřejmě zdědil po koloniálním otci, zatímco matka – se vši pravděpodobností z Indie – mu dala do vínku snědou pleť, tmavé oči a husté vlnité černé vlasy. On sám o svém původu nikdy nehovořil, a když jsem se ho jednou otázel na zaměstnání, rychle přešel na jiné téma. Víckrát jsem se ho neptal v domnění, že mi to časem prozradí sám. Uvedl jsem ho do přijímacího pokoje a zavolal oknem do zahrady:

"Jano, pojd' se podívat, kdo nás navštívil!" Žena hned přiběhla. Ve starých pantoflích a s prsty od hlíny, jak čistila sazenice.

"Dobrý den, pane Murrayi!" zvolala potěšeně, a než mu podala ruku, očistila si ji do pracovní zástěry.

"To jsem ráda, že jste se zase ukázal!" John vykouzlil za zády kytici květů.

"To je pro vás, paní Růžičková. Doufám, že se vám budou líbit." Žena si je přitiskla k hrudi a celá zrůžověla.

"Ach, ty jsou krásné!" řekla dojatě.

"Vy jste tak pozorný, pane Murrayi! Nikdy nezapomenete, že mám ráda květiny!"

"Přivezl jsem vám je ze své domoviny. Cestou jsem trnul, aby neuvadly." Kytice byla opravdu nádherná. Květy měly netypický tvar a okvětní lístky hrály plejádou neobvyklých odstínů. Žena si je se zájmem prohlížela.

"Nikdy jsem takové květiny neviděla! Jak se jmenují?"

John pronesl nesrozumitelné slovo.

"Rostou jen u nás," dodal. "Tady je neuvídnou."

"Jste moc milý, pane Murrayi, dám si je hned do vázy," usmála se. Shrnula si hřbetem ruky z čela pramen světlých vlasů, který jí tam sklouzl, a pak se podívala na sebe.

"Já ale vypadám! Promiňte, musím se převléknout. Za minutku vám připravím něco k jídlu." Po večeři jsme si sehráli tradiční partii šachu. Žena pletla v houpacím křesle vedle nás a tu a tam prohodila pár slov s tím, kdo právě nebyl na tahu. Ale v polovině hry už klímala s jehlicemi v klíně. Když jsem sklídl šachovnici, John se opřel v křesle a zapálil si cigaretu.

"Vaše paní je dnes unavená, Vladimíre. Neměl bych raději jet, ať si může jít lehnout?" Žena se vytrhla ze spánku, jako by vycítila, že se hovoří o ní.

"Jen zůstaňte, pane Murrayi! Nezlobte se, to dnešní vedro mě trochu zmohlo."

"Právě proto bych měl jít."

"Kam byste teď chodil! Jsem ráda, že jste k nám přijel! A letadlo vám stejně letí až po půlnoci!" Vzala do rukou jehlice a začala usilovně plést.

"O čem jste to povídali?"

"Právě jsem chtěl vašemu muži říci," neztratil John duchapřítomnost, "že mi v poslední době jeden problém nedává spát."

"Jaký problém?" zeptala se žena dychtivě.

"Vladimír se stejně jako já zajímá o astronomii. Napadlo mě, že by kromě našeho vesmíru mohl existovat ještě jiný."

"Máte na mysli paralelní vesmír?" otázel jsem se. "Který podle některých teorií existuje souběžně s naším,

ale my o něm nevíme?"

"Ne tak doslova," zavrtil hlavou.

"O paralelních vesmírech toho bylo napsáno dost. Mám na mysli jiný vesmír. Jako například jinou sluneční soustavu nebo jinou galaxii. Zabývám se myšlenkou, co by se stalo, kdyby se ty dva vesmíry setkaly." Nechápal jsem přesně, co tím myslí, a tázavě jsem se na něho zadíval. Zachytil můj pohled.

"Tušil jsem, že se mi to bude obtížně vysvětlovat," řekl a hned pokračoval:

"My žijeme v trojrozměrném světě. Pro zjednodušení a snazší pochopení se pokusme přenést problém o rovinu níž a staňme se na chvíli dvojrozměrnými bytostmi, které žijí v ploše." Žena se neubránila zívnutí.

"Promiňte, jsem opravdu unavena. Uvařím vám kávu a půjdu si lehnout. Ale vy ještě nesmíte odejít, pane Murrayi!" John se na ni vděčně usmál.

"Rád u vás ještě zůstanu, paní Růžicková. Moc se mi u vás líbí. Zatímco u nás –" odmlčel se a na okamžik se zadíval na hvězdami posetou oblohu za oknem.

"U nás je všechno jiné," dodal pak rychle a co nejlhostejněji. Ale zdálo se mi, že jsem zaslechl v jeho hlase stopu lítosti. A možná i trochu hořkosti. Když žena přinesla kávu a řekla nám dobrou noc, John si vyhrnul levý rukáv a chvíli manipuloval s tlačítky svých digitálních hodinek.

"Nastavím si pro jistotu budík. Naše debata může být zajímavá a nerad bych zmeškal letadlo. Zítra mám důležité jednání." Všiml jsem si jeho hodinek už dřív. Byl to krásný výrobek s řadou neobvyklých funkcí a musel stát říci peněz. Po podobných hodinkách jsem toužil, i když by mi vlastně k ničemu nebyly.

"Máte nový automobil, Johne," řekl jsem, aby nepostřehl můj zájem.

"Žádal jsem o něj několik let, ten starý vůz již nebyl spolehlivý. Ale vraťme se k našemu problému. Jsme tedy dvojrozměrné bytosti a náš vesmír je plocha jako třeba tento list papíru na stole. Vezměme si nyní jiný list papíru a představme si, že se tyto dva vesmíry setkají."

"Pak dojde nepochybně ke katastrofě," řekl jsem. "V místě styku se oba vesmíry vzájemně zničí."

"Ale vesmíry nejsou kompaktní jako papír," namítl. "Hmoty je v nich relativně málo, takže se mohou prolínat."

"To je pravda!" pochopil jsem.

"Vesmír je v podstatě prostor! To znamená, že by jeden vesmír prošel druhým a my, protože jsme dvojrozměrné bytosti a třetí rozměr nedokážeme vnímat, bychom to ani nezaregistrovali!"

"Správně. A tím se dostáváme k jádru mého problému. Nemůže v místě prolínání obou vesmírů docházet k výměně světů? Nebo alespoň k možnému 'přestupu' z jednoho vesmíru do druhého?" Byla to zajímavá myšlenka. I když poněkud složitá a chvíli mi trvalo, než jsem si ji v hlavě srovnal.

"To je hotový námět na román," řekl jsem pak.

"Člověk z jednoho vesmíru uděl krok – a rázem je v jiném. Kde jsou možná stejní lidé jako on, ale jinak je všechno cizí, způsob života, souhvězdí na obloze... Ale bylo by mi takového člověka líto, protože by se nikdy nemohl vrátit ke svým blízkým. Jeho vesmír by byl nenávratně pryč." John vzal do rukou šálek kávy.

"Možná že ne, Vladimíre. Dvojrozměrný vesmír nemusí být plocha rovná jako list papíru. Musí to být jen plocha. Tvar může mít jakkoli zakřivený, třeba do vlnovky nebo do spirály. Pro dvojrozměrné bytosti by to byla stále plocha." Začínal jsem chápat, kam míří.

"To je fantastická myšlenka, Johne! Představme si dva vesmíry neobyčejně komplikovaných tvarů! Zakřivené tak, že by se mohly v jednom místě prolínat několikrát za sebou! Kdyby tento bod někdo vypočítal, mohli bychom z jednoho vesmíru přeskakovat do druhého jako z tramvaje na tramvaj!"

"Právě něco takového mám na mysli," řekl John. "Ale bohužel to asi nebude možné. Není to škoda?"

"Je," přikývl jsem a zamyslel se. V hlavě se mi už rodila základní linie nového vědeckofantastického románu. Jeho hlavní hrdina – mohl by nakonec vypadat jako John – přeskochí do jiného vesmíru, kde prožije řadu neuvěřitelných dobrodružství. Bude to trháč, zvláště když se cestovatel zamiluje v jiném vesmíru do dívky, na kterou si brousí zuby mocný zlosyn. V minutách před návratem se hrdina musí rozhodnout, zda dívku unese nebo –

"Pi-pip, pi-pip!" ozvaly se Johnovy hodinky a přetrhly nit slibně se rozvíjejícího příběhu. Také John sebou trhl a polil si ruku kávou.

"Odpusťte, trochu jsem se zamyslel. Musím už jít, ať nezmeškám letadlo. Kde máte koupelnu?"

Doprovodil jsem ho k automobilu a tam mu podal ruku.

"Až někdy přijedete zase do Česka, nezapomeňte se zastavit!"

"Rád," řekl vřele a pak posmutněl.

"Ale nevím, jestli to ještě bude možné. V každém případě pozdravujte ode mě vaši paní, je to obdivuhodná žena." Krátce pohlédl k domu, nasedl do automobilu a odjel. Vyšel jsem do pracovny, aby signalizace fotobuněk neprobudila ženu. První zvonění jsem ihned zastavil, ale na druhé jsem čekal marně. Vzpomněl jsem si, že jsem je neslyšel, ani když John přijížděl. Ráno se musím podívat, jestli vítr nezpřetrhal dráty, pomyslel jsem si a zamířil do koupelny. Na skřínce s toaletními potřebami ležely Johnovy hodinky. Vzal jsem je do rukou a stiskl jedno z tlačítek. Potom druhé, třetí a další a další. To, co jsem na maličkém displeji uviděl, mi vyrazilo dech. Rozběhl jsem se k telefonu a zavolał na letiště. Informační služba mi sdělila, že po půlnoci žádné letadlo do Indie neletí. A neletí ani nikam jinam, nejbližší spoj je ve čtyři ráno. Když jsem pokládal sluchátko, začínal jsem tušit, že svého přítele už nikdy neuvidím. A že druhá fotobuňka na příjezdové cestě bude v naprostém pořádku.

KERKOVÉ Z MARAUDY

Když jsem s tím poprvé přišel za Sergejem Vetkinem, poklepal si na čelo.

"Dane, v Interplanetárních bezpečnostních silách to spolu táhneme šedesát let. Za tu dobu jsem od tebe slyšel ledacos, ale tak bláznivý nápad ještě ne!"

"Táhneme to spolu sedmdesát pět let," opravil jsem ho.

"Předtím jsi mi patnáct let šéfoval v Planetárním ústavu pro výzkum perspektivní historie. Ten nápad jsem dostal už tehdy, ale nemohl jsem ho uskutečnit. Chtěl bych se o to pokusit teď."

Nedůvěřivě pohlédl.

"To nemyslíš vážně. Víš, co to bude stát? A jaké s tím budou problémy?"

"Myslím to naprosto v žně," řekl jsem. A vysvětlil mu proč. Vyslechl mě.

"Dobrá, předložím tvůj návrh solární radě," pokrčil pak rezignovaně rameny.

"Teď s tím nic nenaděláme, zítra vypukne blázeň oslav vstupu do šestadvacátého století. Za týden se zastav." Solární rada je nejvyšší orgán Sjednocené federace planet. K Vetkinovu překvapení můj návrh nejen přijala, ale navíc na doporučení ústředního biomozku okamžitě vyslala automatickou sondu, aby posbírala informace. Mezitím mi připravovali hyperzónovou kosmickou loď se speciálním vybavením. Návrat sondy ze souhvězdí Kasiopěji vyvolal malou senzaci, zejména detekci inteligentního života na planetě později pojmenované Maraуда. Přípravy letu byly maximálně urychleny. Než jsem se svým kvazimozkem stačil vstřebat získané údaje, stála má kosmická loď na startovací ploše severovýchodního kalkatského kosmodromu. Rozloučil jsem se s ženou, zašklebil se z oběžné dráhy na Sergeje Vetkina a vrátil se o téměř sedmnáct tisíc let do minulosti. Hned potom jsem se vrhl do hyperzónového letu, abych byl u Maraudy co nejdřív. Když jsem se z něho po dvanácti hodinách vynořil, cítil jsem ukrutný hlad. Pustil jsem se bez meškání do jídla a v duchu láleřil na ospalé vynálezce, že by už konečně měli objevit rychlejší způsob cestování. Kdybych jim to vytkl, samozřejmě by mi odpověděli, že princip hyperzónového letu je znám pouhých pětadvacet let a že jsem mohl letět nadvakrát, s přestávkou na oběd. Ale koho by bavilo skákat vesmírem jako žába, když jsem měl namířeno jen do jiného souhvězdí a ne do sousední galaxie? Zaparkoval jsem na stacionární dráze a spustil se graviplánem na Maraudu. Planeta byla skutečně obydlena, a to relativně vysoce inteligentními bytostmi, které si říkaly Kerkové. Přelétl jsem nad největším městem, abych prověřil účinnost jejich zbraní. Poslali za mnou pár primitivních stíhaček, které mi nemohly ublížit. Chvilí jsem visel nad podhorskou vesnicí a kochal se pohledem na vyděšené venkovany, kteří můj stroj pokládali za létající talíř. Ještě před soumrakem jsem přistál u univerzitního městečka mezi Utterkornou a Arkanbarananem. Vystoupil jsem z graviplánu, ukryl se v silovém poli, které mě činilo neviditelným, a rozmístil pozorovací zařízení. Ústřední postavou mého zájmu byl profesor Harrib z Erkkenské univerzity, který podivnou věc na obloze před několika týdny objevil. V jeho domě jsem instaloval nejvíce pozorovacích bodů. Ty ostatní si vzal na starost můj kvazimozek, a pokud se u Harribů zrovna nic nedělo, podával mi souhrnná hlášení. Potom jsem se vrátil s graviplánem do kosmické lodi, posadil se do křesla a upřel oči na hypervizní obrazovku. Tušil jsem, že jsem na správné stopě.

* * *

Profesora Harriba jsem našel na terase, skláněl se nad okulárem hvězdářského dalekohledu. Několik minut se do něho díval, pak vytáhl z kapsy zápisník a pod lampou ve vchodu na terasu chvíli něco počítal. Když skončil, vrátil zápisník do kapsy a zamyšleně se zadíval k jasnému bodu nad obzorem. Náhle zaslechl pod sebou hlasy. Mrkl dolů na ulici a rychle poodstoupil, aby zůstal nepozorován. První hlas totiž patřil Akkoru Uttyrlikovi, nejlepšímu studentu matematiky a astronomie na jeho fakultě. Ale ten vážný mladík měl s sebou dívku! Kdo by to do něho řekl! Harrib se pobaveně usmál a zaposlouchal se do rozhovoru.

"Zerno, víš, že v tomto domě bydlí profesor Harrib?"

"Neříkej! Ten, co objevil kometu, o které teď píší všechny noviny?"

"Ano, ten! A ta jeho kometa není jen tak ledajaká!"

"Ale v novinách přece psali, že na ní nic zvláštního není!"

"Možná to ještě nevědí. Nebo nechtějí vyvolat paniku." Zerniny oči zazářily vzrušením.

"Paniku? Akkore, řekni mi o tom něco víc!"

"To by bylo dlouhé povídání," zdráhal se mladík. "Ani by tě to nezajímalo."

"Zajímalo! Víš přece, jak ráda tě poslouchám!"

"Dobře," podvolil se Akkor a vzal dívku láskyplně kolem pasu.

"S tou kometou to bylo divné hned od začátku. Přiletěla k nám ze směru, který je kolmý k drahám ostatních planet. V historii astronomie nebyl podobný případ zaznamenán."

"Takže profesor Harrib vstoupí do dějin?"

"Určitě. Pak je tu její rychlost. Profesor se zpočátku domníval, že se ve svých výpočtech mýlí, a dal nám ji spočítat. Všichni jsme dospěli ke stejnému výsledku – dva tisíce kilometrů za sekundu! To je fantastická rychlost! Kometa proletí dráhu mezi poslední planetou a Sluncem za pouhých čtyřicet dní! Umíš si to představit?"

"Ano," řekla Zerna bez nadšení.

"Je to skoro šest týdnů."

"Ale jiným kometám to trvá několik měsíců!" zvedl Akkor oči nad její nechápavostí.

"Další zvláštností Harribovy komety je její jasnost. Od samého začátku víme, že jde o poměrně velké těleso, pravděpodobně největší, jaké kdy bylo zaznamenáno. Avšak jeho jasnost roste rychleji, než profesor vypočítal. Kdybychom měli z jasnosti odvodit velikost, pak je nyní kometa osmkrát větší než před čtrnácti dny!"

"Ale to přece není možné!"

"Právě. Umíme si to vysvětlit jediné tím, že v kometě dochází k neznámému procesu, který ji postupně rozsvěcuje jako lampión. Ale skutečným fenoménem je její dráha. Nejprve jsme ji pokládali za protáhlou elipsu, jak je u komet běžná. Po upřesňujících výpočtech nám bylo jasné, že to musí být parabola, kometa proletí v těsné blízkosti Slunce a to svou gravitací pozmění její dráhu natolik, že se k němu už nikdy nevrátí."

"Škoda," vzdychla Zerna. "Je na obloze docela pěkná. Ráda se na ni s tebou dívám."

"To není všechno. Dnes odpoledne byla kometa stejně daleko od Slunce jako Marauda. Ověřovali jsme její dráhu a přišli jsme na to, že letí přímo do něj! Zítra odpoledne se s ním srazí! Přesně v patnáct hodin a sedm minut!" Zerna vykulila oči.

"Jú! To nám zítra odpoledne slunce zhasne?"

"Ach, ty hloupoučká!" zasmál se Akkor. "Vždyť ty takovým věcem vůbec nerozumíš!"

"Tak se mi nesměj a vysvětli mi to!" zakabonila se dívka, ale hned se zeptala:

"A co se tedy stane?"

"Co by se mělo stát? Slunce je hrozně veliké, kometa je proti němu jako zrnko písku proti celému domu!"

"Opravdu se našemu slunci nic nestane?" otázala se Zerna nepřesvědčeně.

"V novinách psali, že slunce je velmi žhavé. A kometa určitě hodně studená, když přiletěla z tak veliké dálky!"

"To máš asi tak, jako bys do obrovské pece vhodila malý kousek uhlí. Uhlí shoří, ale pec ani nepozná, že v ní něco přibýlo. Už rozumíš, miláčku?"

"Ano," řekla dívka a obdivně na něho upřela své velké oči.

"Ty jsi tak chytrý, Akkore! Škoda, že už musím domů! Ale cestou mi ještě povíš, co by se stalo, kdyby slunce najednou zhaslo, ano?" Profesor Harrib se usmál a tiše se vykradl z terasy. Ráno vstával časně. Kometa byla vidět i za bílého dne a rychle se blížila ke slunci. Před obědem oznámil studentům, že odpolední přednášky matematiky a astronomie odpadají, za což sklídl nadšený potlesk. Potom pospíchal domů. Před budovou fakulty se k němu připojil student Uttyrlik.

"Pane profesore, mohl bych s vámi sledovat srážku komety se Sluncem? Prosím, dovolte mi to, velmi mě ten úkaz zajímá! Něco takového se do konce mého života asi nebude opakovat! A vy prý máte dva dalekohledy!"

"Velmi rád vás pozvu, Akkore. Jste dobrý student a jsem opravdu potěšen, že jste si vybral právě matematiku a astronomii, je to velmi užitečné spojení! Teď mi vezměte aktovku, ať mohu jít rychleji. Ten druhý dalekohled musíme nejdříve smontovat!" Před patnáctou hodinou již oba upírali oči do dalekohledů. Vzrušeně pozorovali, jak jasnost komety v posledních fázích letu prudce vzrůstá. Potom ji pohltilo slunce. Ve stejném okamžiku jsem s lítostí musel zmáčknout tlačítko hyperzónového letu a rychle prchat k Zemi, protože hvězda Kerků explodovala v gigantickém výbuchu, který po osmi minutách sežehl na Maraude život.

* * *

"Jak jsi na ten nápad vlastně přišel?" zeptal se mě Sergej Vetkin, když jsem zase seděl s šálkem kávy v rukou v jeho kanceláři.

"To bylo ještě v Planetárním ústavu pro výzkum perspektivní historie, když jsme s transčasáky cestovali do minulosti, ale neznali princip hyperzónového letu. Narazil jsem na poznámku, že v roce 1572 explodovala v souhvězdí Kasiopėja ve vzdálenosti šestnácti tisíc světelných let supernova, pozorovali ji mezi jinými i Tycho de Brahe a Tadeáš Hájek z Hájku. Napadlo mě, že by stálo za to zjistit, co hvězdu přivedlo k výbuchu. Do poslední chvíle jsem nevěřil, že ho způsobila kometa."

"Z toho si nemusíš dělat těžkou hlavu," řekl Sergej. "Ještě docela nedávno ani význační vědci nevěřili, že energie komety z antihmoty stačí vyvést hvězdu z rovnováhy. Dnes už víme, že ne všechna slunce jsou stabilní, jako je to naše. I když popravdě řečeno, ani ono nepatří mezi ty nejstabilnější."

"Poletí tam ještě někdo?"

"Asi tucet sond, které dopodrobna zachytí průběh výbuchu hvězdy. Všechny budou samozřejmě plně automatizované."

"Takže tam poletí jenom roboti," vzdychl jsem a zadíval se do kávové sedliny. Sergej mě chvíli pozoroval.

"Vím, o čem teď přemýšlíš, Dane." Zvedl jsem hlavu a tázavě na něj pohlédl.

"O čem?"

"O rasové nesnášenlivosti. Jak je to dlouho, co jsme se s ní vyrovnali. A jestli jsme se s ní vůbec vyrovnali." Mlčky jsem přikývl.

"A o biologické nesnášenlivosti," pokračoval.

"Jestli se s ní člověk v budoucnu dokáže někdy vypořádat." Jako by mi četl myšlenky. Ale neřekl jsem nic.

"A také přemítáš o tom, jestli jsi měl ty dva mladé kerky, co si povídali před Harribovým domem zachránit."

"To není pravda," zahučel jsem. "Historie se nesmí měnit."

"Nelži, Dane. Kdyby byli jako my, určitě bys je propašoval na Zemi. A nesejde na tom, zda do přítomnosti nebo do doby před sedmnácti tisíci lety. Dám na to krk." Promítl jsem si na obrazovku profesora Harriba, jak stojí na terase svého domu u zábradlí a dívá se svými složenými očima na oblohu. Potom jsem smutně potřásl hlavou.

"Byl bych je zachránil, Sergeji," přiznal jsem. "Ale oni vypadali jako – kobylky."

POČÍTAČOVÁ VRAŽDA

Vrchní inspektor Valošek se protáhl a zívá. Od včerejšího večera spal jen pár hodin, a to teprve dopoledne ve své kanceláři s hlavou na desce psacího stolu. Celou minulou noc byl na nohou. V mrazivé plískanici jezdil po městě od čerta k ďáblu. Vytáhl z postele tři desítky lidí a objel s nimi tucet podniků. A

to všechno s jediným cílem – nasbírat důkazy proti muži, který se domníval, že spáchal dokonalou vraždu. Ty důkazy musel mít – zadržený nejenže odmítal přiznat se, ale navíc si dělal z policistů legraci. Znovu se protáhl a opláchl si obličej studenou vodou. Potom si zavolal seržanta Kalouse.

"Přiveďte mi zadrženého Ruprechta!" Mladý policista zasalutoval a za pár minut vstoupil do kanceláře s tmavovlasým, na spáncích lehce prošedivělým mužem v elegantním obleku.

"Zadržený Radoslav Ruprecht na váš rozkaz, pane vrchní inspektore!"

"Děkuji, můžete jít," přikývl, a když seržant odešel, zadíval se pátravě na zadrženého. V jeho neoholeném obličejí viděl stejně sebevědomý a posměšný výraz jako včera večer, když ho zatýkal. Ještě pořád je přesvědčen, že mu nemůžeme nic dokázat, pomyslně si. Potom ukázal na židli před stolem.

"Posaďte se. Doufám, že víte, proč jste tady."

Ruprecht se ušklíbl.

"Abych řekl pravdu, vrchní inspektore, nemám tušení," řekl s neskrývanou ironií v hlase.

"Určitě jste si mě s někým spletl."

"Nepovídajte. Když jsem vás zatýkal, řekl jsem vám, že jste podezřelý z dokonání trestného činu vraždy."

"To si pamatuji. Ale nemyslíte, že bych o tom měl taky něco vědět?"

"Vy o tom víte moc dobře, Ruprechte. Tu vraždu jste plánoval od chvíle, kdy jste se seznámil s Vlastou Jeřábkovou. Pracovala v odbytovém oddělení firmy, která dodávala vašemu podniku počítače. A protože jste u vás počítačům rozuměl nejlíp, byl jste s ní často ve styku."

"Takovou bezvýznamnou avantýru vyčmúcháte u každého druhého mužského, vrchní inspektore!"

"Pro vás to nebyla bezvýznamná avantýra. Vlasta Jeřábková byla váš typ. Zrovna jako vaše žena, ale protože byla o osm let mladší a nemusela se vám starat o domácnost, zdála se vám ve všem dokonalejší. Už tehdy jste si všiml, že obě ženy jsou si podobné. O něco později vás napadlo, jak byste se mohl té nepohodlnější zbavit."

"Nebud'te dětinský, vrchní inspektore. Proč bych se měl jedné z nich zbavovat, když jsem měl obě?"

"Protože Vlasta Jeřábková vás chtěla mít pro sebe. Stále víc na vás naléhala, abyste se rozhodl. Pro ni byl milenecký vztah bezperspektivní. Chtěla po vás, abyste se rozhodl. A vy jste jí slíbil, že se do vánoc rozvedete."

"To vám řekla ona? Divím se, že tomu věříte. Víte, kolik toho ženy napovídají? Zvláště, když jsou zamilované?"

"Čemu věřím, není důležité. Důležité je, že jste začal přemýšlet o vraždě. Rozvod nepřicházel v úvahu, většina majetku patřila vaší ženě a podnik, v němž jste měl tak dobré postavení, vlastnil její otec. A slečna Jeřábková vám nepochybně dala najevo, že bez slušného bankovního konta a zaměstnání s vysokým příjmem nemáte u ní šanci."

"Domýšlet si umíte výborně, vrchní inspektore. Rozhoduje ale pravda."

Valošek na jeho sarkastickou narážku nereagoval.

"Myšlenka na vraždu," pokračoval nevzrušeně, "ve vás krystalizovala během jara. Máme zjištěno, že od chvíle, kdy vás napadla, jste kupoval ženě i slečně Jeřábkové stejné věci, takže si byly stále podobnější. Vaši paní jste dokonce přesvědčil, aby si upravovala vlasy stejným způsobem jako vaše přítelkyně."

"O to, jaké účesy nosily, jsem se nikdy nestaral. Vás se vaše žena ptá, jaký účes si má nechat udělat?"

"Tuto námitku si nechte k soudu. Já jenom vím, že počátkem léta jste měl jasno v několika základních bodech. Věděl jste, jak vraždu provedete, kde ji provedete, jakým nástrojem ji provedete a kdy ji provedete. Zbývalo čekat na vhodný den."

"To byste mi měl trochu objasnit, vrchní inspektore. Nic jsem neudělal a začíná to být na mě trochu moc komplikované."

"Ke všemu se dostaneme. Ale chcete-li si zopakovat své vlastní myšlenkové pochody, rád vám osvěžím paměť. Začátkem léta jste věděl, že ženu zavraždíte doma. Také jste věděl, že ji zabijete nožem, protože je rychlý, nehluký a dá se ho snadno zbavit. K uskutečnění vraždy jste potřeboval čtyřicet minut. Na těch čtyřicet minut jste musel mít více než stoprocentní alibi, protože na něm závisel váš život. A kromě toho muselo k vraždě dojít v podzimní mlhavý den s co nejvzlezlejším počasím, aby lidi seděli doma a neviděli vás venku."

"Kdybych tu neseděl jako obviněný z vraždy ženy, vrchní inspektore, víte, že by mě to začalo zajímat jako detektivka? Umíte zajímavě vyprávět!"

"Pro vás to bude stále zajímavější, Ruprechte. Až do okamžiku odhalení vraha!"

"To jsem zvědav, kdo tím vrahem bude!"

"Vy, Ruprechte! Jinak byste tu neseděl. Nechcete se raději přiznat?"

"K čemu se mám přiznat, když jsem se kromě nevěry ničeho nedopustil?"

"Budeme tedy pokračovat. Váš plán spočíval na několika důležitých okolnostech. Abyste mohl beze svědků zavraždit svou ženu, muselo k činu dojít v pátek navečer, kdy v podniku nikdo není. Službu ve vrátnici musel mít starý Vrána, který byl tak šetrný, že si ani nekoupil hodinky. A posledním faktorem bylo ošklivé počasí, ale o tom jsem mluvil. To ostatní už bylo pro vás hračkou."

"To ostatní bylo co?"

"Vlastní provedení vraždy."

"O tom bych tedy rád slyšel. Konečně se dozvím, co jsem udělal."

"Jak jsem už říkal, k provedení vraždy jste potřeboval čtyřicet minut. Za tu dobu jste mohl dojet z podniku domů, zabít ženu, zahladit stopy a třeba se i převléci, a zajet ke slečně Jeřábkové. Jako expert v oboru počítačů a programování jste brzy přišel na to, jak těch čtyřicet minut získat. V létě, když slečna Jeřábková odjela do Strakonic k rodičům, jste vypracoval program, který všechny hodiny v podniku nejprve zrychlil a potom je zpomalil. Nakonec se vymazal, takže po něm v počítačích nezůstala ani stopa. Patrně jste ho vybavil i krycími kódy, aby na něj náhodou nepřišli."

"Vyrobit takový program by možná nebylo ani tak složité. Jenže já jsem se takovými hloupostmi nezabýval. Neměl jsem na to čas."

"Nejenže jste se těmito hloupostmi zabýval, Ruprechte, ale vy jste si svůj program několikrát ověřoval. Od července jste zůstal některé pátky v zaměstnání déle, aby to v den vraždy nevzbudilo podezření. Starému Vránovi jste nechával ve vrátnici detektivku, aby se do nich začel a neměl čas sledovat hodiny. A když měl službu ve vrátnici, pouštěl jste po odchodu zaměstnanců svůj program. Starý Vrána si díky vašim detektivkám ani jednou nevšiml, že první čtyři hodiny uběhly mnohem rychleji než druhé."

"Tak vykonstruované tvrzení nemůžete dokázat. Copak sám necítíte, jak je absurdní?"

"Já vám to mohu dokázat, Ruprechte. Včera večer, když vás odvezli do vazby, jsem byl dvakrát v podniku vašeho tchána. Když jsem tam byl poprvé, šly hodiny na vrátnici o čtyři minuty pozadu. Při druhé návštěvě šly přesně."

"Petrně je někdo posunul."

"Posunul je váš program. A mám ještě pádnější důkazy. Ale nejdříve si uděláme snímek dne vraždy. Došlo k ní včera, takže předpokládám, že si pamatujete, co jste během dne dělal. Nebo se mýlím?"

"Deník si sice nepíšu, ale paměť mám dobrou. A o žádné vraždě tam není ani zmínka."

"Uvidíme. Na včerejší den jste čekal několik měsíců. Od rána byla mlha, která zalézala pod kůži a vyháněla lidi z ulic. Do toho protivně přšelo. Pokud někdo vyšel ven, byl v několika minutách promočený a prokřehlý. Byl to zkrátka den, o jakém se říká, že by ani psa nevyhnal."

"Včera bylo opravdu ohavné počasí. Proto jsem zůstal v práci déle."

"Svým způsobem máte pravdu. V poledne nebo krátce po něm jste si poslechl předpověď počasí. Když jste slyšel, že se nezlepší, rozhodl jste se uskutečnit svůj plán a spáchat dokonalou vraždu."

"Říkal jsem vám už několikrát, že jsem žádnou vraždu nespáchal. Jel jsem z práce a vy jste mě zatkl. Ale nechtěl jsem vás zdržovat ve vyprávění. Pokračujte, prosím, je to stále napínavější."

"Váš plán, Ruprechte, byl obdobou počítačového programu. Rozdělil jste ho na několik kroků a jeden po druhém jste uskutečňoval."

"Skončil jste zprávami po obědě. V tu dobu si obvykle vařím kávu a telefonuji ženě."

"Váš druhý krok byl jiný. Zavolal jste Petru Strakošovi, co s vámi chodil do školy. Nabídl jste mu práci v oboru, instalaci počítačů a zavádění programů. Chtěl slyšet bližší podrobnosti, ale řekl jste mu, že to po telefonu není vhodné a že bude lépe, když k němu večer s ženou zajedete. Ve skutečnosti jste k němu chtěl jet se slečnou Jeřábkovou."

"S Petrem Strakošem jsem opravdu hovořil. Chtěl jsem mu pomoci k lepšímu zaměstnání. Ale to ostatní, vrchní inspektore, to jsou vaše vzdušné zámky."

"Dohodli jste se, že k nim přijedete ve čtvrt na osm. Prožil jste patrně okamžik krize, když vám Strakoš řekl, že vás před dvěma lety spatřil s vaší ženou v obchodním domě, ale pak jste si uvědomil, že slečna Jeřábková i vaše žena jsou si podobné. A v duchu jste děkoval své prozíravosti, že jste oběma kupoval stejné věci."

"Ty stejné věci jsem jim kupoval z mnohem prozaičtějšího důvodu. Nechtělo se mi vymýšlet dárky pro každou zvlášť. Vy znáte muže, který rád kupuje dárky? Kterému kupování dávků nedělá problémy?"

"Když jste se dohodl s Strakošem, zatelefonoval jste ženě. Byl jste k ní neobvykle milý a přesvědčil ji, aby si odpoledne zašla ke kadeřníkovi, protože večer pojedete spolu k Strakošům. Když namítla, že v tom případě nebude doma, až se vrátíte z práce, odpověděl jste, že to nevádí, protože se musíte zdržet u podniku. Ale naléhal jste na ni, aby o půl sedmé byla připravena k odjezdu, protože musíte být u Strakošů včas."

"Vy mluvíte, jako byste náš rozhovor odposlouchával."

"Neodposlouchával jsem ho, buďte klidný. Je to jen dedukce a poctivá kriminalistická práce. Potom jste zavolal slečně Jeřábkové. Jí jste řekl, že ji představíte svému příteli a že se pro ni po sedmé hodině zastavíte. Vidíte ten rozpor? Tady je první téměř přímý důkaz, že jste připravoval vraždu, protože k Strakošům jste nemohl jet s oběma."

"Tady si už opravdu vymýšlíte, vrchní inspektore. Včera odpoledne jsem mluvil..."

"Nepokoušejte se mi tvrdit, že jste hovořil jen s vaší manželkou nebo jen se slečnou Jeřábkovou. Počítač vašeho podniku zaznamenal čísla obou hovorů. A mohu vám dokonce říci, jak jste slečnu Jeřábkovou přesvědčil, aby k Strakošům s vámi jela. Tvrdil jste jí, že jste své ženě o všem řekl a že jste jí oznámil, že se s ní chcete rozvést. A když se vás otázala, jak to vaše žena přijala, odpověděl jste, že klidně. Možná jste si vymyslel i něco v tom smyslu, že o vašem vztahu věděla, a protože měla rovněž svého přítele, čekala, kdy přijdete s návrhem rozvodu."

"Nevěřím, že vám Vlasta něco takového řekla. Náš vztah byl přátelský a předpokládal jsem, že jí vyhovuje, jako vyhovoval mně. Kdyby měla být pravda, co se mi tu pokoušíte namluvit, musel bych to slyšet z jejích úst."

"Teď už blufujete, Ruprechte. Víte stejně dobře jako já, že říkám pravdu. Vražda je nejtěžší zločin, ať je spáchána z jakýchkoli pohnutek. Lidé to vědí. A při vyšetřování vraždy se svěří i s věcmi, které by za jiných okolností neřekli. Vy jste si vážně myslel, že by slečna Jeřábková chtěla žít s mužem, který zabil svou ženu? Vždyť by žila v permanentní hrůze, že ji jednou zabijete kvůli jiné!"

"Já jsem svou ženu nezabil. Když došlo k vraždě, byl jsem v práci. Vrátný Vrána mi to může dosvědčit. A také píchací lístek, označil jsem ho, když jsem z podniku odcházel."

"Hned se k tomu dostaneme, Ruprechte. Čas vám měl poskytnout dokonalé alibi. Vypracoval jste si důkladný plán, to je pravda. Ale právě tady jste se dopustil ne jedné, ale hned několika chyb. A tyto chyby vás usvědčí tak, že soud nezapochybuje o vaší vině. Jaký bude rozsudek, to víte předem."

"Budu osvobozen, protože jsem se žádného trestného činu nedopustil. Jel jsem z práce a vy jste mě zatkli."

"Nepředbíhejte události. Zatím jsme se dostali ke druhé hodině odpoledne. V tu dobu, možná o něco dřív, jste doručil na vrátnici balíček s knihami pro Vránu. Byl mezi nimi jeden vynikající horor, a ten jste pak vrátnému po telefonu doporučil, aby si ho přečetl jako první. Chcete zapřít i tohle?"

"Knihy jsem nechal starému Vránovi na vrátnici jako mnohokrát předtím. A nenechával jsem mu je jenom v pátky, jak se mi snažíte namluvit, ale i v jiné dny. A budu mu je půjčovat i v budoucnu, protože je to hodný člověk."

"Hodný člověk to patrně je, a hlavně šetrný. Proto jste se rozhodl ho využít. Když jste si ověřil, že je ve vrátnici, zavedl jste do podnikového počítače tajný program, který posouval čas a smazal ho ze své diskety. V tom okamžiku jste se definitivně rozhodl k vraždě. Kdybyste ženu nezabil toho večera, musel byste nejen vypracovat nový program, ale i čekat na další příležitost. A ta by se mohla naskytnout po mnoha, mnoha měsících."

"Kdybych zneužil podnikový počítač tajným programem, musela by po něm zůstat nějaká stopa. Když nezůstala, žádný soud vám neuvěří, že tajný program byl do počítače zaveden."

"Vy jste lišák, Ruprechte. Váš program provedl instrukce, které jste mu zadal, a pak se sám zničil."

Kdyby ho chtěl někdo najít v době, kdy v počítači byl, dalo by mu to díky krycím kódům a jiným fintám obrovskou práci. Patrně by musel vyřadit ostatní programy, a to by si váš podnik pravděpodobně nedovolil, i kdyby věděl, že tam ten tajný program je. Váš program tedy pracoval několik hodin a pak beze stopy zmizel."

"Takže tam žádný program nebyl, vrchní inspektore."

"Ale byl. Vy jste si myslel, že po něm nezůstanou stopy. Jenže ony zůstaly. A právě tyto stopy vás usvědčují. V následujících hodinách jste si totiž opatřoval alibi. Telefonoval jste v deseti až patnáctiminutových intervalech různým firmám a nabízel zboží. Věděl jste, že počítač vašeho podniku zaznamenává čísla volaných a časy hovorů. Kdyby vás pak někdo obvinil, že jste spáchal vraždu, soudný člověk musel dospět k závěru, že jste to nemohl být vy. Nestihl byste to časově."

"Mohl jsem si nahrát hovor na magnetofon a přikázat počítači, aby v určenou dobu vytočil příslušné telefonní číslo. Na počítačích, které naše firma nabízí, to jde."

"Vidím, že pořád ještě máte smysl pro humor, Ruprechte. Pochopitelně jsme s tou možností počítali. Ale vy jste to neudělal, Ruprechte, to by bylo příliš průhledné. Nevzdálil jste se z podniku, a tím jste se usvědčil."

"Snad nechcete nakonec prohlásit, že jsem si na vraždu někoho najal?"

"Provedl jste ji sám, a za chvíli vám řeknu jak. První vaší chybou bylo, že jste si vypracoval plán na perfektní alibi a přitom jste zapomněl, že i jiní lidé pracují perfektně. Tím jste prozradil nejen svůj plán, ale i jeho jednotlivé body. Tajný program v počítači, posunutí hodin a všechno ostatní."

"To bych rád věděl, s jakým nesmyslem se na mě vytasíte."

"To není nesmysl, Ruprechte, ale jeden z hlavních důkazů, které vás přivedou na dlouhá léta do vězení. V sedmácti hodin jste telefonoval do firmy Makro & Mikro a nabídl jim předvánoční kolekci počítačů."

"A také jsem s nimi uzavřel předběžnou smlouvu."

"Správně. Jejich sekretářka nám to potvrdila. A sdělila nám čas, kdy s vámi mluvila, protože si ho poznamenala. Bylo to v 16.44, tedy o šestnáct minut dřív, než jste s ní hovořil podle počítače ve vašem podniku. Můžete mi ten rozdíl vysvětlit?"

"Byl to běžný rutinní omyl, jaký se v praxi stává. Člověk si něco nepoznačí hned, a pak zapomene, v kolik to přesně bylo, a napíše tam přibližný údaj. Tohle vám soud nespolkne, vrchní inspektore."

"A jak mi tedy vysvětlíte, že jste po osmnácté hodině volal do firmy bratří Zavadilů a tam si poznačili čas sedmácti třicet? Také to byl rutinní omyl? Odpovím za vás – nebyl, protože nejstarší ze Zavadilů je pedant a zaznamenává si každou maličkost. Díky jeho pečlivosti firma prosperuje."

"I tak si myslím, že to nebude soudu stačit."

"Mám i další důkazy. Ale pokračujeme v tom, co jste včera dělal. V devatenáct hodin jste se rozloučil se starým Vránou a jel domů. Ve skutečnosti bylo teprve osmnáct dvacet. Jel jste rychle, přestože byla mlha a drobně pršelo. Musel jste spěchat, abyste stihl zabít ženu, zahladit stopy, vyzvednout si slečnu Jeřábkovou a jet k Strakošům. Jenže doma jste zjistil, že žena se ještě nevrátila od kadeřníka."

"Vůbec jsem doma nebyl. Zatkl jste mě dřív, než jsem tam stačil dojet."

"Ještě pořád vás baví lhát, Ruprechte? Jste přesvědčen, že vás nemůžeme usvědčit. Ale ta víra vám už dlouho nevydrží."

"Snažíte se mě zastrašit, vrchní inspektore. Ale takových řečí se nebojím. Studoval jsem několik semestrů práva."

"Tím spíše byste měl vědět, že nemáte šanci. Ještě pořád se nechcete přiznat?"

"Nemám, k čemu bych se měl přiznávat."

"Dobrá, budeme pokračovat. Když jste nenašel ženu doma, zprvu vás to rozzlobilo, protože jste chtěl mít tu nepříjemnou záležitost z krku. Aspoň se domnívám, že jste vraždu vlastní ženy nazýval před svým svědomím nepříjemnou záležitostí. Ale pak jste si řekl, že není důvod k neklidu, neboť vaše žena chodívala vždycky pozdě. Rozsvítil jste v kuchyni a nahoře v pokoji světla. A pak jste se schoval v předsíni a čekal s nožem v ruce za dveřmi."

"Zní to napínavě, vrchní inspektore. Ale pokud tam někdo stál, nebyl jsem to já."

"Byl jste to vy, Ruprechte. Nechcete cigaretu? Začínají se vám třást prsty."

"Děkuji, nekouřím."

"V té předsíni jste kouřil. Kouřil jste proto, aby na zemi zůstaly stopy popela. Měl to být další bod pro vaše alibi."

"Nikdy v životě jsem nekouřil. Zkoušel jsem to jako kluk, ale bylo mi z toho špatně. Tuto fintu vám nespolknu."

"Já jsem vám ten trik s cigaretou taky nespokl. Stál jste tam ve tmě za dveřmi a čekal, až se vaše žena vrátí domů. A pak jste uslyšel přijet auto. Skrze mléčné sklo dveří jste spatřil siluetu. Její střevíčky zaťukaly po chodníku. Vyběhla do šesti schodů, na okamžik se zastavila, jako by uvažovala, jestli má hledat v kabelce klíče, pak sáhla po klíče a vstoupila do předsíně. Rozmáchl jste se a bodl ji do zad. Bodl jste ji podruhé, potřetí. Bodal jste ji tak dlouho, až se zhroutila k zemi. Její tvář s něhou výčitkou zakryly dlouhé světlé vlasy. Co je Vám, Ruprechte? Není vám nevolno?"

"Jsem v naprostém pořádku, vrchní inspektore. To, co mi tu vyprávíte, je sice působivé, ale není to o mně."

"Je to o vás, Ruprechte. Snažíte se ovládat, ale hlas se vám chvěje. Každému zločinci se chvěje hlas, když se mu připomene hrůzný čin, jehož se dopustil. Proč jste ji tolikrát bodal? To jste ji tak nenáviděl?"

"Měl jsem svou ženu rád. Přestože jsem si našel přítelkyni."

"A máte ji rád pořád?"

"Když je mrtvá, musím se na to dívat jinýma očima."

"Kdybyste ji měl rád, nebyl byste ji zavraždil! A den po její smrti byste ji měl rád ještě víc než předtím, protože byste si začal uvědomovat, co jste ztratil! Vy jste ji neměl rád, Ruprechte! Nikdy jste ji neměl rád! Vzal jste si ji pro peníze, ne z lásky! Opravdu jste se zamiloval teprve do slečny Jeřábkové! Zamiloval jste se tak, že jste kvůli ní vraždil! Kvůli ní a kvůli penězům! Když jste spáchal ten hrozný čin, sedl jste do auta a jel pro svou vyvolenou. Na mostě jste zpomalil nebo zastavil a hodil nůž do řeky. Tady jste se dopustil druhého omylu. Naši technici ten nůž vytáhli."

"O žádném noži nevím."

"Ale víte. Použil jste nůž, který doma běžně nepoužíváte. Kdyby vaši ženu zabil někdo jiný, přinesl by si svůj nůž nebo by vzal nůž z kuchyně. Vy jste se rozhodl pro nůž ze soupravy, kterou vaše žena používala při svátečních příležitostech. Cizí člověk nemohl vědět, kde je ten nůž uložen. Nebo si myslíte, že je logické, aby se u vás málo používaný nůž ztratil a tentýž nůž se našel v řece?"

"O nožích, které máme doma, nemám přehled. Kuchyně je pro mě španělskou vesnicí."

"Pro mě taky, Ruprechte. Ale přesto vím, kde je co uloženo. V cizích kuchyních se ale nevyznám. Když jste se zbavil nože, jel jste kolem vašeho podniku k domu slečny Jeřábkové. Tam jsem na vás čekal a zatkl vás pro důvodné podezření z dokonání trestného činu úkladné vraždy. A to je všechno, Ruprechte. Takhle to bude sepsáno v protokolu. A vy ten protokol podepíšete. S doznáním viny."

"Vrchní inspektore, vy jste se asi zbláznil! S tímto fiktivním příběhem mě chcete postavit před soud? Vždyť nemáte jediný solidní důkaz! I ten nejmizernější obhájce roztrhá vaše tvrzení na cucky! Jestli si myslíte, že to podepíšu, jste idealista! Naopak si myslím, že vy podepíšete příkaz, aby mě propustili na svobodu!"

"Omyl, Ruprechte. Vy to doznání podepíšete. Máme ještě jeden důkaz – korunního svědka. Svědka, který dosvědčí, že jste tu vraždu spáchal. A soud mu uvěří bez jakýchkoli pochybností."

"Toho svědka bych chtěl vidět."

"Připravte se na šok. Je to člověk, který s dokonalou jistotou dokáže, že jste vrahem. Vybavte si ještě jednu scénu, když jste čekal v temné předsíni s nožem v ruce. Skrze matné sklo vstupních dveří jste viděl známou postavu, jak spěch po chodníku. Vybíhá po schodech, otevírá dveře a vchází do předsíně. Bodáte ji do zad dřív, než se stačí otočit. Bodáte ji podruhé a potřetí. Bodáte ji tak dlouho, dokud se nezhroutí na zem. Vidíte to zase před sebou, Ruprechte? Já vím, proč jste ji tolikrát bodal. Nechtěl jste vidět tvář své ženy dívající se na vás s výčitkou vražděného člověka, protože ten pohled by vás pronásledoval do smrti. Po šesté ráně klesla a světlé vlasy jí zakryly obličej. Otřel jste nůž do jejího kabátu, zabalil ho do novin a vyběhl z domu. Skočil jste do auta a ujížděl pryč."

"Říkal jsem vám, vrchní inspektore, že jsem to nebyl já, kdo –"

"Ale byl. Vy jste totiž nezabil svou ženu, ale slečnu Jeřábkovou. Přijela si pro vás. A zároveň se chtěla přesvědčit, jestli jste jí o tom rozvodu nelhal."

Ruprecht zbledl.

"To není možné!" vydechl. Ale rychle se zase vzpamatoval.

"Jsem tím sice otřesen, vrchní inspektore, ale jak chcete dokázat, že jsem v tom domě byl já? Nikdo mě tam neviděl!"

"Viděla vás vaše žena. Domnívala se, že nebudete odpoledne v práci, ale u slečny Jeřábkové. O vašem vztahu už věděla několik měsíců. Místo ke kadeřníkovi jela pro svého otce a pak spolu čekali před domem vaší přítelkyně. A když se slečna Jeřábková rozjela k vám, zpovzdálí ji sledovali. Viděli vás, jak jste vyběhl z domu, byl jste v obličejí stejně bílý jako teď. Co bylo dál, už víte. Našli slečnu Jeřábkovou mrtvou a domysleli si, kdo měl být zavražděn. A zavolali policii. Chcete to slyšet z úst vlastní ženy?"

Ruprecht zavrtěl vyčerpaně hlavou.

"Nevod'te ji sem, prosím," řekl tiše. "Podepíšu doznání."

LUCKA

Než jsem utekla z domu, nemohla jsem si stěžovat. Lidé, u nichž jsem bydlela, mě měli rádi a pečovali o mě lépe, než by se starali o vlastní dítě, kdyby nějaké měli. Poskytli mi všechno, co jsem potřebovala – pokojík s hračkami na modrém koberci, dostatek volnosti a něco dobrého k snědku, kdykoli jsem zabrousila do kuchyně. A přestože byli oba zaměstnaní a vraceli se až večer, vždycky si našli chvíli času, aby si se mnou pohráli. V hodinách samoty jsem se dívala z okna a pozorovala provoz na silnici. Osobní auta vypadala z desátého patra jako barevné brouci, zatímco těžké nákladňáky připomínaly kostky z dětské stavebnice a pokaždé, když projely kolem, rozdrnčely tabule skla ve dveřích. Když jsem se zadívala přes louku k lesu, vybavila se mi mlhavá vzpomínka na maminku. Nepamatovala jsem si, jak vypadala, ale věděla jsem, že byla hodná a že mi bylo u ní teplo. Také jsem byla přesvědčena, že jsem měla sourozence, snad dva bratry a sestřičku. Jenže potom jsem se jednoho dne probudila – a byla jsem v cizím bytě. Zpočátku mi bylo smutno. Stýskalo se mi po mamince a plakávala jsem, až jsem usnula vyčerpaním. Ale postupně jsem si zvykla, nový domov byl hezký a čistý a kolem byla spousta zajímavých věcí. Také jsem si našla kamarádku, zrzavou Lindu z vedlejšího domu. Ta byla zprvu trochu nafoukaná, protože byla starší, ale zanedlouho jsme se spřátelily a podnikaly spolu toulky po okolí. Byly to pěkné měsíce. Každý večer jsme se sešly a vyrazily na průzkum neznámých míst, kam se žádná z nás sama neodvážila. Když bylo škaradě, zalezly jsme si do sklepa nebo na půdu a povídaly si. Potom se Linda začala měnit. Zničehonic byla uzavřenější a skoupá na slovo. Hovořila se mnou přezíravě a chovala se, jako bych byla malá. Nechápala jsem, co se to s ní stalo. Přemýšlela jsem, jestli jsem ji nějak neurazila nebo jí neublížila, ale na nic jsem nepřišla. A protože jsem za ní nechtěla dolézat, ztratila jsem kamarádku. Jednou jsem ji viděla, jak přebíhá silnici. O několik dní později, bylo to v neděli, se spustil liják. Seděla jsem před vchodem a znučeně pozorovala veliké kapky, jak se rozstříkují na chodníku a dělají bubliny. Kde se vzala, tu se vzala, najednou tu byla Linda. Byla promočená na kůži a voda z ní jen crčela. Byla jsem ráda, že se objevila, měla jsem si s kým povídat. Počkala jsem, až se d do pořádku, a vybídla ji, aby se posadila vedle mě. Uvelebila se, opřela si o mě svou zrzavou hlavu, zavřela oči a zasněně zavrnila:

"Ach, Lucko, kdybys věděla, jak je báječný!" Neřekla jsem nic – nevěděla jsem, o čem mluví. Chvíli jí trvalo, než se rozpovídala. Nejprve pomalu a zajímavě, ale pak rychle a o překot ze sebe všechno vysypala, jako by se chtěla podělit o své štěstí. Byla bláznivě zamilovaná. Každý večer přeběhla silnici a utíkala po louce k lesu, kde bydlel Tom. Byl velký a černý a měl mohutné vousy. A uměl tak nádherně povídat! Vydržela by ho poslouchat pořád! Vracela se od něho až k ránu. Přestalo pršet. Linda vstala, slastně se protáhla a já si poprvé všimla, jak je unavená.

"Tak já jdu, Lucko," zavrnila ospale.

"Někdy se zase zastavím." Potom ji přejelo auto a zůstala jsem sama. Čas plynul. Na silnici za domem se objevily kombajny a vlečky za zlověstně frkajícími traktory byly plné zrní. Chování lidí, u nichž jsem bydlela, se změnilo. Žena se na mě zadívala častěji než předtím, až jednou řekla:

"Je z tebe slečna, Lucko. Pojd', dám ti něco dobrého, ať rosteš do krásy!" A muž mě bral do náruče a dlouho hladil.

"Jsi už velká, Lucinko," šeptal.

"A moc hezká!" Bylo mi to příjemné a nebránila jsem se. Když začalo foukat ze strnišť a padat listí ze

stromů, pocítila jsem, že se se mnou něco děje. Najednou jsem si přestávala rozumět. Dosavadní hravost a bezstarostnost byly ty tam. Místo toho se mě zmocňovala podivná melancholie. V nejasných snech ke mně promlouval neznámý vnitřní hlas. Lákal mě ven a sliboval poznání něčeho neobyčejně krásného. A naznačoval, že to najdu za silnicí u lesa. Toužila jsem poznat, co mi vnitřní hlas nabízel. Moc jsem po tom toužila, ale bála jsem se opustit bezpečí domova. Měla jsem se dobře a nic mi nescházelo. Vnitřní hlas nakonec zvítězil. Jednou večer jsem opatrně přeběhla silnici a kradla se po špičkách k lesu. Louka se zdála ve tmě nekonečná. Něco nade mnou zahoukalo. Lekla jsem se a začala se bát. Chtěla jsem se vrátit, ale vtom jsem spatřila dřevěnou boudu a před ní stál – Tom. Byl krásný. Mnohem hezčí, než jsem si ho představovala ve svých snech – velký a statný, s mohutným hrudníkem a pevnýma nohama, a když na mě upřel své jiskrné oči, cítila jsem, jak mě opouštějí síly. Přistoupil ke mně a dlouho si mě prohlížel. Chtěla jsem utéci, ale byla jsem jako uhranutá. Nedokázala jsem se pohnout z místa.

"Ty jsi nádherná kočička!" zapředl hlasem, který mi zněl v uších jako rajska hudba.

"Nejhezčí, jakou jsem kdy viděl! Pojď dál!" Šla jsem za ním jako zmámená. A když mě potom vzal do náruče, zapomněla jsem na celý svět. Vůbec mě nenapadlo, že bych se měla bránit. A ani jsem se bránit nechtěla. Ráno jsem se vracela domů opilá láskou a štěstím. Celý den jsem spala nebo přemýšlela, kromě několika chvil povinné pozornosti k lidem, u nichž bydlela. Nechtěla jsem, aby na mně poznali, že už nejsem poctivá. Ale hlavně jsem přemýšlela. K večeru jsem dospěla k přesvědčení, že miluji Toma víc než Linda. Ona k němu jen chodila, zatímco já jsem s ním chtěla zůstat napořád. Linda byla vždycky sobecká a nafoukaná a myslela hlavně na sebe. Kdežto já – já jsem viděla jen Toma. Byl pro mě vším a nic jiného pro mě neexistovalo. Za soumraku jsem se rozhodla. Naposledy jsem se rozhlédla po svém pokojíku, pohladila očima důvěrně známé předměty. Prošla jsem se po bytě, který mi byl domovem, a pomazlila se s mužem a ženou, u nichž jsem bydlela. Téměř mi bylo líto, že nepoznali, že se s nimi laskám na rozloučenou. Za silnicí jsem se zastavila a ohlédla. Oba se vykláněli z okna.

"Lucko, pojď domů!" volala žena a v duchu jsem ji viděla, jak mi chystá něco dobrého k jídlu.

"Lucinko, prosím tě, vrať se!" slyšela jsem hlas muže a cítila jeho ruku, jak mě hladí po mém těle. Viděla jsem jejich nešťastné tváře. Nechybělo mnoho, a byla bych se vrátila. Ale za loukou byl Tom. I on měl mnoho dobrých věcí a byl tisíckrát něžnější. Rozběhla jsem se za ním. Muž a žena za mnou ještě něco křičeli, ale nerozuměla jsem jim. Utíkala jsem před svým svědomím tak rychle, že mi vítr svištěl v uších. Tom na mě už čekal. Hořel touhou a žádostivostí ještě víc než já a vrhl se na mě, sotva jsem vstoupili do jeho příbytku. Tím začal náš společný život. Přes den jsem spali a milovali se. A vstávali, když se slunce sklánělo k obzoru. Nejednou jsme se po probuzení najedli a znovu se milovali. Byly to hezké dny a ráda na ně vzpomínám. Tom mě jako správný zálesák učil životu v lese. Brzy jsem uměla lovit, vybírat hnízda a vyhýbat se myslivcům. Byla jsem šťastná a nedovedla si představit, že by tomu mělo být někdy jinak. Jenže osud byl nelítostný. Jednoho dne mě Tom zavedl ke studánce, kam jsme chodili pít, a řekl:

"Budeš muset jít, Lucko. Až přijde čas, zase tě zavolám." Věděla jsem, že to tak musí být, Linda mi to říkala. Sklopila jsem hlavu a loudala se domů. Jaké bylo mé překvapení, když jsem zjistila, že lidé, u kterých jsem bydlela, tam nejsou. Místo nich jsem našla rozcuchanou ženu v kostkované zástěře a tlustého muže s hlavou holou jako žárovka, který, když mě uviděl ve dveřích, zděšeně zaječel:

"Vyžeň tu potvoru pryč! Podívej se, jak vypadá!" Raději jsem utekla. Našla jsem si neobývanou komoru v suterénu a snažila se nechodit lidem na oči. Blížila se zima a chtěla jsem být v teple. Navíc jsem zjistila, že má vášnivá láska k Tomovi nezůstala bez následků. To bylo zlé. Musela jsem si najít někoho, kdo by se o mě staral. Nemohla jsem zůstat sama a Tom byl daleko. Pozorovala jsem okolí a sondovala, kdo by se mi nejvíce líbil. Nakonec jsem si vybrala jednoho muže, který si mě všiml už předtím a několikrát na mě volal. Byl vysoký, měl široký dobrácký obličej a velké pracovitě ruce. Lepšího partnera jsem si nemohla přát. Když jsem ho spatřila, jak kráčí od samoobsluhy, vyšla jsem mu v ústřety. Uviděl mě zdálky. A jak jsem předpokládala, začal mě hned lákat k sobě. Vzduchovala jsem a zdráhala se, ale nakonec jsem k němu samozřejmě šla. Ani v nejmenším mě nenapadlo, jak surově mě odkopne. Trvalo mi několik dní, že jsem se z rány vzpamatovala. Potom jsem si řekla, že na to musím jinak. V situaci, v jaké jsem se nacházela, jsem si nemohla vybírat, kdo se mi líbí a kdo ne. Musela jsem se dívat po těch, co mě potřebují. O jednom takovém muži jsem věděla. Pamatovala jsem se na něho od léta, bydlel v protějším paneláku a měl časté odpolední směny. Taky měl nevrlou a hašteřivou ženu, která mu

znepříjemňovala život, kde mohla. Objevil se na chodníku od tramvaje půldruhé hodiny před půlnocí. Vracel se z práce, šoural se s aktovkou v ruce přihrblý a zamračený, jako by se mu ani nechtělo domů. Ani jsem se mu nedivila. Věděla jsem, že budu muset odvést mistrovský kus práce, abych ho vytrhla ze zamyšlení a prolomila hráz nedůvěry a zatrpklosti. Ale byla jsem si jista, že to dokážu. Když jsem se k němu připojila, zběžně na mě pohlédl a zamumlal:

"Á, to jsi ty." Jinak nic. Šla jsem vedle něho, mlčela a občas se o něho lehce otřela, abych mu zabránila pohroužit se znovu do chmurných myšlenek. A chvílemi jsem trochu zpomalila, aby na mě musel počkat. Zabral teprve v poslední třetině cesty od zastávky. Náhle se na mě podíval jinýma očima a začal se mnou mluvit. Nejdřív nesměle, jako by chtěl oťukat terén. Když se přesvědčil, že je příhodný, dodával si postupně odvahy. V přízemí jejich domu nesvítilo světlo. Čekala jsem, že sáhne po vypínači, ale místo toho mě pohládl po hlavě. Neuhnula jsem. Naopak jsem se k němu přitiskla. Ve výtahu mě vzal do náruče.

"Půjdeš se mnou domů?" zeptal se tiše. Šla jsem. V bytě byla tma a ticho a voněl tam jablečný šampón. Muž si odložil kabát a nakoukl do ložnice. Jeho žena ležela na posteli s knihou na obličejí a s natáčkami ve vlasech a ani se nepohnula. Vzal si pyžamo a zavřel dveře. Ve vedlejším pokoji spaly děti. V kuchyni připravil něco k jídlu. Potom mě zavedl do obývacího pokoje. Posadil se na gauč a než jsem se nadála, ležela jsem mu v klíně. Měl teplé a hebké ruce a bylo mi u něho dobře. Laskal se se mnou víc než hodinu. Když odbila půlnoc, vstal a podíval se na mě smutnýma očima.

"Jak rád bych si tě tu nechal," řekl a věděla jsem, že to myslí vážně.

"Ale víš, že to nejde." Vstala jsem a šla za ním. Když si oblékal kabát, dveře ložnice se otevřely.

"Ty někam jdeš?" zeptal se nevrle ospalý hlas jeho ženy. Byl mi protivný. To jsem už byla na chodbě. Schovala jsem se za roh, aby mě neviděla.

"Jo, pro cigarety," odpověděl muž.

"Taky musíš pořád kouřit!" zavrčela.

"Kéž by ses těmi cigaretami udusil!" A zabouchla dveře do ložnice. Muž se na mě smutně podíval. Zhasl a potichu zamkl. Ve výtahu mě vzal znovu do náruče a hladil ještě něžněji než nahoře v obývacím pokoji. Potom jsem ho viděla, jak stojí před domem a dívá se za mnou těma svýma smutnýma očima. Bylo mi ho líto. Věděla jsem, že by nám spolu bylo dobře, a chtěla jsem se za ním rozběhnout. Ale zamáčkla jsem slzu a šla dál. Vlezla jsem oknem do své komory v suterénu, schoulila se do klubíčka a rozplakala se. Připadala jsem si hrozně opuštěná a plakala jsem i za toho nešťastného muže se smutnýma očima. Když jsem se probudila, dívala jsem se na svou situaci opět střízlivě.

"Nedá se nic dělat, Lucko, musíš si někoho najít!" řekla jsem si, když jsem si lízala přední tlapky a uhlazovala srst na bílé náprsnice.

"Za pár týdnů čekáš koťata a někdo se o vás musí starat!"

PLANETA FARAŮ

Kosmická loď se vynořila z hyperprostorového letu za drahou vnějšího měsíce. Když se stabilizovala v prostoru, pilot oznámil polohu do ústředí mezihvězdných letů a zamířil k Zemi. O půl hodiny později kapitán vyhlásil poplach. Astronauti se seběhli do společenského sálu. Poplach je překvapil, protože ho nečekali. Vraceli se z průzkumné expedice, jejímž úkolem bylo prohledat přilehlou oblast spirálního ramene galaxie do vzdálenosti dvou set světelných let a najít planetu vhodnou k budoucímu osídlení.

Výprava byla úspěšná, u jedné hvězdy objevila oběžnici s ideálními podmínkami pro život a s primitivní civilizací, která se v první fázi kolonizace mohla stát zdrojem potřebných pracovních sil. Úroveň domorodé populace pak měla být postupně snižována a o jejím definitivním osudu by rozhodla zvláštní komise. Kapitán kosmické lodi vešel energicky do sálu. Krátce se rozhlédl, a když zjistil, že kromě dvou křesel v první řadě jsou všechna místa obsazena, předstoupil před posádku.

"Právě jsem dostal bleskovou depeši z centra," oznámil.

"Předseda Společnosti pro sblížení národů si přeje promluvit k nám dřív, než přistaneme. Protože to bude projev mimořádné důležitosti, svolal jsem vás sem." Pokynul dozorčímu důstojníkovi a posadil se do křesla uprostřed první řady. Sto třicet párů mužských a ženských očí se upřelo na velkou obrazovku na stěně před nimi. Objevilo se na ní schéma sluneční soustavy s dvanácti planetami obíhajícími kolem oranžového slunce. Čtvrtá planeta se zvolna přiblížila. Byla namodralá a kroužila kolem ní dva měsíce.

Když zaplnila obrazovku, promítla se na ní tvář šedesátiletého muže s hustými šedými vlasy.

"Po čtyřech letech putování hlubinami vesmíru se vracíte na planetu, která byla vaším domovem," řekl muž, který zastupoval lidstvo. Hovořil tichým, unaveným hlasem a váčky pod jeho očima naznačovaly, že několik nocí nespál.

"Vím, že se všichni nesmírně těšíte domů, ke svým rodinám a ke svým blízkým. Stejně se těšili účastníci výprav, které se již vrátily, a nejinak tomu bude s expedicemi, které přiletí po vás. Bohužel vás musím seznámit s nepříliš příjemnou skutečností, že náš svět se od chvíle, kdy jste ho s máváním a úsměvy na rtech opouštěli, změnil." Astronauti v bílých kombinézách se jmény na zádech a se znaky mezinárodní organizace na pravém rameni zpozorněli. Mnozí z nich se naklonili dopředu, aby jim neuniklo ani slovo, a jejich tváře zneklidněly.

"Ano, náš svět se změnil," pokračoval představitel Společnosti pro sblížení národů.

"Odlétali jste z rodné planety Faraah v dobách míru, hospodářského rozkvětu a relativně plodné mezinárodní spolupráce. Dnes, po pouhých čtyřech letech, visí nad naší krásnou planetou hrozba strašlivé války, která by nevyhnutelně smetla z jejího povrchu život." V sále kosmické lodi nikdo téměř nedýchal. Žádný z astronautů nepředpokládal, že při návratu ho uvítají taková slova.

"Byli jste vysláni, abyste společně – bez ohledu na to, z kterého národa či světadílu pocházíte – rozšířili obzor poznání všech obyvatel naší planety. Během čtyř let ve vesmíru jste sami pochopili, že jedině vzájemné porozumění a spolupráce vede k cíli. Proto se k vám obracím s výzvou, která je rovněž mou osobní žádostí, abyste po přistání jednotně vystoupili proti nesmyslné válce a proti všem, kdo –" Něco zapraskalo. Státníkův obraz zmizel a místo něho naskočila směsice čar. Dozorčí důstojník ji nahradil záběrem planety s důvěrně známými obrysy kontinentů. Lidé v sále zašuměli. Ale jen na okamžik, protože je oslepil ostrý záblesk. Vzápětí nato se v krásné tváři Faraah objevila trhlinka. Potom další a další. Jednotlivé části planety se začaly rozestupovat a všechno zmizelo v bílém oblaku mlhy. Astronauti vyskočili z křesel. Jedni byli tak ochromeni hrůzou, že stáli a nebyli schopni pohybu, druhí ukazovali s napřaženou rukou na obrazovku, jako by nemohli uvěřit tomu, co viděli, další se zhroutili s obličejem v dlaních do křesel nebo začali zmateně pobíhat po sále. Několik žen, majících doma děti, začalo plakat. Do toho se ozval lhostejný hlas palubního počítače:

"Před námi se nachází shluk velkých těles pohybujících se všemi směry. Doba setkání s nejbližšími z nich činí čtrnáct minut třicet sedm sekund. Obranné prostředky jsou nedostačující. Hrozí nebezpečí zničení lodi. Opakuji: hrozí nebezpečí zničení lodi." Kapitán se probral z šoku nejdříve. Sáhł za opasek a vytrhl kapesní dispečink.

"Okamžitě zahajte přípravu k hyperprostorovému letu! První a druhý důstojník ke mně, ostatní na svá místa! Start za osm minut!" Stiskl tlačítko a kosmickou loď se rozlehl řev klaksonů.

"To nemůžeme stihnout!" vykřikl navigátor. "Za tak krátkou dobu nestačíme propočítat dráhu! Je to nebezpečné, kapitáne! Můžeme se vynořit v neznámé oblasti vesmíru!"

"Poletíme k planetě s primitivní civilizací! Jinou možnost nemáme! Proved'te rozkaz! Údaje jsou v paměti počítače!" Navigátor zasalutoval a vyběhl ze sálu, ostatní za ním. Kapitán se za nimi díval, a když osaměl, posadil se ztěžka do křesla a zakryl si rukou oči. Ale za minutu vstal a rychlým krokem se vydal do pilotní kabiny. Přesně za osm minut po vyhlášení poplachu se prostor, v němž se kosmická loď nacházela, rozehrál barvami spektra, od temně karmínové do oslepující světle fialové. V následující sekundě byl tento prostor prázdný. Ve stejném okamžiku se podobný jev odehrál v obráceném pořadí sto dvacet světelných let od planety Faraah. Nevelký prostor se rozzářil oslňující fialovou barvou, potom postupoval po paletě barev k pohasínající rudé, a když potemněl, objevila se v něm kosmická loď. Na jejím boku se skvěl zlatý nápis RAMSES.

"Sluneční soustava s devíti planetami," oznámil mechanický hlas palubního počítače.

"Hvězda je stejného typu jako naše, mezi čtvrtou a pátou planetou se nachází nebezpečné pásmo asteroidů. Příznivé podmínky k životu na třetí planetě..."

* * *

"Otče," oslovil černovlasý mladík prošedivělého muže, když zůstali v parku sami.

"Před několika lety jsi mi slíbil, že až budu mít osmnáct, povíš mi o historii našeho rodu."

"Ano, slíbil," odpověděl faraón.

"Ale nevím, jestli máš dost vědomostí, abys všechno pochopil."

"Mám," řekl následník trůnu chvatně a v jeho tmavých očích zahořely plamínky potlačované zvědavosti.

"Opravdu mám, otče! Vždyť sám dobře víš, že celé dny sedávám v knihovnách kněží a pročítám prastaré knihy! I když mnoha věcem nerozumím, vím toho hodně!"

"Ach, chlapče," vzdychl faraón a smutně potřásl hlavou.

"Ty si myslíš, že toho hodně víš. Kdybys jen tušil, kolik toho znali naši předkové! Ti měli tolik vědomostí, že jimi mohli jako barevnými kamínky posázet celou nebeskou klenbu! Během staletí však kamínek po kamínku vypadával. A dnes? Dnes nám jich zůstalo tak málo, že bychom jimi stěží vyplnili jedno okno v Isidině chrámu!" Chvilí kráčeli mlčky. Potom se mládenec opět odvážil promluvit.

"Kdo byli ti naši předkové?" Otec se nadechl, ale pak místo odpovědi zamířil k lavičce a posadil se. Syn ho beze slova následoval.

"Kdysi dávno," začal vyprávět panovník a zadíval se do černě noční oblohy poseté myriádami hvězd,

"snad před tisíci lety nebo i více, to už dnes nikdo přesně neví, se jedna kosmická loď vracela domů.

Těsně před přistáním se jejich rodná planeta rozpadla a nešťastní trosečníci přistáli na tomto světě, aby si na něm vytvořili nový domov."

"Takže tady předtím nežili lidé?"

"Nepospíchej tolik, chlapče. Trosečníci zde našli zemi obydlenou primitivními lidmi, kteří byli dosud jednou nohou v době kamenné. Zpočátku je chtěli vyhladit, aby měli zemi pouze pro sebe, ale zabránila tomu jedna jediná skutečnost, která pak měla nedozírný význam pro budoucí pokolení. Naši předkové ji pokládali za nesmírně výhodnou, ale já se domnívám, že to byl katastrofální omyl."

"Co to bylo?"

"Naši předkové záhy po přistání zjistili, že dokážou zdejší primitivní bytosti ovládat pouhou myšlenkou. Jistě si umíš představit, že se rázem stali neomezenými pány této země. Vytvořili stát, v němž se kapitán lodi stal vládcem a ostatní členové posádky se starali nejen o výstavbu země a armády, ale také o to, aby ani jediné zrno vědomostí neproniklo do vědomí domorodců. Tak to šlo rok za rokem, století za stoletím." Faraón se teskně zadíval do míst, kde zářily hvězdy Eridanu.

"V době, kdy kněží začali zapomínat, kde se nachází naše slunce, se něco stalo. Začalo nás ubývat. Naše ženy rodily méně a méně dětí. Generace učenců se tímto problémem zabývaly několik desetiletí. Jedni tvrdili, že vinu nese zdejší slunce, které vydává neznámé záření, jež deformuje naše geny. Jiní se domnívali, že příčina je v nás samých, protože muži dávali přednost vášnivým Egypt'ankám před jejich vlastními chladnými ženami."

Mladík se začervenal a rozpačitě poposedl.

"Nemusíš se stydět, chlapče, vždyť jsi dospělý," řekl faraón.

"Pokus se představit si tehdejší situaci. Naznačil-li muž domorodé dívce, aby ho milovala, pak ho ta dívka milovala vším ohněm, který v sobě měla. Co mu ve srovnání s tím mohla dát vlastní žena? Nebo kterákoli z ostatních našich žen? Není divu, že je naši muži zanedbávali. Po několik generací sice platil zákon, který zakazoval styky s domorodými ženami, ale pochybuji, že by toto nařízení někdo dodržoval, protože naši muži nemohli mít s Egypt'ankami děti." Faraón se opět na chvíli odmlčel.

"A potom se jedné domorodé ženě narodilo dítě, které bylo zplozeno z našich předků. Záhy se narodily další děti. Nikdo z našich praotců nevěřil, že jsou to jejich děti, když se po dlouhá staletí z jejich styků s domorodými ženami žádné dítě nenarodilo. Nechali je žít, a tím se dopustili dalšího tragického omylu. Protože tyto děti a ani jejich potomky už nedokázali ovlivňovat svou vůlí." Vládce země zasmušile zavrtěl hlavou, jako by nechápal nerozumné počínání svých předchůdců, a zadíval se do dále, kde se ve dne rýsovaly obrysy pyramid.

"Tito bastardi, jinak je nemůžeme nazývat, zdědili po nás chytrost a inteligenci a po svých matkách odvahu a houževnatost. Svou novou vlastnost, která je výrazně odlišovala od ostatních Egypt'anů, dokázali mistrně skrývat. Věděli, že jakmile je někdo z nich odhalen, skončí okamžitě na popravišti. Přesto jich přibývalo a v zemi se šířily nepokoje. Mnoha pokolením našich dědů se ještě dařilo tyto bouře likvidovat tím, že vydali příkaz ke stavbě monumentálních hrobek, kterým dnes říkáme pyramidy. Stavby řídili naši kněží a při rozdělování prací snadno rozpoznali bastardy od čistokrevných domorodců. Jenže mnozí otcové, a zvláště ti, co neměli děti se svými ženami, začali své nevlastní děti chránit. Vyváželi

své syny a dcery tajně ze země a nechávali je vychovávat na neznámých místech. Nicméně v říši opět zavládl klid a mír a naši předkové znovu upadli do sladké nečinnosti." Faraón se nevesele pousmál a dlouze vzdychl.

"Bylo to údobí největšího rozkvětu naší říše. Byli jsme silní a mocní. Až do osudného dne, kdy do země vtrhla armáda, jejíž vojáci se na příkaz našich kněží nedali na útěk, nýbrž pochodovali dál a zabírali jeden kraj za druhým. Než se faraónovi a kněžím podařilo sestavit armádu, která se dokázala postavit na odpor, ztratili jsme všechna území na severovýchodě, která nám umožňovala obchod s Indií. A nejen to – v bojích padla více než polovina kněží." Od moře přilétl závan chladnějšího vzduchu. Panovník se zachvěl a vstal.

"Je nás už málo, chlapče," řekl smutně. "Tak málo, že si za ženu budeš muset vzít vlastní sestru."

LÉTAJÍCÍ TALÍŘ

Dámy, prosím, nečtěte. Už název by vás měl odradit, protože to, o čem bude řeč, je čistě mužská záležitost. (I když se ji pravděpodobně nepodaří utajit, neboť jsou mezi námi slabší jedinci, kteří hned všechno vyžvaní, a navíc – už průměrně inteligentní ženě neujde nic, co by se mohlo týkat jejího muže.) Tak tedy, pánové, představte si, že jste se dostali do mé situace. Je vám čtyřicet, vlasy na hlavě vám řídnou a máte zdravě žárlivou ženu. Bydlíte na předměstí, takřka na konci ulice. Do posledního domku, hned vedle vás, se nastěhují Kratochvílovi. Ona je hvězda kolem třiceti, její muž je často na služebních cestách. Samozřejmě se do ní zakoukáte. Představujete si, jaké by to bylo, kdybyste byli spolu třeba – vlastně je to jedno, kde byste byli, hlavně abyste tam byli sami. Po několika dnech (nebo týdnech) si uvědomíte, že ona je třída, zatímco vy jste starý kocour, který nemá šanci, a pustíte to z hlavy. A najednou vám ve dvě hodiny v noci zavolá, abyste k ní okamžitě přišel, protože jí na zahradě přistál létající talíř. Ted' se vás ptám, pánové, co byste dělali, kdybyste byli na mém místě? Přirozeně mi nevěříte. Řeknete, že je to blbost. Že něco takového není možné. Ale ono se to stalo. Přesně tak, jak jsem to vyličil. Ve dvě v noci zvoní telefon. Zašmátrám na stolku po sluchátku a přiložím je k uchu.

"Prosím," říkám v polospánku. Volá paní Kratochvílová.

"Pane Veselý, přijďte ke mně! Na zahradě mi přistál létající talíř! Nevím, co mám dělat! Jsem doma sama a hrozně se bojím!" Hlas se jí chvěje, ale spíše vzrušením než strachem.

"Něco se vám zdálo," zabručím.

"Nezdálo! Vidím ho z okna! Je to na něm dokonce napsáno! Prosím vás, přijďte hned ke mně!"

"To se vám opravdu jen zdálo," povídám.

"Běžte spát." A pokládám sluchátko.

"Kdo to byl?" zamumlá žena.

"Nějak bláznivá ženská. Nemůže spát a otravuje lidi."

"Ženská?"

"Myslíš, že jenom chlapi blbnou? Spi, ráno musíme vstávat." Obracím se na bok a pokouším se usnout. Nějak mi to nejde. Před očima se mi vybavuje paní Kratochvílová. V průsvitné noční košilce a s rozpuštěnými vlasy. Sama v celém domě. Krásná a žádostivá. Představuji si, jaké by to bylo, kdybych ted' vstal a šel – Jenže vedle mě leží žena. Slyším, jak pravidelně oddychuje. Představa paní Kratochvílové se vrací. Otevírám oči, abych ji zahnal. Světla venku je víc, než by v tuto dobu mělo být. To je zvláštní. Opatrně vstávám a plížím se z ložnice. Dávám si pozor, abych nevzbudil ženu. Oknem z předsíně se dívám do zahrady Kratochvílových. Něco tam září. Skrze keře nevidím, co to je. Kradu se z domu. Jen tak, jak jsem, v pyžamu a v trepkách. Kritický okamžik u dveří. Zámek tiše cvakne a jsem venku. Procházím živým plotem. Slyším tiché volání:

"Pane Veselý! Tady jsem!" Stojí u šeríku před zadním vchodem a oči jí hoří vzrušením. Má rozpuštěné vlasy a na sobě jen nadýchaný župan. Je ještě hezčí než v mé představě. Přibíhám k ní. Přitiskne se mi k paži.

"To jsem ráda, že jste přišel!" Z místa, kde se ke mně nad předloktím přitlačila, se mi rozlévá po těle horko. V hlavě mám náhle prázdno a kolena jako z těsta.

"Paní Kratochvílová!" vydechnu blaženě. Ale ona ukazuje někam do křoví.

"Vidíte ho?"

"Koho?" ptám se hloupě. Jak mohu něco vidět, když se mi do paže pod ramenem vpalují dvě žhavé

polokoule?

"Létající talíř!" zašeptá a rozhrne větve. Skutečně! Na zahradě u Kratochvilů je létající talíř! Visí čtyřicet centimetrů nad záhony petržele, cibule a jahod a má asi pět metrů v průměru. Je jasně žlutý a s červeným pruhem po obvodu. Nad řadou malých okének má zřetelný nápis: UNIDENTIFIED FLYING OBJECT a pod tím v závorkách drobnějším písmem pro ty, co neumějí anglicky: LÉTAJÍCÍ TALÍŘ. Hledím na něj jako vyjevený. Než se zmohu na slovo, talíř se vznese a s vzrůstající rychlostí odlétá k obzoru.

Díváme se za ním, dokud nezmizí z dohledu. První se vzpomíná paní Kratochvílová.

"Děkuji vám, že jste přišel, pane Veselý! Hrozně jsem se bála! Dobrou noc!" Vlepí mi na tvář rychlou pusou a mizí v domě. Klíč ve dveřích se dvakrát otáčí. Vzdychnu a šourám se domů. K ložnici se dostávám bez úhony. Ale tam zakopnu o práh a vrazím loktem do dveří. Sklo zadrnčí. Žena se posadí a rozsvítí lampičku.

"Kdes byl?"

"Na zahradě u Kratochvilů přistál létající talíř," povídám a jdu do postele. "Byl jsem se na něho podívat." Sleduje mě se zamračeným pohledem, který nevěstí nic dobrého.

"Tak? Létající talíř, jo?" A vrazí mi facku, až mi zajiskří v očích.

"Vidím ho na tvé tváři!"

"Anežko," bráním se. "Opravdu tam byl létající talíř!"

"Já ti dám létající talíř! Od zítřka bude u nás létat všechno, nejen talíře! Uvidíš ten fofr!" A taky jo. Žena je v zásadních věcech důsledná. Když se pohádáme, odmítá se o mě starat. Musím si vařit, prát, žehlit, a dokonce i štepovat ponožky. Je to peklo. Navíc se mnou nemluví, a když se na mě podívá, připadám si jako prašivý pes. A nemohu se bránit. Nikdy mi neuvěří, že jsem s paní Kratochvílovou nic neměl. Ale snad ji to časem přebolí. Do té doby to musím nějak vydržet. Rozvádět se nechci. Asi za čtrnáct dní zvoní telefon znovu. Opět v noci. Tentokrát jsem na to připraven. Zvonek je utlumen a jenom zavrní.

"Přiletěl létající talíř!" slyším hlas paní Kratochvílové.

"Už je tu zas!" Pokládám sluchátko a poslouchám. Žena tiše pochrupe, nic tedy neslyšela. Vstávám a kradu se z domu. Paní Kratochvílová čeká za živým plotem. Beru ji za paži a jdeme spolu k šefíku. Létající talíř, který visí na záhony zeleniny, je stejný jako minule, ale pruh po obvodu má modrý a přerušovaný a zvolna se otáčí. Díváme se na něj a neslyšíme kroky. Najednou mě někdo energicky popadne za rameno, otočí a vrazí mi facku. Druhá facka vzápětí dopadá na tvář paní Kratochvílové.

"Já vám dám létající talíř!" povídá žena a zamne si spokojeně ruce. Potom ukáže k živému plotu.

"Domů!"

"Anežko, ale ten létající talíř tady opravdu je!" Žena ustoupí o krok, a vtom ho uvidí. Vykulí oči, napřáhne ruku a několikrát naprázdno otevře a zavře pusou. Udělá krok, druhý a jde k němu jako hypnotizovaná. Když se přiblíží na pět metrů, neznámá síla ji zvedá ze země a má žena mizí v útrobách svítícího stroje.

"Anežko!" vykřiknu. Ale létající talíř se vznáší a rychle stoupá k obloze. V několika sekundách je z něho tečka. Jsem z toho v šoku. Přece mi nemůžou ukrást ženu! Co si bez ní počnu!

"Třeba vám ji vrátí," povídá paní Kratochvílová a tře si levou tvář, která začíná otékat.

"Dobrou noc." Ráno hlásím zmizení ženy. O létajícím talíři se nezmiňuji. Stejně by mi nevěřili a jenom bych si přitížil. Čekám, co se bude dít. Po třech týdnech na mě uvalují vyšetřovací vazbu. Pro důvodné podezření dokonání trestného činu vraždy, uvádí prokurátor. Vraždy vlastní ženy. Ve výpovědi paní Kratochvílové stojí, že od nás občas slyšela hádky, před několika týdny dokonce řinkot rozbíjených talířů. Pěkně mi to zavařila! Jako by se oni nehádali! Dva dny před přelícením nalézají mou ženu. V noční košili na silnici mezi Prahou a Mělníkem. Okamžitě ji odvázejí do psychiatrické léčebny, protože pořád blábolí o létajících talířích. Ještě, že byla teplá noc a Anežka mi neprochladla. Propouštějí mě z vazby. Jedu se domů převléci a hned potom za ženou. Už na mě čeká. Je bledá, očima těžká po stěnách a v pravém koutku má tik.

"Nechtěl jsem ti věřit, že mě unesl létající talíř," povídá bezbarvě. "Myslí si, že jsem cvok."

"Ty jsi mi taky nevěřila. Dala jsi mi dvě facky."

"Pořád mě sprchují teplou a studenou vodou."

"Mě zase zavřeli." Najednou mi visí kolem krku a řve jako malá holka.

"Já chci domů! Řekni jim, ať mě pustí! Pověz jim, jak to bylo!"

"Mně by taky nevěřili. Musíš na to jinak."

"A jak?" vzlykne.

"Zahraj jim divadýlko. Až se tě doktor při vizitě zeptá na létající talíře, buď hrozně udivená. 'Jaké talíře?' – 'Přece ty, o kterých jste nám vyprávěla.' – 'Já?' podivíš se ještě víc, a pak se zamyslíš. 'Počkejte ... už si vzpomínám ... my jsme se s manželem pohádali, jestli létající talíře existují nebo ne. Ráno jsme se pohádali znovu, to už kvůli něčemu jinému. Manžel se tak dopálil, že na mě křičel a nakonec rozbil soupravu svatebních talířů od babičky. Potom se už na nic nepamatuji.' Takhle jim to řekneš."

"To jim mám lhát?"

"Jasně. Usoudí, že jsi utrpěla přechodnou ztrátu paměti způsobenou silným vzruchem, který tvá nervová soustava nevydržela. Pár dní tě budou pozorovat a po týdnu tě pustí. Nějakou dobu budeš ještě chodit na kontroly a možná ti předepíší cvičení."

"Ale já jsem přece normální!"

"Oni taky. Myslíš, že jsou schopni uvěřit něčemu nenormálnímu? Udělej, co jsem ti říkal." Uposlechla a už ji mám zase doma. Je z ní ještě hodnější žena, než byla předtím, než ji unesl létající talíř. Jako by chtěla odčinit dvě facky, které mi neprávem dala. Žiji si jako v bavlnce. Ale kdykoli se zadívám do zahrady za živým plotem, napadá mě otázka: Co říkáte, pánové, může normální člověk žijící v normálním světě uvěřit nenormální věc? Jako třeba tvrzení, že vám na zahradě přistál létající talíř? Říkáte, že ne. Že je to jen skvěle vymyšlená finta. A určitě se chcete vsadit, že kdykoli odjede pan Kratochvíl na služební cestu, netrpělivě čekám, až má žena vypadne z domu na pravidelnou kontrolu nebo do cvičení. Ale to se mýlíte, pánové! Já jsem ten létající talíř skutečně viděl!

PANE, VYKRADLI VÁM BYT!

James Winton nastoupil do autobusu v Markhamu, na zastávce u křižovatky Kennedyho třídy s Devatenáctou ulicí. Posadil se zády k řidiči a jako obvykle si prohlížel lidi, kteří cestovali s ním. Bylo jich pár, v sobotu ráno z Toronta nikdo sever nejezdil, jen několik mužů a žen, kteří se vraceli z noční směny. Ti podřimovali nebo četli noviny, nad nimiž jim padala hlava. Jiní lidé tímto spojením jezdili málokdy. Proto si brzy všiml dvojice mladých lidí, kteří seděli přes uličku. Vypadali na dvacet, nejvýš pětadvacet let a drželi se za ruce. On byl vysoký, černovlasý, s bledým obličejem, nezvykle vysokým čelem a velikým červeným batohem na klíně. Ona byla o něco menší, její intelektuální obličej zdobily světlé vlasy a druhou rukou držela objemnou modrou tašku, z níž vystrkovalo hlavu černé kotě s bílou náprsenkou. Až potud vypadali normálně. Winton si však všiml, že ti dva spolu nemluví. Velice živě se zajímali o okolí, prohlíželi si všechno, co měli, a když bylo u silnice něco zvláštního, podívali se jeden na druhého a neznatelně přikývli. Jako by se spolu dorozumívali bez použití řeči. To bylo něco pro Jamese Wintona. Každou sobotu ráno vyjížděl z Toronta do polí. Celé dopoledne se brouzдал krajinou, kde nepotkal živou duši, a promýšlel děj nového příběhu. Odpoledne se vrátil domů, usedl k počítači a s prsty na klávesnici a očima na obrazovce spřádal nové dílo. James Winton byl spisovatel. Někdy hledal vhodný námět několik týdnů. Ted' měl námět přímo před sebou. A krásně modrou srpnovou oblohu k tomu. Jeho fantazie začala pracovat na plno. Co když ti dva mladí lidé nejsou obyčejní smrtelníci? Nejsou běžní lidé, mají větší hlavy, zvláště horní část lebky, která skrývá mozek. Jejich nevšední zájem o každou stavbu podél silnice. A ten podivný způsob komunikace – nedorozumívají se telepatii? Ale proč s sebou mají kočku? Á, už to mám, pomyslel si. Lidský intelekt v příštích staletích hodně pokročí. Nepochybně se stejně rychle bude rozvíjet i inteligence domácích zvířat. Kočky budou mít úplně jinou funkci, než mají dnes. Autobus zastavil na křižovatce mezi Hillborough a Hellborough. Winton někdy chodil doleva do kopců, ale dnes si zvolil otevřenou krajinu kolem Hellborough. I to mělo svůj význam. Když fabuloval příběh, chodil po loukách, pro dramatické příběhy potřeboval zvlněný terén, který odpovídal stoupání a poklesu napětí. Dvojice vystoupila s ním. Mladík si dal batoh na záda, vzal dívce jedno ucho tašky a vydali se ostrým tempem právě tam, kam měl Winton namířeno. Nešel nijak pomalu, nicméně chlapec s dívkou se rychle vzdalovali. Za deset minut mu zmizeli z očí. Když sestupoval k potoku, už na ně nemyslel. Ale když přešel lávku a vystoupil na břeh, spatřil je asi sto metrů před sebou. Stáli u keře, batoh a tašku měli u nohou a živě spolu rozmlouvali. Zjevně se na něčem nemohli shodnout, protože dívka provázela svá slova gesty, která znamenala jen to, že s ním v něčem nesouhlasí. Když ho

zpozorovali, popadli svá zavazadla s zmizeli za keřem. Winton přemýšlel, jestli má pokračovat stejným směrem. Nechtěl rušit jejich soukromé problémy ani být dotěrný, ale na druhé straně neviděl důvod, proč by měl měnit trasu své vycházky. Když jeho mozek začal přemýšlet, přestal vnímat okolí. Musel chodit po cestách, po kterých mohl jít se zavázanýma očima. Jinak by zabloudil. Nerozhodně přešlápl a potom se vydal ke keři. Vtom se nad keřem zablesklo. Zahřmělo a ozval se tichý svist. Winton se lekl. Pohlédl na oblohu, ale žádný tryskový letoun neviděl. Něco se dotklo jeho lýtky. Lekl se podruhé. Bylo to kotě. Černé, s bílou náprsenkou, celé rozčepýřené a kulhalo na přední tlapku. Podíval se ke keři. Mladou dvojici neviděl. Hlavou mu blesklo podezření. Co když ti dva mladí lidé byli skutečně z budoucnosti? Co když v tom batohu měli přístroj na cestování časem? A právě se vraceli domů? A kotě vyhodili ze stroje času, protože vážilo o pár dekagramů víc, než směli nést?

"Mňau!" ozvalo se kotě. Znovu se dotklo čumáčkem jeho lýtky a prosebně se na něho zadívalo. Jeho očima přešel zelený záblesk. Takový záblesk, jaký kočky v očích mívají, když jejich sítnice v noci odráží téměř neviditelné světlo. Winton zvedl kotě ze země a pohládl je po načechraném kožíšku.

"Copak sis to udělalo?" Kotě na něj pohlédlo a v očích mu opět mihl zelený záblesk, který neměl být ve dne vidět. Tichounce mňouklo, zabořilo mu vlhký růžový čumáček do dlaně a olízlo mu drsným jazýčkem prst. A začalo příst. Winton nesl kotě několik kilometrů. Hladil je, až usnulo. Potom začal uvažovat, co s ním udělá. Nevěděl o nikom, komu by je mohl dát. Žena byla úzkostlivě čistotná a neměla kočky ráda. A pustit tak malé kotě v polích nepřicházelo v úvahu, byla by to jeho smrt. Nakonec přinesl kotě domů.

Udělal mu ve své pracovně pelíšek, nalil mu do misky mléko a pustil se do psaní. Kotě ho tiše pozorovalo. V jednotvárném šumu klávesnice se mu zanedlouho začaly klížit oči. Paní Wintonová přišla za soumraku. Jako obvykle zazvonila, ačkoli měla klíče, a vytrhla tím muže z myšlenek.

"Jsem tak unavená!" řekla ve dveřích. "Dělali jsme inventuru zásob a neumíš si představit, kolik s tím bylo práce! Doufám, že sis udělal něco k večeři!"

"Ne, seděl jsem u počítače."

"To je ti podobné!" Prošla kuchyní a obývacím pokojem.

"Ty jsi uklízel?" Winton se nikdy dobrovolně do úklidu nepustil.

"Proč se ptáš?"

"Všude je neobvykle čisto! Udělals mi ohromnou radost, Jamesi! Za to ti připravím báječnou večeři!" Potom vstoupila do jeho pracovny a uviděla kotě. Vlasy se jí zježily hrůzou.

"Co je tohle?!"

"Kotě. Našel jsem je v polích."

"Jamesi! Copak ses zbláznil? To zvíře musí okamžitě z domu! Vždyť nám sem zanesle blechy!" Kotě zvedlo hlavu. Podívalo se na paní Wintonovou a v očích mu přejelo zelené světlo. Paní Wintonová zjihla.

"To je nádherné koťátko!" zvolala dojatě a vrhla se k němu.

"Opatrně, Vivian! Má pochroumanou tlapku!"

"Jak se jmenuje?"

"Je to kočičí slečna. Mohli bychom jí říkat ... Linda." Paní Wintonová vzala kotě do náruče a přitiskla si je láskyplně k sobě.

"Ano, budeme jí říkat Linda! A já se o ni budu starat! Moje babička měla kočku, která se také jmenovala Linda!" Co řekla, to splnila. Starala se o Lindu vzorně a věnovala jí veškerou lásku, s jakou dřív pečovala o děti. A bavila se s ní, když muž trávil dlouhé hodiny u počítače. K Wintonům se opět vrátila pohoda, která se s odchodem dětí kamsi vytratila.

* * *

Linda utěšeně rostla. Po vánocích z ní byla docela velká kočka. Byla velice čistotná a ohleduplná. Jakmile šli Wintonovi spát, uklidila se do svého pelíšku a nikdy je v noci nebudila. Když jí byl rok, začaly se dít podivné věci. Možná k nim docházelo i dřív, ale Wintonovi si jich nepovšimli. Pravda, byla tu jedna zvláštnost. Pan Sharp, majitel domu, v němž bydleli, neměl Wintona v lásce. Při každé příležitosti mu dával najevo svou nadřazenost. Uměl být velmi nepříjemný a nejednou se dal slyšet, že škrabálka drží v domě spíše ze soucitu, protože kdyby soucit neměl, pronajal by byt podnikateli a dostal by za něj víc. Před silvestrem zazvonil v obzvlášť špatné náladě. Spatřil Lindu a chtěl vybuchnout, ale jeho nevrlost zmizela jako mávnutím kouzelného proutku. Od té doby se k Wintonovi choval, jako by byli kamarády

od dětství. Winton si podivných věcí začal všimnout teprve od dne, kdy se mu dostala do rukou rusko-americká studie o účincích výbuchu vodíkových bomb o síle několika set megaton. Hodně to s ním otřásl. Člověk delší dobu hledal absolutní zbraň, s níž by zničil všechno, čeho během vývoje dosáhl. Tuto absolutní zbraň konečně našel. Výbuch jediné bomby vymazal tisíce čtverečních kilometrů. Další tisíce čtverečních kilometrů byly spáleny nebo zničeny zemětřesením. Hromadné nasazení bomb znamenalo planetární katastrofu. Optimisté předpovídali nukleární dobu ledovou, pesimisté odfouknutí části atmosféry do vesmíru a zničení všeho živého, možná s výjimkou několika druhů bakterií na mořském dně nebo zapomenutých jeskyních. Pro Wintona to byl skvělý námět k literární práci. Přemýšlel o něm celý den a ještě příští. Čím déle se jím však zabýval, tím méně se mu zamlouval. Nedokázal se vyrovnat s představou, že člověk po miliónech let trýznivé cesty k inteligenci ztratí náhle rozum a vyhubí se. Varovná díla tohoto typu sice rád četl, ale nehodlal je psát. Když poznámky, které si k tomuto námětu napsal do počítače, vymazal, ozval se zvonek. Byli to MacGlinnovi. Před lety bydleli ve stejném domě. Pak si postavili rodinný dům ve Scarborough a občas přijeli na návštěvu. Vždycky bez ohlášení a pokaždé vytrhli Wintona z práce. Ale neprotestoval, protože věděl, že jeho žena si s paní Mac Glinnovou ráda poklábosí. Když otevřel, stará paní Bitemannová také otevřela dveře. Když viděla, že jsou to MacGlinnovi, zamumlala něco o tom, že si myslela, že to zvonili na ni, a zase zavřela. Wintonovi toho dne návštěva MacGlinnových nevalila.

"Pojďte dál!" přivítal je přátelsky, což obvykle nedělal. Pozval je do obývacího pokoje, paní Wintonová uvařila kávu a začali si povídat, co je v obou rodinách nového. Nejvíc hovořila paní MacGlinnová. Byla vždycky upovídaná a měla štěstí, že její muž pouštěl její řeči jedním uchem tam a druhým ven.

"Vidím, že máte kočku!" řekla, když se uvelebila v ušáku paní Wintonové.

"A dokonce máte novou televizi! Vy si to můžete dovolit, když Jamesovi vyšla knížka. O čem vlastně je?" Winton odpověděl několika slovy a převedl hovor na jiné téma. Chtěl z MacGlinna vytáhnout informace o černých dírách a nejnovějších poznatcích v oblasti kosmologie, aby měl kulisy do příštího příběhu. Jenže paní MacGlinnovou to nezajímalo a začala paní Wintonové hlasitě vyprávět o šatech, které si koupila na letní sezónu. Muži se nedostali ke slovu. Když slunce postoupilo k obzoru, paní Wintonová vstala.

"Připravím vám občerstvení," řekla.

"Ve stolku jsou nové módní katalogy." A odešla do kuchyně. Paní MacGlinnová po nich dychtivě sáhla. Ráda se oblékala podle nejnovější módy, ačkoli na to neměla věk, a bohužel ani postavu. Přesto byli muži rádi, že si katalogy prohlíží, protože si konečně mohli povídat. V pracovně zazvonil telefon. Winton vstal a šel ho vzít. Volala dcera. Sotva s ní začal hovořit, vytanul mu před očima obraz obývacího pokoje. Paní MacGlinnová se skláněla k zásuvce s penězi.

"Co to děláš?" zděsil se MacGlinn. "Snad jim nechceš něco ukrást!"

"Buď zticha!" zasyčela.

"Víš, kolik musí mít peněz? Když jim pár desítek dolarů vezmu, vůbec si toho nevšimnou! Kam ty peníze u všech čertů dali? Vždycky je měli tady!"

"Nech toho, Evelyn! Víš, jaká by to byla ostuda, kdyby někdo z nich přišel?" Náhle se jeho hlas změnil.

"Podívej se na tu kočku!"

"Co je s ní?"

"Copak nevidíš, jak jí svítí oči?"

Paní MacGlinnová se ohlédla a zakryla si obličej.

"Au! To bolí! Řekni jí, ať se na mě nedívá!"

Obraz zmizel. Winton ukončil hovor a vrátil se do pokoje. Paní MacGlinnová stála u zásuvky a upravovala si punčochu. MacGlinn se díval na Lindu a ve tváři byl bílý jako křída. Než paní Wintonová dokončila občerstvení, byli MacGlinnovi pryč. Od té doby se neukázali. Winton si v sobotu opět vyjel na procházku. Zabrousil do míst, kde našel Lindu. Rozpomněl se, že chtěl napsat napínavý příběh o hrdinovi z budoucnosti. Rozběhl se domů a divil se, jak mohl na tak skvělý námět zapomenout. Před domem stál policejní automobil.

"Co se tady stalo?" zeptal se. Policista u vchodu se tvářil přísně.

"Vy tady bydlíte?"

"Ano. Ve druhém poschodí."

"Můžete prokázat svou totožnost?" Winton mu podal identifikační kartu. Policista si ji prohlédl a podíval se na Wintona, zda je to on, kdo je na fotografii. Potom mu vrátil mu identifikační kartu.

"Pojďte si prosím na chvíli sednout do vozu." Ve Wintonovi hrklo.

"Stalo se něco mé ženě?"

"Ta je v pořádku. Volali jsme k ní do zaměstnání, ale řekli nám, že dělá někde venku inventuru a vrátí se až večer."

"To je pravda. Co se tedy stalo, když je žena v pořádku? Proboha, snad ne něco s dětmi!"

"Uklidněte se, vašim dětem se nic nepříhodilo," řekl policista.

"Někdo se vás pokusil vykrást."

"Vykrást? Co nám ukradl?"

"Nic. A ten zloděj čekal, až si pro něho přijedeme."

"To má být vtip?" Policista zavrtěl hlavou.

"Vůbec ne. Ten, co vás chtěl vykrást, je známá firma. Má za sebou asi stovku vloupaček, ale nikdy nepřizná víc, než mu dokážeme. A u vás čekal, až si pro něho přijedeme. To nám jaksi nejde dohromady. Můžete to vysvětlit?"

"A co mám vysvětlovat? Copak toho chlapa znám?"

"Patrně ne. Ale od chvíle, co vstoupil do vašeho bytu, se chová divně. Sotva jsme přijeli, hned ze sebe vysypal, co kdy komu ukradl. Kdybyste ho znal, věděl byste, že si raději nechá vyříznout jazyk, než by se k něčemu přiznal. Nechápejte, co se s ním najednou stalo."

"Asi se rozhodl dát se na lepší cestu," řekl Winton. "Můžete mi říci, co se odehrálo?"

"Zavolala nás vaše sousedka, paní Bittermannová."

"To se nedivím. Neujde jí nic, co se na poschodí šustne. Ale promiňte, skočil jsem vám do řeči."

"Víte co, pane Wintone? Pojďte si ji poslechnout sám. Určitě vám to ráda vyličí!"

"Dobře. Vsadil bych se, že už to vyličila každému, koho potkala." Policista se usmál.

"Nejste daleko od pravdy," řekl a vystoupil z vozu. Paní Bittermannová si povídala s policistou, který hlídal u vypáčených dveří. Když uviděla souseda, vyjekla a rozběhla se k němu:

"Pane Wintone! Prožila jsem takovou hrůzu! Nebudete mi to věřit! Chytili u vás stonásobného vraha! Kdybyste věděl, jak jsem se bála!"

"Věřím vám, paní Bittermannová. Co jste viděla?"

"Bylo to hrozné! Zaslechla jsem na chodbě šramot! Ne, abyste si o mně myslel, že poslouchám za dveřmi! Byla jsem zrovna v předsíni! Podívala jsem se kukátkem, jestli kluci nedělají na chodbě nějakou rošťárnu! A co nevidím! Ten chlap vám rozlomil zámek a hrnul se do vašeho bytu s velikánskou taškou!"

"A vy jste zavolala policii, že?"

"Co vás nemá, pane Wintone! Vždyť by mě mohl uslyšet! A zlomit zámek také u mě! A vykrást mě, a možná i zabít! Seděla jsem doma a ani jsem nedutala!"

"To bylo od vás velice moudré," řekl Winton, i když si to nemyslel.

"Co bylo dál?"

"Dál? Ten člověk šel k vám do předsíně! Ale udělal jenom dva kroky, a pak se zastavil. Stál tam asi deset minut. Bylo mi to divné, proč tam stojí a nekrade, když kvůli tomu přišel, a tak jsem maloučko pootevřela dveře!"

"A co jste viděla?"

"Vlastně nic! Stál tam s rukama na očích, a když mě uslyšel, zaúpěl. A zalkal takovým hrozně smutným hlasem: Prosím vás, zavolejte policii, nebo mě to zvíře zabije! Tak jsem tu policii zavolala, protože mi ho bylo líto, když mluvil tak hrozně smutným hlasem. A to je vlastně všechno."

"Jaké zvíře měl na mysli?" zeptal se policista, s nímž Winton seděl v autě.

"Vy máte doma tygra? Nebo jedovaté hady?"

"Pche!" vyprskla paní Bittermannová. "Ti mají jenom kočku! A ta by neublížila ani kuřeti! Když tam ten zloděj vešel, dřímala pod věšákem a ani se nepohnula!"

"Tak my půjdeme," řekl druhý policista, protože mu bylo jasné, že víc nezjistí.

"Pane Wintone, nechte si opravit dveře a kopii účtu nám doručte, ať ji můžeme přiložit ke spisu. A kdyby

se vám přece jen něco ztratilo, neprodleně nám to oznamte. Na shledanou!" Winton se pustil do opravy dveří. Paní Bittermannová ho obšťastňovala svými řečmi po celou dobu, co vyměňoval zámek. Měl s ní trpělivost, věděl, že kromě svých sousedů na světě nikoho nemá. Někdy se však musel ovládat, aby nevybuchl. Jako třeba onehdy, když na něho zazvonila, aby klukům před domem řekl, aby nedělali kravál. Šel dolů a chlapce zklidnil. Zanedlouho paní Bittermannová zvonila znovu.

"Pane Wintone, běžte se podívat, jestli ti kluci nedělají nějakou lumpárnu! Už jsou skoro dvacet minut ticho!" Rozruch po zloději utichl. Winton si postavil na kávu a zamyslíl se. Ten zloděj mu kupodivu zapadl do příběhu. Komplikoval hrdinovi s červeným ruksakem život a osnoval pletichy proti jeho plavovlasé družce. Příběh tím dostal novou jiskru. Pak ho napadlo, že do děje zapracuje i Lindu. Hrdina ji tady zapomněl. Nebo ji při návratu vyhodil, protože vážila o pár dekagramů víc, než stroj času mohl unést. To bylo ono. Přesně tak bude příběh vypadat. Zalil kávu a těšil se, jak se vrhne do psaní.

"Mňau!" ozvalo se za ním. Ohlédl se.

"Lindo! Co tady děláš? A proč ti tak svítí oči? Myslíš, že to není dobrý nápad psát o hrdinovi z budoucnosti? Myslíš, že mám jít místo toho s tebou na procházku?"

"Mňa-au!"

"Ano, Lindo, nebudu psát o hrdinovi z budoucnosti. Místo toho se obléknu a půjdu s tebou na procházku..."

POSLEDNÍ POKUS DOKTORA ALEXE

Jako všechny velké a zapeklité případy, které jsem kdy řešil, začal i tento docela nevinně. Helena přišla do ložnice, posadila se na okraj postele a lehce se mnou zatřásla.

"Dane, měl bys vstávat." Otevřel jsem oči a se zívnutím se protáhl.

"Kolik je hodin?"

"Bude osm."

"Cože? Tolik?" posadil jsem se. Teprve teď jsem si všiml, že se neusmívá jako jiná rána. Dívala se na mě vážnými očima a světlé vlasy vyčesané do uzlu dávaly jejímu hezkému obličejí profesorský výraz. Ani bílá halenka s nabíranými rukávy a tmavá skládaná sukně neubíraly jejímu vzezření určité strohosti a odměřenosti. V rukou držela obálku.

"Co je to?" zeptal jsem se.

"Telegram. Přinesli ho před chvilkou." Přeběhl jsem krátký text a zadíval se na svou ženu.

"Poletíš?" Přikývla.

"Ale jestli chceš, zůstanu doma." Samozřejmě bych byl raději, kdyby zůstala doma. Vždycky, když odcestovala, zmocnil se mě zvláštní pocit opuštěnosti. Bloumal jsem po bytě jako tělo bez duše a nedokázal se na nic soustředit. Jako by všechno ztrácelo smysl. Mnohdy jsem si i vyčínil, že jsem nemožný mužský, který potřebuje mít ženu pořád za zadkem. Ale kdybych ji nechal doma, byla by jako na trní a rozhodně bych si s ní moc legrace neužil.

"Jen leť," řekl jsem. Usmála se a vtiskla mi pusou.

"Upekla jsem ti švestkový koláč. Za týden jsem zpátky." Vstala a chtěla si jít pro věci na cestu. Upekla mi švestkový koláč, jaký nedělá ani moje máma v Cheshiru. Vyskočil jsem.

"Počkej, vyprovodím tě. Přece tě nenechám vláčet se s taškou!"

* * *

Sotva jsem se vrátil z letiště, volal Sergej Vetkin. Zul jsem si v předsíni boty a pospíchal v ponožkách k hypervizní obrazovce do pracovny. Kdyby šla Helena jen nakupovat, určitě bych se nezouval. Ale jela na týden pryč, takže jsem si musel uklízet s m. Ve vlastním z jmu jsem se snažil nadělat si co nejmenší nepořádek, aby mi po n vratu nevyčínila. Jednou nebo dvakrát se mi to dokonce podařilo. Sergej Vetkin je vedoucím osmnáctého oddělení Interplanetárních bezpečnostních sil, které se zabývá případy, jež nelze řešit běžnými metodami. Je to pomešší člověk s dobráckým, slovansky širokým obličejem a prošedivělými vlasy, ale když se rozezřel, uměl být zatraceně nepříjemný. Seděl ve své kanceláři a držel v ruce kazetu.

"Něco pro tebe mám, Dane."

"Co je to?"

"Podívej se na to a pak mi zavolej." Zasunul kazetu do čtecí zásuvky svého psacího stolu a zmizel z

obrazovky dřív, než jsem stačil otevřít ústa. Kazeta obsahovala tři desítky zpráv ze světového tisku z doby před čtyřmi sty lety. Názvy novin, data jejich vydání i autoři se lišili, ale námět článků byl stejný. Sergej se ozval po třiceti minutách.

"Co tomu říkáš?" Mávl jsem otráveně rukou.

"Dej mi svátek s létajícími talíři. Dávno jsme je vyřešili."

"To je pravda," řekl Sergej. "Ale v tomto případě by mohlo jít o něco jiného."

Nedůvěřivě jsem na něj pohlédl.

"Pochybuji," řekl jsem. Staré zprávy podobného charakteru jsem přijímal skepticky. Kromě toho jsme měli s Helenou namířeno do dvaadvacátého století – mezi Paříží a Berlínem se ztratila zásilka specializovaných počítačů špičkové úrovně. Zmizela, jako by se po ní slehla zem. Sergej pokrčil rameny.

"Dám to tedy někomu jinému." Také jsem pokrčil rameny.

"Bude to tak lepší." Chvilí mě upřeně pozoroval.

"Ale mrzí mě, že sis toho nevšiml."

"Čeho jsem si měl všimnout?"

"Že většina pozorování létajících talířů byla zaznamenána v relativně krátké době a v omezené oblasti."

"Dvacet pozorování během půl roku na ploše téměř pět tisíc čtverečních kilometrů? Na tom nevidím nic zvláštního. Mohlo jít o běžné atmosférické jevy."

"Nebylo by na tom nic zvláštního, kdyby každé další pozorování nehovořilo konkrétněji. Zpočátku lidé viděli jen mlhavé objekty. Po roce to byl zřetelný disk unášený větrem. A na konci vyfotografovali letku tří rotujících talířů nad Alžírskem." Zalovil jsem v paměti. Ano, Sergej měl pravdu.

"Snesly se nad vesnicí al-Džaidá. Několik minut nad ní visely. Potom se přemístily na sever a nehlučně explodovaly."

"Pomerančovníková plantáž shořela na uhel," doplnil Sergej. "Mimochodem, kde máš Helenu?"

"Letěla na týden do Ostravy. Onemocněla jí matka. Tchyně je hrozně bolestínský člověk. Kousne ji moucha a ona je z toho týden nemocná."

"Nepřeháněj. Co se jí stalo?"

"Byla na operaci štítné žlázy a slepého střeva, nějak se jí to zamíchalo dohromady. Helena ji jela ošetřovat. Ale za týden se vrátí."

"Štítná žláza a slepé střevo? O takové kombinaci jsem v životě neslyšel."

"Já taky ne."

Sergej se na mě znovu zadíval.

"Ještě ti to nedošlo?"

"Co mi mělo dojít?"

"Létající talíře nad Alžírskem byly vyfotografovány patnáctého září. O dva dny později vypukla třetí světová válka." Překvapeně jsem zamrkal.

"Hrome! Na to se tedy podívám!"

* * *

Ústřední biomozek vyhodnotil oblast na severozápadním pobřeží Sicílie mezi městy Palermem a Trapani jako teoretický střed výskytu létajících talířů. Vypočítal mi cestu a zajistil průchod transčasovou bariérou, která nás chránila před nevídanými návštěvami z minulosti. Mezi doplňujícími informacemi uvedl i jména šesti osob, které mohly mít s případem něco společného. Sbalil jsem si věci, vzal Edu a nejbližším graviplánem odletěl na Sicílii. Eda je můj kvazimozek. Je to složité a velmi nákladné kvazitronické zařízení schopné samostatného myšlení, k němuž lze připojit transčasák, soupravy mikrodetektorů a všechny bezpečnostní prvky. Je zabudován do docela pěkné vestičky. Mám ho ještě z dob, kdy jsem působil v Planetárním ústavu pro výzkum perspektivní historie. Jako samostatný a nezávislý pracovník jsem podnikal cesty do minulosti, řešil nevyjasněné události a záhadné jevy v lidské historii a zkoumal jejich prospěšnost pro budoucnost. Eda byl můj nerozlučný kamarád. Nesčetněkrát mě vytáhl z bryndy, do které jsem se přičiněním vlastním i jiných dostal, a nejednou mi zachránil život. Potom někoho napadlo, že transčasáky, kvazimozky a jiné vymoženosti by přece jen neměly být přístupné kdekomu. Druhé oddělení Planetárního ústavu pro výzkum perspektivní historie bylo zrušeno. Kdo chtěl, mohl se Sergejem Vetkinem přejít do nově zformovaného osmnáctého oddělení Interplanetárních bezpečnostních

sil. Po několika letech, když došlo k incidentu na Neptunu, jsem uznal, že toto opatření bylo správné. Transčasáky opravdu nejsou hračkou pro každého. Po příletu na Sicílii jsem se přenesl o čtyři sta let do minulosti. V Palermu jsem si najal nenápadného fiata a vyjel na obhlídku pobřeží. Zalíbil se mi malý kemp s restaurací u pláže. Recepční si mě nejdříve nedůvěřivě prohlížel, ale když zahlédl ruličku stodolarových bankovek, okamžitě ožil a obskakoval mě jako ratlík. Nabídl mi chatku v rohu kempu. Tvrdil, že je nejlepší ze všech, protože je celý den ve stínu a nedoléhá k ní hudba z restaurace. Uvěřil jsem a dal mu takové spopitné, že nařídil manželce, silné a ukřičené ženě s tmavou pletí, aby mi každé ráno sama nejen uklízela, ale nosila i snídani. Zřejmě předpokládal, že také ona něco dostane. Příští dny jsem byl hodně zaneprázdněn. S průkazem fotoreportéra listu The New York Times v kapse jsem se přidružil k archeologické výpravě a fotografoval historické památky a zajímavá místa. Ale mnoho času jsem s expedicí ospale se pohybující v úmorném vedru netrávil. Většinou jsem se potuloval po okolí a nenápadně se vyptával. Prověřil jsem pět osob ze seznamu, který mi poskytl ústřední biomozek Sjedené federace planet. Tito lidé se zabývali různými druhy nekalé činnosti, ale s případem neměli nic společného. Také jsem viděl dva létající talíře. Byly to jasně žluté disky s červeným okrajem a za letu pomalu rotovaly. Eda jednoznačně vyloučil, že se jedná o atmosférický jev. Víc jsem nezjistil. Lidé z okolních vesnic měli ústa na zámek.

* * *

Na seznamu podezřelých zbýval dr. Alex. Pokud ani u něj neuspěji, budu muset začít pátrat na vlastní pěst. Podle informací ústředního biomozku byl dr. Alex docela zajímavý člověk, zejména tím, že se snažil být co nejméně nápadný a dokonale se izoloval od vnějšího světa. Bydlel někde za návrším, v přízemním domku uprostřed lesa. Nejbližší stavení bylo tři kilometry daleko. Jednou nebo dvakrát týdně posílal Scarlaniho, svého společníka a zároveň děvečku pro všechno, na nákupy. Dr. Alex byl starý mládenec a prakticky nikam nevyjížděl. Byl to pětapadesátiletý muž střední postavy se světlými, dosti prořídými vlasy. Jeho otec, diplomat ve službách jedné ze čtyř supervelmocí, zbohatl na pašování heroinu. Zemřel za ne zcela vyjasněných okolností. Oficiální verze uváděla, že byl smrtelně zraněn nepřátelskými agenty, ale také se říkalo, že ho postřelila pobřežní hlídka nebo policisté z protinarkotického oddělení. Ať už tomu bylo jakkoli, majetek, který synovi zanechal, umožnil dr. Alexovi získat nejvyšší vědecké tituly v oborech jaderné fyziky a chemie. Vědomosti byly skutečné, nikoli koupené penězi bohatého tatínka. Dr. Alex asi dvacet let pracoval ve výzkumu a přednášel na univerzitě, potom se stáhl do ústraní. Čím se zabýval nyní, nikdo nevěděl. Na první pohled to vypadalo jako snadná záležitost. Sednu do auta, trochu si dr. Alexe omrknu, chvíli s ním poklábosím, pohovořím se Scarlanem a budu vědět, na čem jsem. Jenže se ukázalo, že dr. Alex je daleko tvrdší oříšek, než jsem si myslel. Jen zkuste navázat hovor s někým, kdo s vámi nechce mluvit. Setkejte se s někým, kdo takřka nevychází ven. Navštivte někoho, kdo vás nevpustí do domu. Marně jsem přemýšlel, jakou bych nasadil lest, abych nebyl nápadný. Věděl jsem, že je nedůvěřivý a podezřívavý až hrůza. Kdybych svou aktivitu přehnal a byl dotěrný, nedozvěděl bych se nic. Nakonec mi pomohla náhoda. Od rána jsem ležel na nepříliš navštěvované pláži pod restaurací. Slunilo se tam tak patnáct, nejvýš dvacet lidí. Uvažoval jsem, jakou fintu si na dr. Alexe vymyslet, aby ji spolkl i s navijákem. Bezděky jsem přitom pozoroval hezkou plavovlásku v modrých bikinách, která se opalovala na výběžku pod skalou. Nápadně se podobala Heleně. Ale byla o hodně mladší, mohla mít tak něco málo přes dvacet. Nebe bylo bez mráčku, hluboce modré jako na pohlednicích. V půl jedenácté bylo takové vedro, že je nezmínil ani lehký větřík od jihovýchodu. Dívka v modrých bikinách odložila brýle proti slunci, protáhla se a seběhla k moři. Na břehu se zastavila a ohlédla k místu, kde jsem ležel. Dodal jsem si odvahy a povzbudivě se na ni usmál. Medicína udělala za posledních čtyři sta let přece jen pokrok – ve srovnání s lidmi na přelomu dvacátého a jednadvacátého století jsem vypadal na třicet místo svých dvaadvaceti. Také se dožíváme vyššího věku. Dívka zachytila můj úsměv. Zamávala a čekala, jestli se také nepůjdu osvěžit. Když jsem se nezvedal, pokrčila rameny a skočila do vln. Měl jsem tisíc chutí se zvednout a jít se s ní vykoupat. Byla opravdu hezká a přitahovala mě. Ale můj kvazimozek mě zadržel.

"Dane," promítl se mi do mozku právě ve chvíli, když mi dívka mávala, abych s ní šel do vody.

"Nenápadně se ohlédni a podívej se na ty dva muže pod červenomodrým slunečníkem, co hrají šachy. Jeden z nich by mohl být dr. Alex."

Když se dívka objevila na hladině, ještě jednou jsem jí zamával. Potom jsem se otočil a zadíval se k červenomodrému slunečníku. Skutečně pod ním seděl muž, jehož rysy odpovídaly popisu dr. Alexe. Druhý muž, který s ním hrál šachy, k nám byl otočen zády. Ležel na boku a podpíral si hlavu rukou. Podle vzhledu to mohl být Scarlani, ramenatý Sicilián s černými vlasy prošedivělými v zátylku a na spáncích. Po několika minutách jsem se zvedl. Podíval jsem se na dívku, která právě vycházela z vody. Osušila se do ručníku, uvolnila si vlasy stažené vzadu gumičkou a opět se na mě usmála. Zvedl jsem jeden prst a pokynul hlavou k restauraci. Přikývla, že rozumí. Vzal jsem vestu s kvazimozkem a peněženkou a brouzдал se pískem ke stánku s kokakolou. Jako náhodou jsem se zastavil nad šachisty. Dr. Alex hrál s černými. Měl sice o pěšce méně, ale při chytré hře musela být situace bílého v několika tazích kritická. Dr. Alex podrážděně vzhledl.

"Musíte tu zaclánět?" Nereagoval jsem a nařídil Edovi, aby vyslal slabou dávku uklidňujícího psíneuronového záření. Dr. Alex se opět sklonil nad šachovnici. Silně se potil. Na čele i na tvářích měl velké kapky, které se na krku slévaly a stékaly po břicho dolů. Ačkoli již hodinu nebyl ve vodě, měl horní okraj plavek mokré. I Scarlani se potil, i když zdaleka ne tolik jako dr. Alex. Prostudoval své postavení a pohlédl na protihráče:

"Nabízím remízu," řekl. Dr. Alex se podíval na svou pozici, pak si utřel z čela pot a pokrčil rameny.

"Přijímám." To mě překvapilo. Podle situace na šachovnici měl černý jasně vyhráno.

"Neměl bych kibicovat," řekl jsem a zároveň obdařil dr. Alexe další slabou dávkou psíneuronového záření, "ale mohl jste dát třetím tahem mat." Dr. Alex na mě nedůvěřivě pohlédl a zamračeně se podíval na své postavení.

"Skutečně! Kdybych zablokoval střelcem věž, nemohl se ubránit!" Scarlani vstal.

"Jdu koupit něco k pití. To vedro je k nevydržení."

Dr. Alex si zastínil rukou oči a vzhledl ke mně.

"Zřejmě šachům rozumíte. Nechcete si zahrát?"

Podíval jsem se k dívce v modrých bikinách. Ležela na zádech a opalovala se.

"Rád," řekl jsem a posadil se na Scarlaniho místo. Než jsme rozlosovali figurky, vydal jsem Edovi instrukce o průběhu partie. Dostal jsem černé. Bez dlouhých řečí jsme vyrazili proti sobě. Záhy se ukázalo, že dr. Alex je výborný šachista. Hra měla dramatický vývoj a byla vyrovnaná až do pětadvacátého tahu. Ale potom dr. Alex vyměnil jezdce za dva pěšce a začal se zase potit.

"To je můj konec," hekal.

"Ale ještě jste nevyhrál, mladíku!" Scarlani se vrátil. Postavil před každého láhev kokakoly, posadil se a mlčky sledoval hru. Ve čtyřicátém tahu se situace bílého stávala pomalu kritickou, ne-li přímo beznadějnou. Dr. Alex hekal stále častěji a v jednom kuse si utíral pot. Dívka v modrých bikinách se začala oblékat. Ve vypasovaných džínkách a černém tričku s holými zády byla ještě přitažlivější. Promítl jsem si v mozku přesný čas. Za tři minuty jedna. Přehodila si tašku přes rameno, podívala se směrem k nám a zamířila k restauraci.

"Jste na tahu," upozornil mě dr. Alex.

"Ano, promiňte," řekl jsem a udělal slabý tah věží. Dr. Alex zazářil a vzal mi ji jezdcem.

"To je váš konec, mladý muži!" Zadíval jsem se na šachovnici. Skutečně, dalším tahem si nasadí dámu a potom už bude veškerá obrana marná. Položil jsem krále a podal mu ruku.

"Děkuji. Byla to pěkná hra."

"To já děkuji vám! Byla to výborná hra! Napínává od samého začátku! Dávno jsem si tak nezahrál!"

Vzal jsem vestu a peněženku a vstal.

"Budu muset jít. Na shledanou!"

"Počkejte!" vyskočil dr. Alex.

"Nechtěl byste si večer zahrát?" Podíval se k zastávce autobusu, kde stála dívka v džínkách a černém tričku.

"U mě bychom měli více klidu. Pokud ovšem nejste vázán jinými povinnostmi." Všiml si toho, měl tedy postřeh.

"Dnes večer nejsem vázán žádnými povinnostmi," řekl jsem.

"Výborně, jsme domluveni. Scarlani pro vás v osm přijede, to už nebude tak horko. A s večerí si

nedělejte starosti." Když jsem přicházel k silnici, autobus s dívkou v černém tričku se právě rozjížděl. Ani jsem se jí nedivil. Sotva jsem mohl předpokládat, že na mě bude čekat déle než deset minut. A teď bylo čtvrt na dvě pryč. Naobědval jsem se a šel se trochu prospat, abych byl večer odpočatý.

* * *

Dům dr. Alexe stál na oplocené mytíně, obklopovalo ho sedmnáct hektarů neudržovaného lesa. Bylo to prostě venkovské stavení s červenou sedlovou střechou a malými okny s mřížemi. Jedinou spojnici s okolním světem tvořila úzká asfaltová silnička, která po dvou kilometrech ústila do dálnice z Palerma do Trapani. Interiér domu byl v přímém protikladu s dojmem, jaký jsem získal venku. Stylový nábytek na zakázku, moderně vybaven kuchyně s mikrovlnnou troubou a všude obrazy a keramika vysoké umělecké hodnoty. Přes všechn vkus tu však chyběla zjemňující ženská ruka – zařízení pokojů, které mi dr. Alex ukázal, působilo jaksi hranatě. Také jsem nikde neviděl knihy. Po večeři jsme se odebrali do salónku, kde nás čekal stolek s připravenou šachovnicí. Scarlani přinesl občerstvení v podobě skotské s ledem a plátky oslího salámu a někam se vytratil. Do půl dvanácté jsme sehráli tři partie. Dr. Alex po velkém boji dvakrát vyhrál. Potom jsme seděli se sklenkou v ruce a dívali se do umělých plamenů elektrického krbu. Dr. Alex mluvil zpočátku málo a často na mě vrhal nedůvěřivé pohledy. Ale po dvou dávkách psíneuronového záření se uklidnil a rozpovídal. Hovořil především o šachu, ale vyprávěl také o svém mládí, o studiích a o době, kdy pracoval ve výzkumu a přednášel na univerzitě. O tom, čím se zabýval po odchodu z Yale, nepadlo ani slovo. Nevypτάval jsem se, abych v něm nevzbudil podezření. Po půlnoci jsem se zvedl a předstíral lehkou opilost.

"Vaše skotská je dobrá, doktore," řekl jsem.

"Ale bude lépe, když půjdu. Zítřka mě čeká řů práce, musím dohnat, co jsem dnes zameškal." Dr. Alex odložil sklenku.

"Škoda," řekl s povzdechem a rovněž vstal.

"Dobře se mi s vámi povídalo. Kdybyste náhodou neměl někdy co dělat, zastavte se na partii šachu. Rád vás uvidím."

"Děkuji, doktore," stiskl jsem mu ruku.

"Určitě se zastavím." Scarlani čekal s automobilem před vraty. Posadil jsem se dozadu. Sotva se dal vůz do pohybu, svezl jsem se na sedadlo a předstíral, že spím. Cestou jsem uvažoval, kde Scarlani celou dobu byl, a jak věděl, kdy má přistavit automobil. Dopravil mě do kempu. Vystoupil z vozu a tiše pronesl s recepčním několik slov. Ten nakoukl dovnitř, a když viděl, že spím, ukázal Scarlanimu, kudy má jet k mé chatce. Scarlani se mě pokusil probudit dvěma políčky. Jenom jsem zamručel. Zamumlal něco o tom, že ti Ameríkani nic nevydrží, a přenesl mě do chatky. Zul mi boty, a uložil do postele. Potom začal systematicky prohledávat pokoj. Nechal jsem ho, ať si dělá co chce. V chatce nebylo nic, co mě mohlo prozradit. Transčasák a ostatní mašinky nemohl poznat. Vypadaly jako součást mého oblečení a neměly žádný výstup, protože mi Eda promítal informace přímo do mozku. Ale když odcházel, poslal jsem za ním pro jistotu slabou dávku paralyzujícího záření. Scarlani se zarazil a přejel si rukou čelo, jako by si nemohl na něco důležitého vzpomenout. Potom nasedl do svého automobilu a rychle odjel.

"Ten dr. Alex je opravdu zvláštní člověk," pomyslnil jsem si, když Eda zneutralizoval alkohol v mém organismu. "Mozek má jako Einstein, a přitom žije v lese jako poustevník. Je to normální?"

"Scarlani taky není žádný hlupák," poznamenal Eda. "Zastával dobře placené místo v oboru vývoje počítačích strojů. Má za sebou několik patentů a vyzná se i v jiných věcech než v elektronice. Jedna americká firma se ho pokoušela několikrát přetáhnout. Nabízeli mu víc než dvojnásobek toho, co měl v Itálii, ale on se spojil s dr. Alexem."

"Takové hlavy sotva budou zahálet. Peněz mají dost. Jenže co dělají a kde to dělají? V domě jsem neviděl pracovnu ani pokusnou laboratoř."

"Prohledal jsem detektorem kybernetické inteligence celou budovu. Není tam nic, co by nás zajímalo."

"Že by opravdu seděli na zadku se založenými rukama? To se mi nechce věřit!"

"Ale zdi jsou doslova prošípovány vedením."

"Kam vede?"

"Dolů," odpověděl kvazimozek. "Ovšem podzemí budovy je dokonale odstíněno."

"A vchod do sklepa?"

"Nikde jsem ho nenašel. Jako by tam žádný sklep nebyl."

"Ale ty dráty musí přece někam vést, nemyslíš?"

"Ztrácí se to v zemi. Detektor pronikl jen do hloubky pěti metrů."

"To znamená, že dr. Alex a Scarlani by se mohli zabývat létajícími talíři. Zítra se tam půjdeme podívat znovu."

"Dobře," souhlasil Eda. "A teď spi." Vyslal silnou dávku uklidňujícího psíneuronového záření a propadl jsem se do tmy.

* * *

Vstával jsem před polednem. Poobědval jsem v restauraci u pláže a odpoledne se seznámil s dívkou v modrých bikinách. Dozvěděl jsem se, že se jmenuje Marcela a před rokem dostudovala na Karlově univerzitě romanistiku. Teď se zdokonalovala v italštině a zabývala se současnou kulturou. Na tři týdny se vypravila na Sicílii, aby se obeznámila s místními jazykovými zvláštnostmi. Několikrát jsem si ji vyfotografoval. Zprvu se bránila, ale u večere souhlasila, že se zítra zase sejdeme na výběžku pod skalou. Dr. Alex se neukázal. Doprovodil jsem ji k zastávce autobusu. Než nastoupila, řekla, že v letním kině dávají dobrý americký film. Věděl jsem, že mi naznačuje, abychom spolu strávili večer, ale nechal jsem ji odjet samotnou. Koupil jsem láhev skotské, převlékl se a vyjel pronajatým vozem k domu za návrším. Tři sta metrů od domu mě Eda upozornil:

"Už o nás vědí. Mají za komínem radar." Pozvedl jsem obočí a ušklíbl se. Jestliže dr. Alex používá radar, aby byl informován o přijíždějících vozidlech, musím počítat i s dalšími překvapeními. Člověk na odpočinku by tak svůj dům nestřežil. Zastavil jsem před vraty, vystoupil z vozu a rozhlédl se. Z budovy byla vidět jen střecha. Pozemek byl obehnan vysokým plotem, mezi ním a nejbližšími stromy byla sedmimetrová mezera. Všiml jsem si, že místo kůlů jsou v plotě železné piloty. Dřevěné desky s jakýmsi kovovými ornamenty mohly klidně zakrývat pancíř.

"To není plot, ale protitankový zátaras," pomyslel jsem si.

"Navíc může být pod proudem," dodal Eda.

"Pod těmi kovovými nesmysly jsou izolátory." Opět jsem se ušklíbl a stiskl zvonek. Boční vrátka se otevřela. Byla silná patnáct centimetrů a ani nezaskřípala. Dr. Alex mi vyšel v ústrety. Měl na sobě kostkovanou košili s krátkým rukávem a staré kalhoty, levou tvář mu zdobila šmouha od oleje.

"Dobrý večer, Terrelle," přivítal mě přátelsky, ale jeho oči zůstaly chladné.

"Copak vás ke mně přivádí?"

"Něco mi dnes večer nevyšlo. Napadlo mě, že k vám zajedu a zeptám se, jestli nemáte chuť zahrát si šachy." Chápavě se pousmál.

"Blondýnka z pláže, co?" Sklopil jsem hlavu a odkopl kamínek, abych naznačil, že o tom nechci hovořit.

"Také jsem si myslel, že bych měl splatit dluh," řekl jsem a vytáhl z tašky láhev skotské. Tašku jsem vhodil otevřeným oknem na zadní sedadlo automobilu, aby viděl, že v ní nic jiného nemám. Mávl rukou.

"To nestálo za řeč." Uvedl mě do salónku, přivezl pojízdný stůl s miskou s ledem a se slaným pečivem a hned jsme se pustili do hry. Scarlaniho jsem nespátřil. Dr. Alex hrál o poznání hůře než včera. Pil málo a nemluvil vůbec. Každou chvíli se nervózně díval na hodinky. Po pětadvacátém tahu položil krále.

"Vzdávám se," řekl. "Nějak mi to dnes nejde. Nedokážu se soustředit." Vzal sklenku skotské a opřel se zády do křesla. Přesedl jsem si na pohovku.

"Každý den se nedaří." Chabě se pousmál a zadíval se stranou. Cítil jsem, že je myšlenkami jinde. Ve chvílce úplně zapomněl, že jsem tady.

"Poslyšte," řekl jsem po několika minutách mlčení. "Proč jste se vlastně neoženil? Nenašel jste tu pravou?"

Škubl sebou a překvapeně zamrkal.

"Co jste to říkal?" zeptal se, jako by se vracel z dálky. Ale rychle se vzpamatoval.

"Ach ano, ptal jste se, proč jsem se neoženil. Našel jsem ji. Malou, černovlasou dívku s pletí jako růžový květ. Milovala mě víc, než jsem byl schopen opětovat." Venku se setmělo. V levém horním rohu okna jsem viděl Síría.

"Proč jste si ji nevzal?"

"Její vlast patřila do nepřátelského vojenského uskupení. Po puči, který provedla hrstka ultrapravicových

důstojníků za podpory nacionalistické strany, ji odvěkli do koncentračního tábora. Víckrát jsem ji neviděl."

"Promiňte, neměl jsem se ptát."

"To nic," řekl dr. Alex a vstal. "Nezlobte se, mám ještě nějakou práci. Chtěl bych ji dnes dokončit."

* * *

Když jsem se vrátil do kempu, neměl jsem na spánek ani pomyšlení. Chování dr. Alexe bylo opravdu podivné a zneklidňovalo mě. Asi dvacet minut jsem seděl na pelesti postele v chatce a uvažoval, co před mým příjezdem dělal. Šmouha od oleje na tváři nasvědčovala tomu, že něco opravoval. Ale co mohl v tak pozdní hodinu opravovat, když v domě žádné zařízení takového druhu nebylo? Vzal jsem si černý svetr a zašel do restaurace u pláže na limonádu. Marcela tam nebyla, a tak jsem se chvíli procházel po silnici. Zanedlouho jsem nevědomky odbočil na pěšinu, která se šplhala na n vrší. Blížila se půlnoc. Provoz na silnici slábl. Od moře vál příjemný a osvěžující větřík. Z restaurace se nesla tlumená hudba, muzikanti hráli jednu s posledních sérií melancholických melodií. Dorůstající měsíc mi svítil na cestu. Na návrší jsem se zastavil. Údolí pode mnou tonulo ve tmě. Dům dr. Alexe se rýsoval jako malá skvrna uprostřed lesa. Žádné z oken nesvítilo, jen nad vchodem blikala slabá žárovka. Daleko vlevo jsem viděl světla pobřežní dálnice. Stejně daleko na opačnou stranu ležela nejbližší vesnice. Chtěl jsem se otočit a vrátit se do kempu, když vtom ze střechy domu v lese vyšlehly tři modrozelené paprsky. Zabodly se do oblohy a zářily asi deset vteřin. Když pohasly, zůstala po nich tři žlutá tělesa diskovitého tvaru. Jejich jasnost rychle vzrůstala. Na obvodu se objevil červený přerušovaný pruh, který zvolna rotoval. Potom se létající talíře daly do pohybu.

"Bože, oroduj za nás!" uslyšel jsem za sebou roztřesený ženský hlas. Otočil jsem se a uviděl stařenu v černých šatech a s šátkem na hlavě. Křížovala se a drmolila nějakou modlitbu, jejímž slovům jsem nerozuměl. Ukázal jsem k obloze.

"Co je to?"

"Bůh nás trestá za naše hříchy!" řekla stará žena bázlivě a rychle se pokřížovala.

"Dábelský dům! Utíkejte odtud, než na nás padne prokletí!" Otočila se a rozběhla se drobnými krůčky dolů, napadajíc přitom na levou nohu. Létající talíře nabíraly rychlost a vzdalovaly se.

"Letí na jihozápad," oznámil mi Eda.

"Směřem na Alžír," dodal jsem. Díval jsem se za nimi, dokud nezmizely za obzorem. Potom jsem se znovu obrátil k údolí.

"Nepůjdeme se tam podívat?" zeptal jsem se.

"Myslím, že bychom měli," odpověděl kvazimozek. Přišel jsem k bráně. V okolí domu panovalo hluboké ticho. Rozhlédl jsem se a stiskl zvonek nad schránkou na dopisy. Postranní vrátka se ihned otevřela, jako by na mě čekali. Nijak mě to nepřekvapilo, Eda mě upozornil, že mě sledovali od křižovatky. Tentokrát se neobjevil dr. Alex, nýbrž Scarlani. Z jeho výrazu jsem poznal, že má návštěva mu není příjemná. Díval se na mě vysloveně nepřátelsky a otíral si pravou ruku do tmavého pracovního pláště. Byla sice tma, ale slabá žárovka nad vchodem dávala přece jen tolik světla, abych viděl, že jsou na něm mastné skvrny od oleje.

"Co si přejete?" zeptal se stroze. Nasadil jsem provinilý úsměv.

"Nezlobte se, že vás obtěžuji v tak pozdní hodinu. Ztratil jsem peněženku, a chtěl jsem se zeptat, jestli jsem ji náhodou nezapomněl u vás." Scarlani se zamračil a nedůvěřivě si mě prohlížel.

"Peněženku?"

"Mám v ní všechny doklady. Mohla mi vypadnout v salóнку, když jsme hráli šachy." Chvíli mě ještě pozoroval, potom nerozhodně přešlápl a ohlédl se k domu, jako by čekal na pokyn, co má udělat. Když ho nedostal, ustoupil stranou.

"Pojďte dál," zahučel.

"Podíváme se, jestli někam nezapadla." Následoval jsem ho do salóнку. Figurky na šachovnici byly dosud v postavení, v jakém jsme je po skončení partie zanechali. I stolek s nedopitou lahví skotské a s talířkem se slaným pečivem stál vedle pohovky. Ukázal jsem ke křeslům.

"Hráli jsme tady." Scarlani přikývl na znamení, že to ví. Odsunul křesla, klekl si na kolena a podíval se pod stolek se šachovnicí. Vzhlédl a zavrtěl hlavou.

"Nic tam není." Ale to už byla má peněženka pod pohovkou.

"Škoda," řekl jsem zklamaně a zamířil ke dveřím. Tam jsem se otočil.

"Teď si vzpomínám – když jsme dohráli, ještě jsme si s dr. Alexem chvíli povídali. Přesedl jsem si na pohovku." Chtěl jsem začít hledat, ale Scarlani mě zadržel.

"Podívám se sám."

"Mimochodem, kde je dr. Alex?" zeptal jsem se, aby řeč nestála.

"V pracovně," zabručel Scarlani a šmátral rukou mezi čalouněním.

"Nepřeje si být rušen."

"Lže," ozval se Eda.

"Prohledal jsem detektorem biologické inteligence celý dům. Kromě vás dvou tu nikdo není." Scarlani se sklonil a podíval se pod pohovku. Něco tam uviděl, protože si klekl na koberec a zalovil pod ní rukou.

"Á, tady je!" Vzal jsem od něj peněženku a schoval ji do zadní kapsy kalhot.

"Ani nevíte, jaký kámen mi spadl ze srdce!" řekl jsem vděčně. "Víte, kolik by to bylo vyřizování, než bych dostal nové doklady?"

"Jo," přikývl Scarlani a poprvé se trochu usmál.

"S úřady je to čím dál horší." Dal jsem mu dvacetidolarovou bankovku a nechal se vyprovodit k bráně. Pečlivě za mnou zamkl a vrátil se do domu. Vydal jsem se po úzké silnici.

"Sleduje nás radar za komínem?" zeptal jsem se po chvíli.

"Ano," odpověděl Eda.

"Navíc jsou po obou stranách vozovky fotobuňky."

"Kde je poslední?"

"V místech, kde silnice vychází z lesa. Asi dvě sta metrů před křižovatkou."

"Proč jsi to neřekl dřív?"

"Nehrozilo ti žádné nebezpečí." Nedalo se nic dělat, musel jsem pokračovat po silnici tak dlouho, dokud mě radar za komínem nepřestane sledovat. Dr. Alex a Scarlani nesměli pojmout podezření, že jsem se vrátil s docela jiným úmyslem než získat zapomenutou peněženku. Radar zhasl teprve na křižovatce. Odbočil jsem doprava a šel asi čtvrt hodiny, až jsem narazil na polní cestu, která opisovala kolem lesa veliký oblouk a oddělovala pole od neobdělaného úhuru porostlého nízkou trávou a trnitými keři. Chůze po ní nebyla nic příjemného, traktory v ní vyjezdily hluboké výmoly. Klopýtal jsem asi devět set metrů. Potom jsem se zastavil a zadíval k lesu.

"Edo, jsou tu někde fotobuňky?"

"Tady ne. Ale v lese určitě budou." Zřídil jsem kolem sebe silové pole, které mě chránilo před všetečným radarem i před šlehajícími ostny, a zamířil přímo k lesu. Na prvních stromech visely tabule:

SOUKROMÝ MAJETEK! VSTUP ZAKÁZÁN! Ušklíbl jsem se a ponořil do tmy v lese. Byla tak černá, že kdybych neměl svůj kvazimozek, určitě bych bloudil do svítání. Na fotobuňky jsem narazil teprve před vymýceným pruhem kolem plotu. Také tam byly výrazné cedule s nápisy:

NEVYCHÁZEJTE Z LESA! NEBEZPEČÍ SMRTELNÉHO ÚRAZU! a mezi nimi stejné tabule jako na kraji lesa. Zastavil jsem tři kroky před paprskem první fotobuňky.

"Plot je pod proudem," upozornil mě Eda.

"Tušil jsem to. Co kdybychom si z nich vystřelili?" Kvazimozek neodpověděl. Vylezl jsem na strom, ulomil větev a hodil ji na plot. Zajiskřilo se a větev začala hořet. V koruně nejbližšího stromu se rozsvítil reflektor. Na okamžik strnul na hořící větví, která se utrhl a spadla na zem. Pak začal ohled vat okolí. Objektiv televizní kamery se s tichým bzučením otáčel za ním. Plot se rozestoupil. Scarlani vystřčil hlavu a rychle se rozhlédl s rychlopalnou zbraní v rukou. Instinktivně jsem se přikrčil, přestože jsem věděl, že silové pole mě činí neviditelným. Scarlani vystoupil do vymýcené proluky mezi plotem a okrajem lesa. Uhasil větev a odkopl ji stranou. Prošel se kolem, a když nic nezjistil, vytáhl z kapsy vysílačku.

"Byla to jen větev," řekl do mikrofonu. "Asi ji shodil vítr."

"Dnes žádný vítr není!" odpověděl dr. Alex. Jeho hlas zkresloval malý reproduktor a připomínal spíše chrochtání než lidskou řeč.

"V korunách trochu foukat bude," namítl Scarlani.

"Nech řeči a raději to tam pořádně prohledej!" Scarlani neochotně uposlechl. Posvítil baterkou do lesa,

zavolal, jestli tam někdo není, a když se mu nedostalo žádné odpovědi, zastavil se u jedné z fotobuněk. Zvedl nohu a špičkou boty přerušil paprsek. Nad hlavou se mu rozsvítil další reflektor a z ampliónu ve větvích se ozvalo:

"Okamžitě se vraťte do lesa! Váš život je v nebezpečí!" Scarlani si přehodil samopal přes rameno.

"Všechno je v pořádku," řekl. "Jdu zpátky."

"Dobře," zachrochtal zase dr. Alex.

"Za šedesát vteřin zapínám vnější bezpečnostní okruh!" Scarlani se naposledy rozhlédl. Když nenašel nic, co by upoutalo jeho pozornost, vrátil se mezerou v plotě, která se za ním zavřela. Reflektory zhasly. Na pokraji lesa se opět rozhostilo ticho.

"Půjdeš tam?" zeptal se kvazimozek.

"Samozřejmě," odpověděl jsem sebevědomě jako pokaždé, když jsem lezl po hlavě do něčeho, kde jsem mohl přijít o krk. Eda vymrštil dva energoprovozky. První z nich zaklesl za kmen stromu, na kterém jsem seděl, druhým se zachytil za komín s radarem. Třetím energoprovazem mě jako lanovkou přenesl přes plot a spustil na zem. Můj první dojem byl, že jsem se ocitl na opuštěném parkovišti. Dvůr za domem nijak nepřipomínal dvory venkovských stavení. Byl vydlážděn velkými betonovými čtverci a nikde jsem neviděl kousek zeleně.

"Tady by mohly klidně přistávat helikoptéry," pomyslíl jsem si.

"Možná přistávají," přitakal Eda.

"Betonové čtverce jsou na některých místech zatlačeny do země, jako by na nich stálo něco těžkého." Našel jsem zadní vchod do domu.

"Zruš silové pole, ať mohu otevřít," požádal jsem. Eda zrušil silové pole a ve stejném okamžiku proud světla zalil nádvoří. Betonové čtverce v rozích se zvedly, sklouzly stranou a ze země se vysunuly podstavce s elektronicky řízenými kulomety.

"Mají infračervené lokátory," poznamenal kvazimozek a obnovil mé silové pole dřív, než první střely urazily polovinu vzdálenosti. Dřevěná deska nad vchodem se odklopila a laserové paprsky vytvořily přede dveřmi neproniknutelnou mříž.

"To není nejhorší," ohodnotil jsem bezpečnostní systém dr. Alexe.

"Jsem zvědav, co má v záloze."

Deset minut se nic nedělo.

"Prohledávají dvůr," sdělil mi Eda.

"V podstavcích kulometů a pod střechou jsou kamery." Po dalších pěti minutách něco zacvakalo.

Kulometry sjely s tichým vrčením do svých podzemních kobek a betonové čtverce je přiklopily. Laserová mříž zhasla, po ní i reflektory. Dvůr byl prázdný jako dřív. Ve světle slabé žárovky vypadal nevinně.

Scarlani vyšel ze dveří. V rukou měl tentýž samopal jako před chvílí a pátravě se rozhlížel. Když nikoho neviděl, přikrčil se a plížil se podél zdi kolem budovy. Sotva zmizel za rohem, vklouzl jsem do domu.

Svítilo se v jediné místnosti. Posadil jsem se v prostorném obývacím pokoji do křesla a čekal. Scarlani se vrátil poměrně brzy. Položil samopal na stůl a vytáhl vysílačku.

"Doktore, nikdo tam není. Buď to byl nějaký pták, nebo se blíží bouřka."

"Bouřka to nikdy nedělala!" zachrochtal hlas dr. Alexe. "Zůstaň nahoře a buď ve střehu, ať to můžu dokončit!"

"Nemám vám pomoci?"

"Raději pořádně hlídej, ať mě pořád něco nevyrušuje! Už mi to jde na nervy!" Scarlani se ušklíbl a pokrčil rameny. Schoval vysílačku do kapsy. Přistoupil ke zdi a odsunul obraz podzimní krajiny. Skrýval se za ním panel s devíti obrazovkami. Rozsvítil je. Objevily se na nich záběry okolí domu, dveří, prostoru za dveřmi a příjezdové silnice. Vzájemně se doplňovaly a tvořily jeden celek. Scarlani si přinesl popelník a přitáhl křeslo pod panel s obrazovkami. Posadil se, nohy si podložil košem na odpadky, a když se přesvědčil, že má samopal na dosah ruky, zapálil si cigaretu a upřel oči na záběry okolí budovy. Počkal jsem, až se pohodlně uvelebí v křesle. Napočítal jsem ještě do dvaceti, abych si byl jist, že se mu vrátí pocit klidu a bezpečí. Potom jsem na okamžik zrušil silové pole, a než jsem je zase obnovil, vzal jsem ze stolku samopal a řekl:

"Kuku!" Scarlani, který právě vdechoval kouř, vyletěl, jako by ho bodl sršeň do nejcitlivější části těla.

Chtěl se otočit a chňapnout po samopal, ale pravá noha mu uvízla v koši na odpadky. Záchvat divokého kašle ho zároveň přinutil, aby se ve výskoku zlomil v pase a sevřel si rukou žaludek. Druhá ruka se reflexivně vymrštila po zbrani. Tím však ztratil rovnováhu a přepadl přes okraj křesla, kde zůstal viset, protože kašel ho zcela ochromil. Kopal přitom nohou, aby ji vyprostil z koše, ale jediným výsledkem bylo, že ho zasypaly odpadky a popel z cigaret, který mu ještě víc rozdráždil průdušky. Byl na něj tak legrační pohled, že jsem se rozesmál. Když zvládl záchvat kašle, sebral se na všechny čtyři a rozhlédl se červenýma očima po prázdném pokoji. Úžas v jeho tváři byl nelíčený. Zrušil jsem silové pole a ukázal na rozkládací pohovku.

"Posaďte se." Úžas v obličeji Scarlaniho ještě vzrostl. Nikdy jsem neviděl nikoho tak vyjeveného.

Pomalu se zvedal a sledoval samopal, který jsem držel v rukou.

"Uklidněte se, příteli," řekl jsem. "Nechci vám ublížit. Kde je dr. Alex?"

"Dole," vydechl Scarlani. "Jak jste se dostal dovnitř?"

"Zaveďte mě za ním!" Ale Scarlani se už vzpamatoval. Otřel se hřbetem ruky čelo a posadil se na kraj pohovky.

"Nezavedu," řekl a jeho pravá ruka klouzala ke kapse s vysílačkou. Namířil jsem na něj samopal.

"Dejte ruce nad hlavu! Kudy se jde dolů?" Uposlechl jen napůl. Dal ruce nad hlavu, ale neodpověděl.

Viděl jsem, že to s ním nepůjde tak hladce. Pokrčil jsem tedy rameny.

"Jak myslíte, Scarlani. Budu počítat do tří. Jedna..." Zbledl a na čele mu vystoupily perličky potu. Ruce nad hlavou se mu rozklepaly.

"Já vám to nemohu říci!" zablekotal. "Přisahal jsem..."

"Dvě!" Zbledl ještě víc a pomalu vstával.

"Prosím vás, nestřílejte! Mám ženu a čtyři děti! Přisahal jsem na jejich životy, že nikomu ne..."

"Tři!" řekl jsem a ochromil mu paralyzujícím zařízením končetiny. Najednou z něj byl hadrový panák. Paže mu spadly. Nohy pod ním změkly a jeho tělo se sesulo na pohovku, kde zůstalo v nepřírozeně zkroucené poloze ležet. Jen oči se udiveně ptaly, co se to stalo. Odložil jsem samopal a vstal. Sklonil jsem se nad bezvládnou postavou, abych upravil končetiny do polohy, ve které nehrozila zástava krevního oběhu.

"Pozor!" ozval se Eda. "Někdo sem jde!"

"Promítej mi to do mozku," pomyslel jsem si a pokračoval, jako by se nic nedělo. Podložil jsem Scarlanimu hlavu a rozepínal knoflíky u košile, aby se mu lépe dýchalo. Už zavřel oči, v několika vteřinách bude spát jako špalek. V rohu místnosti se vysunul ze země válec a zastavil se těsně pod stropem. Jeho přední část se otočila. Dr. Alex vstoupil do pokoje, v rukou držel těžkou laserovou pušku.

"Ruce vzhůru, Terrelle!" Pomalu jsem se narovnal, zvedl ruce nad hlavu a obrátil se.

"Dobrý večer," pozdravil jsem a přátelsky se na něj usmál. Na okamžik jsem ho tím vyvedl z míry, ale ihned se mu vrátil do obličeje zlověstný výraz.

"Nedělejte si legraci! Co tu chcete?" To byla tak hloupá otázka, že jsem se ani nenamáhal odpovědět.

"Zapomněl jste mluvit?" vyštěkl. Popošel dva kroky do místnosti, pak se ušklíbl.

"Nevadí, stejně vás zastřelím! Měl jste smůlu, Terrelle! Scarlani by se raději nechal zabít, než by něco prozradil!" Krátce se zasmál.

"Zdál jste se mi podezřelý od prvního okamžiku, mladíku! Ale nevěděl jsem, co máte za lubem! Pro koho pracujete?"

"Stejně byste tomu nevěřil," řekl jsem a nařídil Edovi, aby vyslal slabou dávku psíneuronového zařízení. Zasáhnout měl, až nebude vyhnutí. Dr. Alex se zamyslel, potom pokrčil rameny.

"Věřil, nevěřil, to už je teď jedno. Byl jste neopatrný, a to vás bude stát život. Podařilo se vám sice proklouznout do domu, ale nezjistil jste, že vysílačku v kapse Scarlaniho pláště není možné vypnout. Byl jsem tudíž stále na příjmu a slyšel každé slovo. Kromě toho je v panelu na zdi kamera, mezi pátou a šestou obrazovkou. Takže jsem viděl, co tu provádíte." Začal mluvit, bezprostřední nebezpečí zatím nehrozilo.

"Co tím získáte, když mne zabijete?" zeptal jsem se klidně. Opět se na mě udiveně podíval, ale potom se rozesmál.

"Vy jste ale divný člověk, Terrelle! Co tím získám? Samozřejmě, že tím nic nezískám! Ale také nic neztratím!" Přestal se smát.

"Ale vy tím ztratíte! Přijdete o svůj život! Což nakonec nebude pro lidstvo taková škoda. Ti, co vás poslali, určitě oželí ztrátu jednoho špatného agenta. Takže nejhůř na tom bude ta hezká blondýnka z pláže, která vás zítra bude marně vyhlížet!"

"Co když nejsem žádný agent?"

"Nepokoušejte se mi všet bulíky na nos! Nebudete první, koho sežere velký drtič na odpadky v podzemí a koho voda spláchne do moře!" Pokynul mi hlavní pušky.

"A teď udělejte tři kroky stranou, ať náhodou nezraním věrného Scarlaniho!"

"Opravdu mě chcete zabít?" zeptal jsem se a zadíval se mu zpřímá do očí. Dr. Alex uhnul pohledem.

"Já... já proti vám nic nemám, Terrelle," řekl nejistě.

"Opravdu proti vám nic nemám. Jste docela sympatický mladý muž a hrajete dobře šachy. Ale musím vás zastřelit. Nemohu dovolit, aby vyšlo najevo, co mám v podzemí." Namířil na mě zbraň. Eda vyslal omračující dávku uklidňujícího psíneuronového záření a dr. Alex se svezl k zemi. Zatímco dr. Alex spal, odklidil jsem zbraně do salóнку a pustil se do prohlídky válce, který se v koutě vynořil ze země. Byl zhotoven z hladkého a tvrdého materiálu šedočerné barvy, zřejmě nějaké varianty čedičového skla, a měl v průměru sto třicet centimetrů. Posuvná přední část sloužící jako dveře byla průhledná. Kabina byla prostší, než jsem očekával, čtyři knoflíky ve stěně a matné světlo pod stromem.

"Výtah," pomyslel jsem si.

"Nesjedeme dolů?"

"Raději bych počkal, až se dr. Alex probudí," řekl Eda.

"Proč?"

"Ve stěnách je příliš mnoho drátů. Pravděpodobně to má zabezpečovací zařízení."

"Dobře," souhlasil jsem. Prošel jsem se po domě, a když jsem nic zvláštního neobjevil, posadil jsem se do křesla, zřídil kolem sebe ochranné pole a čekal. Dr. Alex se po deseti minutách pohnul. Zvedl hlavu a nejistě se rozhlédl po pokoji, jako by hledal bod, kterého by se zachytil. Jeho zrak utkvěl na ochromeném Scarlanim. Opatrně vstal a šel k němu. Zrušil jsem ochranné pole.

"Neměl byste ho budít," řekl jsem klidně. "Ráno bude v pořádku a nebude o ničem vědět."

Dr. Alex se otočil a chvíli na mě upřeně hleděl. Potom se posadil do druhého křesla a potřásl hlavou, jako by chtěl rozehnat mlhu, která mu dosud obestírala mozek.

"Jak dlouho jsem spal?" zeptal se pak.

"Asi půl hodiny," odvětil jsem a přehodil si nohu přes nohu. "Samopal i laserovou pušku najdete v salóнку."

Dr. Alex přikývl. Krátce na mě pohlédl, sklopil hlavu a dlouho mlčel.

"Říkal jste, že nejste agentem," pronesl konečně, když jsem začínal mít obavy, jestli zase neusnul. "Možná na tom něco je."

Pozvedl jsem obočí a čekal.

"Dostal jste se do domu," pokračoval dr. Alex ve svých úvahách.

"Infraokátory a kamery vás neviděly. Elektrický proud, kulomety ani laser vám neublížily. Scarlani je paralyzován a ráno nebude o ničem vědět. Mě jste uspal na půl hodiny a ani jste přitom nehnul brvou. To znamená, že –"

"Nechcete mi raději ukázat svou laboratoř?"

Podíval se na mě.

"Myslíte, že tam bude pro vás něco k vidění?" usmál se skepticky.

"Nevím. Přesto bych se na ni rád podíval."

* * *

Když se s námi výtah rozjel a kabina se rychle propadala do hloubky, dr. Alex třikrát stiskl knoflík.

"Měl jste štěstí, že jste počkal, až se probudím," řekl.

"Kdybyste jel dolů sám, kabina by v polovině šachty zastavila. Prostor nad ní i pod ní by uzavřely čedičové desky silné několik metrů. Tady uvnitř by se na třicet vteřin rozpoutalo peklo – osmnáct tisíc stupňů Celsia. Vydržel byste to, Terrelle?"

"Možná," pokrčil jsem rameny.

"Klidně," ozval se Eda.

"Pochybuj, řekl dr. Alex.

"Ale kdybyste to náhodou přežil a chtěl prorazit horní čedičovou desku, asi byste se nestačil divit."

"A kdybych šel dolů?"

"Mám tam tolik štěpného materiálu, že by to stačilo na pořádné zemětřesení."

"Kdyby se nevytahoval!" ušklíbl se Eda.

"Možná se nevytahuje," pomyslí jsem si. "Jeho pokusy budou velmi náročné na spotřebu energie. Kdyby ji bral ze sítě, byl by dávno pod kontrolou." Výtah se zastavil. Průhledná část kabiny se odsunula stranou. Vystoupili jsme do prostorné pracovny s policemi knih do stropu. Jednu stěnu zabíral počítač s krystalovými pamětmi. Když dr. Alex hovořil o jeho výkonu, ožil a v očích se mu rozhořelo nadšení.

"Je to pořád jedna z nejlepších mašin na světě! Bez ní bych byl doposud v začátcích."

"Jak jste se k ní dostal?"

"Tady na Sicílii to není problém. Když máte peníze, mafie vám opatří všechno. A zároveň se postará, aby o tom nikdo nemluvil." Láskyplně přejel po kovovém povrchu počítače a obrátil se ke dveřím.

"Pojďte dál, je toho hodně, co vám chci ukázat." Prošli jsme dveřmi a ocitli se v obrovském podzemním sále. Nepochybně to kdysi byla jeskyně. Mezi podpůrnými sloupy stály desítky roztodivných strojů, o jejichž účelu jsem se mohl jen dohadovat. Dr. Alex mě seznámil s neforemnou aparaturou, na níž začínal s prvními pokusy. Byla už zčásti rozebraná, zřejmě měla uvolnit místo výkonnějšímu a modernějšímu zařízení. Provedl mě kolem dalších strojů, až jsem se zastavili u kulovitého monstra, z něhož vedly do stropu tři tenké kovové trubice.

"To je lindatron, nazval jsem ho po ní," řekl a ukázal hlavou na portrét mladé černovlasé ženy s velkýma mandlovýma očima, který visel na stěně vedle dveří pracovny.

"Jmenovala se Linda." Přikývl jsem.

"Viděl jsem tři paprsky, které vyšlehly ze střechy vašeho domu. Generoval jste je v tomto zařízení?"

"Ano, to je konečná fáze mého objevu, jeho realizace." Když viděl zájem v mých očích, pokračoval:

"Jeho princip je jednoduchý, je to v podstatě laser. Ovšem bylo nutno jít dál –"

"K létajícím talířům?"

Dr. Alex se pobaveně zasmál.

"K létajícím talířům? Ano, lidé se domnívají, že vidí létající talíře. Hádají se, zda přiletěly z Marsu či z jiné galaxie. Ale to už je jejich věc. Slyšel jste někdy o pátém skupenství hmoty?"

"Možná," připustil jsem. Znal jsem dvanáct skupenství hmoty, ale nebyl jsem si jist, které z nich má na mysli.

"Když jsem byl ještě malý, skupina vědců zjistila při studiu chování plazmy zajímavou věc. Jistě víte, že zahříváním plynů nad určitou hranici získávají elektrony v obalech atomů tolik energie, že se odpoutají od jádra a vzniká plazma – to je jev známý dlouhá desetiletí. Vědci, o nichž jsem hovořil, náhodou objevili, že při chlazení plazmy se některé elektrony nevracejí do původní dráhy, ale zůstávají na vzdálenějších orbitech, přičemž si ponechávají část energie."

"A vzniká zmrzlá plazma."

"Správně. Oblak takového plynu má mnoho společných vlastností s kovy, právě díky oněm neposlušným elektronům. Ale jen do té doby, než si elektron umane vyžářit přebytečnou energii a sklouznout na původní dráhu, čímž se atom rázem vrátí do normální podoby. Pozdější výzkumy ukázaly, že tento jev nemá praktický význam, a od dalšího bádání se upustilo. Svou roli sehrál i tlak na úspory výdajů."

"Vy jste však ve výzkumu pokračoval."

"Nejdříve jsem vypočítal stabilní model atomu s elektrony na vzdálenějších drahách. Potom jsem přikročil k pokusům. Stálo mě to – a dosud stojí – ohromné množství energie." Ukázal na komplex strojů v zadní části podzemní haly.

"Musím si ji vyrábět sám, jinak bych měl brzy na krku energetickou inspekci. Ale to jsem odbočil. Zatím se mi podařilo získat stabilní formu hmoty s vyšší energetickou hladinou pouze u dvou prvků. Z toho vidíte, že mé pokusy jsou tvrdým oříškem."

"Přesto je to úspěch," řekl jsem.

"To byl první krok. Takřka rok mi trvalo, než jsem se naučil se zmrzlou plazmou zacházet. Rozpadala se při sebemenším popudu zvenčí. Ale dokázal jsem to."

"A na obloze se objevily první létající talíře."

"To byly jen obláčky unášené větrem," mávl dr. Alex rukou.

"Dnes vám vytvořím krásně žlutý talíř s červeným okrajem – nebo raději chcete červený se žlutým okrajem? – a pošlu ho na kterékoli místo v okruhu dvou tisíc kilometrů! Bez ohledu na počasí, bez ohledu na cokoli!"

"Viděl jsem tři létající talíře. Letěly k jihozápadu."

"Máte pravdu!" zvolal dr. Alex a plácl se do čela. "Úplně jsem na ně zapomněl!" Přiskočil k ovládacímu panelu lindatronu a horečně manipuloval knoflíky. Na obrazovce před ním se objevily tři světlé body. Sklonil se nad mapou.

"Jsou někde nad středním Alžírskem."

"Víte, kde přesně jsou?"

"Vím to naprosto přesně!" Ukázal na obrazovku.

"Dívejte se – teď je zastavím ... visí nad vesnicí al-Džaidá ve výši sedmdesáti šesti metrů ..." Narovnal se a po tváři mu přeběhl zlomyslný úsměv.

"Už vidím, jak Arabové vybíhají ze svých domů a v posvátné hrůze tloučou hlavou do písku!" Zatočil jedním knoflíkem.

"Ještě je trochu poškádlím, ať hlasitěji vzývají Alláha ... spustím talíře o dvacet metrů níž ... sálá z nich příjemné teplo ..." Mlčky jsem pozoroval dr. Alexe, jak manipuluje s knoflíky na ovládacím panelu.

Najednou jsem si uvědomil, že tento muž není úplně normální. Hrál si jako malé dítě a zřejmě ho ani v nejmenším nenapadlo, že jeho zábava je ve skutečnosti škrtáním zápalek u otevřené nádrže s benzínem.

"A teď vám něco ukážu!" obrátil se dr. Alex ke mně a vztyčil ukazovák. Chystal se mi předvést vrcholné číslo.

"Nebo ... ještě chvíli počkejte, ublížili bychom nevinným lidem ..." Pomalu otáčel knoflíky v horní řadě pod obrazovkou. Tři body se daly do pohybu.

"Pošleme talíře nad poušť ... spustíme je do výše patnácti metrů nad zemí ... a teď ..." Odmlčel se a s prstem na černém knoflíku uprostřed panelu se na mě významně podíval,

"- a teď z nich udělám ve zlomku vteřiny obyčejný vzduch!" Stiskl tlačítko. Obrazovka zčernala. Když se rozjasnila, byla prázdná.

"Poručil jsem elektronům, aby vyzářily přebytečnou energii a vrátily se na příslušné orbity! Na takovou dálku! Chápete, co to znamená?"

"Chápu," řekl jsem. "Pomerančovníková plantáž shořela na uhel."

Vítězoslavný pohled v jeho očích se změnil v údiv.

"Cože? Jak plantáž?"

"Pomerančovníková." Sklonil se nad mapou a chvíli ji studoval.

"Máte pravdu. Poslal jsem je na sever místo na západ. Je mi to líto, zaplatím jim škodu."

"Váš objev je geniální," řekl jsem. "Co s ním budete dělat?"

Nechápavě se na mě podíval.

"Nerozumím vám."

"Dáte ho lidem?"

"Dát ho lidem?" Dr. Alex pomalu zavrtěl hlavou. "Nikdy."

"Pročpak ne? Pomůžete lidstvu řešit energetické problémy."

"Lidé by si to určitě přáli. Obyčejní lidé. Ale nezapomínejte na současnou realitu, příteli. Mého objevu by se nejdříve zmocnila armáda. Začala by na jeho základě vyrábět nové zbraně, strašnější než všechny, které byly dosud vynalezeny. Máme na světě čtyři supervelmoci a každá z nich zaujímá nepřátelský postoj alespoň vůči jedné z ostatních. Na zbrojení se pořád vydává víc prostředků než na boj proti hladu, chudobě nebo za ochranu životního prostředí. Nebo na výzkum vesmíru. Věřím, že tři supervelmoci by můj objev využily k mírovým účelům. Ale ta čtvrtá ..." Odmlčel se a zadíval se na portrét mladé ženy vedle dveří pracovny.

"Lindu zabili – a neprovinila se ničím ... vůbec ničím!"

Počkal jsem, až jeho vzpomínka odezní.

"Co budete dělat dál?" zeptal jsem se pak. V očích dr. Alexe se temně zablýsklo.

"Ještě chci podniknout poslední pokus. Abych měl ve všem jasno."

"A potom?"

"Potom?" Dr. Alex se zamyslel. "Potom demontuji zařízení, zničím dokumentaci a pustím se do řešení opačného problému. Chtěl bych vypočítat stabilní oběžné dráhy elektronů blíže atomového jádra. Což znamená, že jim budu muset část jejich energie odebrat."

"Vytvoříte tím supertěžké atomy."

"Ano. Ale lidé tím získají nevyčerpatelný zdroj energie. Elektrony si při návratu na původní dráhy budou brát energii z okolního prostoru. Navíc – tento objev nebude tak snadné zneužít k vojenským účelům."

"To se mu nemůže podařit," poznamenal Eda. "Nejdříve musí být vyřešena otázka gravitace!"

"Nechme ho při tom," pomyslel jsem si.

"Nikomu tím neublíží a do smrti bude mít o zábavu postaráno!" Nahlas jsem řekl:

"To je ušlechtilý cíl." Dr. Alex přikývl a znovu se zadíval na obraz tmavovlasé ženy.

"Škoda že Linda není se mnou," řekl tiše. "Má práce by aspoň měla smysl."

* * *

Vrátil jsem se do kempu za svítání. Zhltl jsem v bufetu několik soust, a když mi silná žena recepčního přinesla snídani, spal jsem jako zabítý. Probudil jsem se pozdě odpoledne znavený a otupělý. Cítně se ochladilo, po obloze se hnaly těžké mraky a chvílemi přšelo. Zašel jsem si na večeri, poseděl u sklenky vína a šel zase spát. Ráno jsem byl svěží a odpočatý, po včerejší únavě nebylo ani stopy. Slunce pálilo, jako by chtělo dohnat ztracený den. Oholil jsem se, oblékl a vyrazil na pláž. Marcela už na mě čekala. Dohodli jsme se, že se večer sejdem, v osm na silnici u zastávky autobusu. Přeshlapoval jsem tam od půl osmé. Večeřel jsem v restauraci u pláže, ale vypadl jsem odtamtud dřív, než jsem předpokládal. Dal jsem si specialitu šéfkuchaře, ale byla to nepovedená napodobenina místního jídla, jak si míchanina zeleniny, těstoviny a sýra, z masa v tom byla jen šťáva. Scházel kečup i pikantní koření a výsledek byl bez chuti a bez z pachu. Rychle se stmívalo. Marcela vystoupila s okouzujícím úsměvem z autobusu ve čtvrt na devět. V ruce držela svetr a kabelku a na sobě měla bílé letní šaty. Ohromně jí slušely, ale co se mě týče, dal bych přednost praktičtější tmavší barvě.

"Půjdeme si zatancovat?" zeptala se. Takhle jsem si schůzku nepředstavoval.

"Pojďme se raději projít," navrhl jsem.

"Je horko a stejně hrají až od devíti." Podezíravě na mě pohlédla, ale odzbrojil jsem ji tím, že jsem jí nabídl rámě. Zavěsila se do mě a vydali jsme se po silnici. Když jsme přišli k pěšině, která se šplhala na návrší, Marcela se ke mně přitiskla a řekla:

"Víš, že té cestičce tady říkají chodník zamilovaných?"

"Ne," odpověděl jsem a vychutnával vzrušující blízkost jejího těla.

"Nepůjdeme se po ní projít?"

"Mám vysoké podpatky. Špatně se mi v nich půjde."

"Aspoň kousek, ano?" zažadonil jsem a vzal ji rukou kolem pasu. Nevypostila se.

"Ale jenom kousek, ano?" Měl jsem vyhráno. Věděl jsem, že když nic nezkazím, půjde se mnou třeba na konec světa. Stoupali jsme pěšinou, která se klikatila mezi keři, já vpředu a Marcela za mnou. Občas škobrtla a chvílemi jsem jí musel podat ruku, ale nepostěžovala si. Když se cestička zúžila a stočila vzhůru, Eda se zeptal:

"Tobě se Marcela líbí, že?"

"Je hezká," připustil jsem neochotně.

"To je. Ale rád bych věděl, co by tomu řekla Helena." To mi tak scházelo, aby si kvazimozek hrál na mé svědomí!

"Čemu?" zeptal jsem se, jako bych nevěděl, že dělám něco, co bych neměl.

"Že jdeš na rande s její prapra...prababičkou." Musel jsem se ovládnout, abych nevykřikl:

"Cože? Ty ses zbláznil!"

"Jen se na ni podívej!" Úkosem jsem pohlédl na Marcelu. I ve tmě, která se snesla, jsem pochopil, co mě k ní tak přitahuje. Podobala se Heleně. Měla shodné rysy, tentýž způsob chůze, ba i stejné zabarvení hlasu. Eda měl pravdu.

"Co mám dělat?" zeptal jsem se bezradně. Samozřejmě neodpověděl a zdálo se mi, že se mi svým

mlčením vysmívá. Stoupali jsme mlčky na návrší. Cestička se dále zúžila a šplhala příkře do vrchu. Marcela se několikrát zachytila šaty o větev, ale neřekla ani slovo. Na vrcholku jsme se zastavili a dívali se na světla na pobřeží. Marcela se o mě opřela.

"Je tu krásný výhled," řekla tiše a oči se jí rozzářily jako diamanty.

"Je," souhlasil jsem. Cítil jsem teplo jejího těla, ale už mě nevzrušovalo. Přesto jsem jí položil ruku kolem ramen. Věděl jsem, že na to čeká.

"To jsem zvědav," ozval se Eda, "co uděláš teď?"

Tentokrát jsem se já nenamáhal odpovědět. Stál jsem vedle Marcely a spolu jsme se dívali k pobřeží. Byl to opravdu hezký výhled na světla podél silnice a barevné neóny hotelů a restaurací na plážích. Tři sta metrů od břehu plul výletní parník, na jeho palubě vyhrávala hudba. Bylo to romantické.

"Dane," zašeptala Marcela. Otočila se ke mně a zavřela oči. Nepatrně při tom škobrtla, takže jsem ji musel zachytit a vzít do náruče. Eda se škodolibě ušklíbl.

"To jsem zvědav, co uděláš!"

"Ještě cekni, a vypnu tě!" zavrčel jsem v duchu. Marcela vycítila zaváhání. Otevřela oči a tázavě se na mě podívala. Její oči se náhle rozšířily a byly ještě krásnější.

"Budu ji muset políbit! Heleninu prapra...prababičku!" zahořekoval jsem a přitiskl si ji rezignovaně k sobě. Ale Marcela mě odstrčila a rozšířenými očima se dívala někam za mě.

"Co to je?" zašeptala užasle. Otočil jsem se. Z údolí vyšlehly tři modrozelené paprsky a zabodly se do oblohy. Po deseti vteřinách zhasly. Zůstaly po nich tři žluté disky s červenými okraji. Daly se do pohybu a se vzrůstající rychlostí vyrazily k severu.

"Létající talíře!" vydechla Marcela.

"Ano," řekl jsem. "Poslední pokus dr. Alexe."

"Kdo to je?" Než jsem stačil odpovědět, vyšlehly z údolí další tři paprsky. V následujících deseti minutách se na tmavé obloze zformovalo ještě dvanáct trojic létajících talířů. Všechny odlétly k severu.

"Připrav se k návratu," upozornil mě Eda.

"Za dvacet minut nám na čtvrt hodiny otevírají průchod transčasovou bariérou." Přikývl jsem a zachmuřil se. Pohled na létající talíře byl úchvatný, ale něco se mi na nich nezdálo. Bylo jich hodně, příliš mnoho najednou... A náhle jsem pochopil temný záblesk v očích dr. Alexe, když hovořil o svém posledním pokusu. Za necelou hodinu vypukne třetí světová válka... Uchopil jsem Marcelu za paži a ukázal na údolí.

"Utíkej po téhle pěšině dolů! Po třech stech metrech narazíš na soukromou silnici! Dovede tě k domu dr. Alexe!" Marcela na mě udiveně pohlédla.

"Proč bych tam měla utíkat?"

"Zazvoň u brány a řekni Scarlanimu, ať tě okamžitě spojí s dr. Alexem! Scarlani má v kapse přenosnou vysílačku! Kdyby se zdráhal, řekni mu, že neseš vzkaz od Lindy!"

"Ale já žádnou Lindu neznám," bránila se Marcela. Chtěla protestovat, ale naléhavost v mém hlase ji zmátla.

"Dr. Alexovi řekni, že pro Terrella jsi Linda a že ho prosím, aby tě do rána bezpečně ukryl! Co nejbezpečněji, rozumíš?"

"Rozumím," řekla Marcela a zadívala se na mě. Potom ustoupila o krok a rozhodně zavrtěla hlavou.

"Ale já nikam nepůjdu. Nejsem blázen. S tebou jsem přišla a s tebou taky odejdu. Ne sama."

"Hrozí ti strašné nebezpečí! Zachránit tě může jedině dr. Alex! Máš necelou hodinu, aby ses k němu dostala!" Marcela se na mě dívala a pomalu kroutila hlavou. Pak se otočila a začala opatrně sestupovat k pobřeží. Věděl jsem, co si o mně myslí, ale nemohl jsem jí říct pravdu. Za žádných okolností jsem jí nesměl prozradit budoucnost.

"Marcelo, vrať se!" vykřikl jsem.

"Jde ti o život!" Ani se neohlédla. Bílé šaty zmizely mezi keři. Eda za ní vyslal zneklidňující antipsíneuronového záření. V momentě byla zpátky.

"Někdo tam je!" ukázala ustrašeně do křoví. "Chce mě zabít!"

"Říkal jsem ti to. Utíkej k dr. Alexovi, on tě zachrání!" Rozběhla se na opačnou stranu. Spadl mi kámen ze srdce, začínal jsem si uvědomovat tlak času. Zanedlouho může být pozdě, protože soukromá cesta k

domu dr. Alexe je dlouhá bezmála dva kilometry. Ale Marcela se po několika krocích zastavila. Zadívala se do tmy před sebou a rychle se vrátila.

"Dane, já se bojím!" zakuňkala a viděl jsem, že se celá chvěje strachem.

"Prosím tě, pojď se mnou!" Promítl jsem si v mozku přesný čas. Do otevření průchodu transčasovou bariérou už mi ho moc nezbývalo. Přemlouvat Marcelu nemělo smysl, třásla se jako osika a bez přestání se dívala kolem sebe. Eda to trochu přehnal. Popadl jsem její ruku a seběhl s ní z kopce. Na křižovatce jsem jí ukázal směr.

"Počkám tady. Kdyby tě chtěli pronásledovat, tak je zadržím. Ty zatím utíkej, co ti síly stačí!"

"Co když jich tam bylo víc?"

"Neboj se, poradím si!"

"Přijdeš za mnou?"

"Přijdu," řekl jsem a spěšně ji políbil.

"A teď běž!" Rozběhla se a na silnici se rozeznělo rychlé staccato jejích podpatků. Po několika krocích umlklo. Myslel jsem si, že se zas vrací, ale zouvala si střežičky, aby se jí lépe utíkalo.

"Nezapomeň říct dr. Alexovi," zavolał jsem za ní, "že jsi pro mě Linda a že tě má schovat!"

"Nezapomenu!" odpověděla a znovu se rozběhla. Eda za ní vyslal další, tentokrát velmi slabou dávku zneklidňujícího zařízení a pleskání bosých nohou na asfaltu zrychlilo. Díval jsem se za ní, dokud bílá skvrna jejích šatů nezmizela ve tmě.

"Snad to stihne," pomyslel jsem si.

"Určitě," odpověděl Eda. "Je to přece tvá prapra...pratchyně!"

* * *

Eda mě uzavřel do silového pole. Pomocí energoprovazů mě přenesl přes návrší a vysadil na pláži. V restauraci ještě hrála hudba. Čtyři muzikanti v bílých košilích a černých kalhotách vypadali spíše jako číšníci a snažili se vymáčet ze svých nástrojů tango. Na malém parketu se v zakouřeném vzduchu tísnily dva tucty párů, jeden mladší muž ve žlutém tričku se sotva držel na nohou. U stolu v koutě se nějaký tlouštík cpal špagetami s rajskou omáčkou, která mu ukápla na košili, aniž si toho povšiml. Na parkovišti se za stříbrným saabem něco pohnulo. Vlasatý mladík tam k sobě vášnivě tiskl dívku, z níž byly vidět jen ruce kolem jeho šije. Brouzдал jsem se pískem, který mi padal do bot, takže jsem se musel zastavovat a vysypávat ho. Na výběžku pod skalou jsem se posadil, měl jsem ještě tři minuty čas. Díval jsem se na vlny, převalující se s lenivým šuměním u břehu, ale před očima jsem měl jadernou apokalypsu, která se zanedlouho nad Zemí, krásnou modrou planetou, rozpoutá. Někde blízko mě zapípal ze spaní pták. V dálce zaštěkal pes a z parkoviště se ozval dívčí smích. Závan větru přinesl dětský pláč. Ještě stále byl mír. Vyskočil jsem.

"Edo, okamžitě odvyšlejš vládám celého světa varování, aby nezačínaly válku! A informuj je o doktoru Alexovi!"

"První ustanovení zásad Planetárního ústavu pro výzkum perspektivní historie a druhý bod odstavce jedna předpisů osmnáctého oddělení Interplanetárních bezpečnostních sil výslovně zakazuje jakýkoliv zásah do minulosti," odpověděl kvazimozek. Dítě pořád plakalo.

"Kašlu na předpisy a ustanovení!" vybuchl jsem. "Za dvacet minut vypukne nejstrašnější válka v dějinách lidstva! Zahyne sedm miliard lidí! Až skončí, osmdesát let se budou rodit zmrzačené děti! Musíme tomu zabránit! Odvyšlejš, co jsem ti přikázal!" Eda chvíli mlčel.

"To nepůjde," ozval se pak.

"Proč by to, u všech čertů, nemělo jít?!"

"Lidé používají ke spojení rádiové vlny. My už ne." Byl jsem bezmocný. Klesl jsem na plochý kámen a svěsil hlavu.

"První rakety odstartovaly," oznámil Eda. "Vracíme se?"

Nezbylo mi než přikývnout.

* * *

Sergej Vetkin seděl za psacím strojem a pozorně naslouchal mému hlášení.

"Takže nyní s určitostí víme," shrnul jsem, "co bylo bezprostřední příčinou rozpoutání třetí světové války. Létající talíře letěly nejprve k severu, potom se rozdělily a snesly nad vybranými objekty, patrně

vojenskými základnami, ale to není koneckonců důležité. Vyzářily přebytečnou energii a to, co se nacházelo pod nimi, shořelo na popel."

"Zasažené státy se právem domnívaly," přikývl Sergej, "že se jedná o útok jižní konfederace. Ve zprávách agentů se již delší dobu vyskytovaly narážky na tajnou zbraň, kterou prý vyvíjela, ale nikdo nevěděl nic určitého."

"Potom byla zasažena základna Fort East Eagle a došlo k mohutné jaderné explozi," pokračoval jsem.

"Postižené země se rozhodly k energetické a účinné protiakci."

"A jakmile odstartovaly rakety s nukleárními hlavicemi," uzavřel Sergej, "nedalo se už ničemu zabránit."

Vstal jsem, přistoupil k oknu a zadíval se ven. Pětadvacet čtyřletých dětí, holčičky v červených šatičkách a kluci v modrých hracích kalhotkách s odřenými koleny, naskakovalo jedno po druhém na pohyblivý chodník. Mladá učitelka s dlouhými černými vlasy, tak trochu připomínající dívku na portrétu v podzemní jeskyni, jim pomáhala.

"Nikoho nenapadlo," řekl jsem, "že jde o poslední pokus dr. Alexe, který se chtěl jižní konfederaci pomstít. Za to, že mu zabili ženu, kterou miloval."

"Ta jeho nesmyslná pomsta stála sedm miliard lidských životů," řekl Sergej zamračeně.

Otočil jsem se. "A Lindina smrt – ta nebyla zbytečná?"

Sergej se na mě udiveně podíval. Uhnul jsem očima a přejel si rukou po obličeji.

"Promiň, trochu mě to vzalo," řekl jsem.

"Máš samozřejmě pravdu. Ale příště mě na podobnou výpravu neposílej. Bylo to hrozné."

"To věřím," řekl Sergej. Vstal, přistoupil ke mně a položil mi ruku na rameno.

"Chápu, jak ti je. Ale mám pro tebe ještě jednu informaci. Zjistili jsme, že generální štáb jižní konfederace vypracoval plán rozsáhlé provokace, který by mu dal oprávnění k útoku proti severním sousedům. Byly by použity superradiační kvantové bomby svržené z družic, jejich výroba už běžela na plné obrátky. To byla ta tajná zbraň, po které pátrali agenti tajných služeb."

"Tím chceš říct, že by k té válce stejně došlo?"

"Ano. Dr. Alex svou pomstou jen uspišil chod událostí. Možná že udělal dobře, protože síly byly v té době vyrovnané." Vrátil se za stůl a posadil se.

"Lidstvo bylo tehdy ještě mladé a nezralé. Aby dospělo, muselo podstoupit nejtěžší zkoušku. K té válce muselo dojít."

"Mýlíš se, Sergeji," řekl jsem.

"Kdyby lidem opravdu záleželo na míru, k té válce dojít nemuselo."

K O N E C